

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CERCETAREA ECONOMICĂ

ACADEMICĂ

2020

Coordonator program: Prof. dr. Valeriu IOAN-FRANC, m.c. A.R.

Coordonator temă: Dorina GHEORGHE

CENTRUL DE INFORMARE ȘI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Centrul de Informare și Documentare Economică

București, România

Editor: Valeriu IOAN-FRANC, m.c. A.R.

Redactor coordonator, prezentare grafică și tehnoredactare: Dorina GHEORGHE

Redactor: Ovidiu-Aurelian SÎRBU

Culegere text: Tamara BĂILEȘTEANU, Carmen DIȚULESCU, Mihaela BOBOC

Toate drepturile asupra acestei ediții aparțin

Institutului Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu”.

Reproducerea, fie și parțială și pe orice suport, este interzisă fără acordul prealabil al editorului,
fiind supusă prevederilor legii drepturilor de autor.

ISBN 978-973-159-327-2

2025

Programul Strategic Specific (PSS) 7. - Dezvoltarea și crearea de instrumente de lucru – enciclopedii, dicționare, baze de date, arhive etc. Promovarea, diseminarea și valorificarea rezultatelor cercetărilor institutelor din rețeaua INCE

Tema PSS 7.1 - Cercetarea economică academică românească. Constituirea bazei de date privind lucrările de cercetare efectuate în perioada 1990-2020 în INCE și institutele sale componente. Etapa 4 – Baza de date standardizată și încărcarea platformei Constituirea bazei generale de date aferentă lucrărilor de cercetare academică economică realizată în Institutul Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu”, perioada 1990-2000 (cercetare retrospectivă, confruntare cu planurile anuale de cercetare ale perioadei, pregătirea pentru încărcarea pe platformă).

Ediția de față cuprinde lucrări realizate în cadrul programelor de cercetare ale **Institutului Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu”**
în anul 2020

SUMAR

Argument.....	15
PLANUL DE CERCETARE PENTRU ANUL 2020.....	17
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE „Costin C. Kirițescu”	35
Centrul pentru Promovarea Energiilor Regenerabile și Eficiență Energetică.....	36
6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)	36
6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile în România. Modele, scenarii, evaluări	36
6.1.17. – Importanța economică a strategiei energetice naționale în context european – cercetare aplicativă.....	36
6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale.	38
6.2.14. – Studiu privind impactul în mediul înconjurător determinat de extinderea transportului rutier cu propulsie electrică	38
Institutul de Economie Mondială Centrul de Informare și Documentare Economică.....	41
6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)	41
6.6. Instabilitatea economică și politici de stabilizare în condițiile financiarizării economiilor și creșterii complexității și vulnerabilității proceselor economico-sociale și sistemelor instituționale.....	41
6.6.3. – Decizia politică și riscurile generate de aceasta la adresa stabilității macroeconomice (1990-2000). Etapa 2: Cercetare retrospectivă pentru perioada 1990-2000, corespunzătoare etapei deciziilor strategice ale tranziției la economia de piață.41	
<i>Decizia politică în tranziție și efectele sale în economie.....</i>	<i>41</i>
Centrul de Cercetări Demografice „Vladimir Trebici”	43
6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)	43
6.19. Cercetări demoeconomice. Echilibrul populației în România	43
6.19.5. – Evoluția spațială a fenomenelor demografice. Factori determinanți la nivelul UAT” (temă multianuală).....	43
<i>Atlas ecosisteme degradate din România</i>	<i>43</i>

6.19.7. – Parametri demografici în ecuația politicii agricole comune 2021-2028” (temă multianuală).....	46
Coordonator: CS III Dr. Alexandru Sin-Schneider.....	46
INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ	48
6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)	49
6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României. Modele, scenarii, evaluări.....	49
6.1.1. – Analiza efectelor de Rebound S. Jevons. Abordări teoretice, bune practici și posibile soluții pentru România.....	49
<i>Cercetări preliminare 2020-2021</i>	<i>49</i>
6.1.2. – Dezechilibre structurale și calitative pe piața muncii. Criza ocupării și riscuri sociale în România	51
6.1.3. – Analiza impactului POIM asupra dezvoltării durabile a României.....	53
6.1.4. – Instrumente și mecanisme pentru promovarea economiei circulare în România.....	56
6.1.7. – Analiza politicilor de protecție a mediului din punct de vedere instituțional, la nivel național și european	59
6.1.10. – Impactul digitalizării asupra educației (tema pe 2 ani, 2019-2020)	62
6.1.11. – Impactul economic al robotizării în condițiile celei de a 4-a revoluții industriale în România	66
6.1.13. – Absorbția fondurilor structurale pentru incluziune socială. Impactul economic și social.....	68
6.1.14. – Fiscalitatea și factorii de conformare în concordanță cu obiectivul dezvoltării durabile pentru toți.....	70
6.1.15. – Noul management public, element de modernizare a administrației publice. Bune practici europene și posibilități de aplicare în economia României	72
6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării și dezvoltării locale în România.....	75
6.8.3. – Diversificarea economiilor regionale – factor de reducere a vulnerabilității la șocurile economice. Studiu de caz România	75
6.8.5. – Considerații teoretice și practice cu privire la traiectoria sectorului IMM, la nivel regional și local	77

6.11. Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor și a gândirii economico-sociale și politice	79
6.11.4. – Tipologia mecanismelor de coordonare în economia românească a secolului XX (partea a doua, perioada 1948-2000)	79
6.11.5. – Administrația publică în România. Repere retro și prospective	81
6.19. Cercetări demoeconomice. Echilibrul populației în România	83
6.19.3. – Efectele economice și sociale ale crizei demografice în România în context european	83
INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ	86
6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)	87
6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială. Modele, scenarii, analize numerice și calitative	87
6.7.2. – Creștere economică versus stabilitate: modele de estimare și prognoză cu aplicații în cazul UE	87
6.7.3. – Perspective macroeconomice (temă multianuală)	91
6.7.4. – Analiza numerică a seriilor de date statistice	94
6.7.5. – Capitalul uman în societatea digitală. Evaluarea impactului asupra dezvoltării în spațiul UE	96
6.7.6. – Rețelele de producție și transmiterea șocurilor monetare	98
6.7.7. – Migrația și consecințele acesteia în Europa secolului XXI. Analize și prognoze	100
6.7.9. – Tendințe ale antreprenoriatului din economia verde în perspectiva Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă	102
6.7.10. – Stimularea proceselor economice în România	104
6.7.11. – Tranziția spre o nouă societate bioeconomică digitală: Ag. 3.0 versus Ind. 4.0	107
INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ	109
6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)	110
6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României. Modele, scenarii, evaluări	110

6.1.6. – Beneficii macroeconomice și sociale rezultate din crearea de noi piețe în economia circulară	110
6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare	
I. Convergența economică și monetară a României cu Uniunea Europeană – un proces necesar	112
6.5.1. – Evoluția zonei euro: provocări și soluții posibile. Adoptarea euro de către statele candidate în noile condiții (temă multianuală)	112
6.5.7. – Interdependențe și riscuri pe piețe financiare din Uniunea Europeană.....	115
6.5.8. – Convergența economică și dezvoltarea piețelor financiare prin incluziune și educație financiară în UE. Studiu de caz: România	117
6.5.10. – Securitatea alimentară în România sub impactul trecerii la moneda euro și al schimbărilor preconizate de PAC 2021-2027.....	120
6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare	
II. Conjunctura economică mondială și reconfigurări ale relațiilor economice internaționale.....	127
6.5.14. – Sistemul financiar internațional – Transformarea monedei fiduciare	127
6.5.15. – Tendințe în evoluția economiei mondiale și a comerțului internațional (temă multianuală).....	130
6.5.16. – Globalizarea orizont 2030: tendințe de trecere de la multilateralism la bilateralism. Implicații pentru România.....	134
6.5.17. – Evoluții majore pe principalele piețe internaționale. Evaluarea tendințelor prețurilor internaționale și a impactului acestora asupra economiei românești (temă multianuală).....	137
<i>Studiul I Evoluții și tendințe pe piața globală a materiilor prime în 2019 și perspective pentru 2020</i>	<i>137</i>
<i>Studiu II Evoluții și tendințe pe piața globală a materiilor prime în primele 9 luni din 2020 Perspective pe termen scurt și mediu.....</i>	<i>138</i>
6.5.18. – Relații transatlantice sub impactul politicilor comerciale ale Statelor Unite	140
6.5.19. – evaluarea rezilienței Uniunii Europene, a statelor Unite ale Americii și a Chinei în contextul competiției economice la nivel global (temă multianuală)	143
6.5.20. – China și competiția pentru supremație tehnologică în contextul strategiei de repoziționare și extindere a influenței sale globale (temă multianuală).....	148

6.5.21. – Federația Rusă în actuala conjunctură economică regională și mondială. Dezvoltarea de parteneriate strategice (temă multianuală).....	151
6.5.22. – Reconfigurarea priorităților economiilor emergente sub impactul noilor politici comerciale și investiționale la nivel internațional (temă multianuală).....	155
6.5.23. – Dezvoltarea surselor regenerabile de energie în cadrul Uniunii Energetice în contextul cerințelor impuse de Acordul de la Paris.....	159
6.6. Instabilitatea economică și politici de stabilizare în condițiile financiarizării economiilor și creșterii complexității și vulnerabilității proceselor economico-sociale și sistemelor instituționale.....	162
6.6.4. Integrarea fiscală în Uniunea Europeană în context național și global	162
INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ.....	163
6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)	164
6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României. Modele, scenarii, evaluări	164
6.1.8. – Dezvoltarea rurală și durabilă a României – tendințe și modele teritoriale....	164
<i>Sustenabilitatea zonelor rurale – o abordare prin prisma amprentei ecologice. Studiu de caz: Regiunea sud-Muntenia</i>	<i>164</i>
<i>Strategii de dezvoltare a gospodăriei rurale</i>	<i>166</i>
<i>Competitivitate teritorială la nivel județean, după tipologia urban-rural</i>	<i>168</i>
<i>Convergențe strategice și interacțiuni regionale - analize intertextuale</i>	<i>169</i>
<i>Disparități teritoriale județene privind dezvoltarea rurală durabilă în România – considerații teoretice.....</i>	<i>171</i>
<i>Agricultura familială și dezvoltarea rurală durabilă</i>	<i>173</i>
<i>Evoluția postaderare a turismului în spațiul rural: studiu de caz</i>	<i>175</i>
6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare I. Convergența economică și monetară a României cu Uniunea Europeană – un proces necesar	177
6.5.11. – Productivitatea factorilor în agricultură și efectele asupra convergenței economice sectoriale	177
<i>Productivitatea factorilor și impactul asupra convergenței economice sectoriale, la nivelul filierei legumelor.....</i>	<i>177</i>

<i>Productivitatea totală a factorilor în agricultură. Factori de influență, tendințe și diferențe regionale</i>	179
<i>Productivitatea factorilor în agricultură și efectele asupra convergenței la nivelul filierei fructelor</i>	181
<i>Productivitatea factorilor în agricultură și efectele asupra convergenței economice sectoriale, la nivelul filierei laptelui</i>	183
<i>Productivitatea factorilor în agricultură și efectele asupra convergenței economice sectoriale, la nivelul sectorului cărnii de porc.....</i>	185
<i>Productivitatea factorilor în agricultură și efectele asupra convergenței economice sectoriale, la nivelul filierei cerealelor</i>	188
<i>Productivitatea factorilor în agricultură și efectele asupra convergenței economice la nivelul U.E.-27</i>	191
<i>Convergența economică a sectoarelor de prelucrare alimentară în contextul U.E.</i>	193
<i>Performanța agriculturii românești și efectele asupra convergenței economice sectoriale ..</i>	197
6.5.12. – Convergența structurală a economiei spațiului rural românesc.....	199
<i>Convergența structurală a economiei spațiului rural românesc în profil teritorial</i>	199
6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării și dezvoltării locale în România.....	201
6.8.2. – Opțiunile României privind implementarea Politicii Agricole Comune post-2020 și implicațiile acestora la nivel regional (temă pe 3 ani: 2018-2020)	201
<i>Bioeconomia în spațiul rural - experiențe privind posibilități de implementare</i>	201
<i>Modelul CAPRI – Structură Și Caracteristici</i>	203
<i>Analiza problematicilor structurale ale agricultorilor sub impactul PAC post-2020</i>	205
<i>Politicile agricole și reziliența - cazul exploatațiilor mari din România.....</i>	207
6.8.4. – O viziune privind aplicarea bioeconomiei în dezvoltarea sectorului agricol din România – posibile aplicații la nivel local	209
<i>Bioeconomia în spațiul rural - experiențe privind posibilități de implementare</i>	209
6.8.7. – Politicile de agromediu în sectorul agricol românesc în perioada postaderare și perspective în cadrul noii PAC – 5 lucrări.....	211
<i>Ariile protejate - componentă a conservării și protejării biodiversității</i>	211
<i>Reziliența sistemului agricol al fermelor mixte în contextul dezvoltării rurale durabile ...</i>	214

<i>Riscurile în agricultura României. Trecerea treptată către sistemul de asigurări pe bază de indici climatici în România</i>	218
<i>„Siguranța alimentară în contextul crizei COVID-19”</i>	221
<i>Diagnosticul de agromediu și de eficiență energetică a fermei în diverse areale de compensare a carbonului</i>	223
6.11. Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor și a gândirii economico-sociale și politice	230
6.11.3. – Cercetări de dezvoltare rurală în România: concepte, metode, evoluții, rezultate	230
<i>Cercetări de dezvoltare rurală în România: concepte, metode, evoluții, rezultate Partea I - Dezvoltarea Rurală (2020)</i>	230
INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIEȚII	232
6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)	233
6.13. Calitatea vieții și evaluarea politicilor sociale	233
6.13.1. – România 1989-2019: politici sociale și opțiuni strategice (temă multianuală)	233
6.13.2. – Calitatea vieții și excluziunea socială (temă multianuală)	236
6.13.3. – Politici de incluziune socială (temă multianuală)	238
6.13.4. – Politici de asistență socială pentru vârstnici în contextul justiției sociale: analiză comparativă	242
6.13.5. – Politici alimentare și probleme ale consumului alimentar al populației din România în deceniul 2009-2019	244
6.13.6. – Calitatea societății: valori sociale și redistribuire sub impactul migrației internaționale în România contemporană (temă multianuală)	247
6.13.7. – Provocări actuale în sistemul educațional românesc	251
6.13.9. – Calitatea și (in)certitudinile ocupării, munca decentă și politici de ocupare (temă multianuală)	253
6.19. Cercetări demografice. Echilibrul populației în România	254
6.19.1. – Calitatea și (in)certitudinile ocupării, munca decentă și politici de ocupare (temă multianuală)	254

CENTRUL DE ECONOMIA INDUSTRIEI ȘI SERVICIILOR	256
6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)	257
6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României. Modele, scenarii, evaluări	257
6.1.9. – Contribuția inovării la dezvoltarea industriei prelucrătoare din România. Impactul asupra dinamicii de muncă	257
6.1.16. – Modificări ale economiei firmei în condițiile dezvoltării durabile	259
6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale	261
6.2.1. – Valorificarea eficientă a resurselor de hidrocarburi din România. Dezvoltarea sistemului național de transport al țițeiului și gazelor naturale	261
6.2.2. – Potențialul poluant al industriei extractive a cărbunilor și minereurilor din România: efecte economice și căi de reducere	263
6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare	
I. Convergența economică și monetară a României cu Uniunea Europeană – un proces necesar	266
6.5.4. – Dezvoltarea economică a regiunilor NUTS3 din România. Convergența cu situația din țări membre ale Zonei Euro	266
6.5.5. – Analiza gradului de convergență structurală a României cu Zona Euro	269
6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării și dezvoltării locale în România.....	271
6.8.6. – Accesul la unitățile publice. Decalajele între mediul rural și cel urban	271
6.21. Noua Enciclopedie a României.....	273
6.21.1. – Dinamica serviciilor profesionale, științifice, tehnice și de management și schimbările în structura acestora în România.....	273
6.21.2. – Apariția și dezvoltarea transportului public urban în România.....	277
CENTRUL DE CERCETĂRI FINANCIARE ȘI MONETARE.....	280
6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)	281
6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României. Modele, scenarii, evaluări	281
6.1.5. – Obiective ale economiei circulare: politici fiscale de mediu pentru asigurarea dezvoltării sustenabile în context global și în România	281

6.5.9. – Oportunități și riscuri pentru sustenabilitatea creșterii economice în contextul aderării la Zona Euro.....	283
6.5.13. – Utilizarea instrumentelor financiare ale Uniunii Europene pentru consolidarea mediului de afaceri în contextul pieței unice	285
6.6. Instabilitatea economică și politici de stabilizare în condițiile financiarizării economiilor și creșterii complexității și vulnerabilității proceselor economico-sociale și sistemelor instituționale.....	291
6.6.2. – Starea financiară a României	291
6.6.5. – Integrarea fiscală în Uniunea Europeană în context național și global.....	296
6.6.6. – Indicatori relevanți ai flexicurității și impactul asupra bazei de impozitare a muncii	299
6.6.7. – Formalizare și testare a unei funcții de reacție fiscală	302
6.6.8. – Remodelarea fiscalității în condițiile globalizării și a revoluției tehnologice și industriale	305
6.6.9. – Sectorul energiei și stabilitatea financiară	308
6.6.10. – Dezvoltarea financiară și reglementările prudențiale în Uniunea Europeană	311
6.6.11. – Sistemul financiar în contextul schimbărilor tehnologice.....	313
6.6.12. – Îndatorarea și gestiunea datoriilor suverane. Exigențe pentru România	315
6.13. Calitatea vieții și evaluarea politicilor sociale	317
6.13.10. – Justiția socială – vehicul al bunăstării sociale	317
6.19. Cercetări demoeconomice. Echilibrul populației în România	320
6.19.8. – Flexicurity. Comparative study on Bulgaria and Romania	320
CENTRUL DE STUDII ȘI CERCETĂRI DE BIODIVERSITATE AGROSILVICĂ.....	324
6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)	325
6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale	325
6.2.3. – Biodiversitatea ecosistemelor zootehnice și bioeconomia medical-veterinară, în contextul ecoeconomic actual și scenarii ecopatologice pentru perioada 2020-2040 ..	325

6.2.4. – Studii privind soluții bioeconomice pentru conservarea și dezvoltarea biodiversității zootehnice românești în contextul siguranței și securității alimentare	327
<i>FAZA 2020 : „ Soluții bioeconomice pentru conservarea „in situ” și „ex situ” a biodiversității taurinelor din rasa Sură de Stepă aflate în situația critică, prin optimizarea performanțelor de reproducție utilizând monta dirijată și biotehnologiile de reproducție (I.A.; T.E.; F.I.V.)</i>	
	327
6.2.5. – Securizarea bazelor de date din băncile bioinformaticice destinate conservării biodiversității.....	330
<i>Analiza metodelor inovative de protejarea a bazelor de date utilizate în conservarea biodiversității și a serviciilor ecosistemice.....</i>	
	330
6.2.6. – Cercetări bioeconomice privind biodiversitatea raselor de suine din România pentru asigurarea necesarului de carne din producția internă.....	332
<i>Implicații ale pestei porcine africane și pandemiei de Covid-19 asupra sectorului creșterii suinelor din România.....</i>	
	332
6.2.7. – Reconstrucția ecologică și economică a habitatelor din sisteme agricole și forestiere poluate antropice.....	334
<i>Metode de conservare a biodiversității în condiții de criză</i>	
	334
CENTRUL DE CERCETĂRI DEMOGRAFICE „Vladimir Trebici”	336
6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)	337
6.19. Cercetări demoeconomice. Echilibrul populației în România	337
6.19.4. – Modele de demografie. Abordări econometrice.....	337

Argument

Înscrierea în Programul anual de cercetare al Institutului Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu”, începând din anul 2022, a unei teme noi, atât ca abordare, cât și ca arie de interes, a avut în vedere realizarea unei platforme științifice menite să concentreze, să stocheze și să valorifice rezultatele cercetării economice academice desfășurate în Institut, în perioada de după anul 2000. Lucrarea continuă efortul depus de Centrul de Informare și Documentare Economică pentru anii 1990-2000, rezultatul fiind deja cunoscut în spațiul virtual al Institutului Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu” (INCE) și al Centrului de Informare și Documentare Economică (CIDE), în cadrul Colecției *Tezaur* (Secvența Rapoarte științifice 1990-2000). De altfel, ideea construirii unui „tezaur” al INCE își are rădăcinile încă din anul 1995 când, în eforturile de realizare a Strategiei naționale de pregătire a aderării României la UE, acad. Tudorel Postolache includea într-un discurs/prefață rămas celebru, că s-a acumulat la INCE-CIDE un volum imens de studii și cercetări, rapoarte, articole, comunicări și intervenții. „Desigur, spunea acad. Tudorel Postolache, ar fi simplu, foarte simplu și chiar foarte comod, să ignorăm aceste acumulări, dar ne putem oare permite un asemenea lux? El ar antrena inevitabil un greu tribut societal și nu ne gândim ca cineva dintre noi să-și poată aroga dreptul absurd de a decreta o elaborare sau alta inconsistentă încă mai înainte de a o fi consultat.”¹ Atunci s-a întreprins culegerea într-o singură sursă documentară a rapoartelor de activitate ale institutelor, sinteză care a fost prezentată, ulterior, ca un vector important al „Tezaurului INCE”, apariție dezvoltată apoi și bine-cunoscută în mediile academice și universitare.

Pentru îndeplinirea obiectivelor, Centrul de Informare și Documentare Economică a constituit un colectiv important de redactori, documentariști economiști și operatori, care au preluat date și informații științifice din rapoartele de cercetare de după anul 2000 ale institutelor componente ale INCE, pentru a asigura o bună informare de interes public și nu numai.

¹ *** *De la Essen la Cannes. Itinerarul Strategiei românești de Integrare Europeană*, T. Postolache, discurs la inaugurarea lucrărilor Comisiei de elaborare a strategiei de pregătire a României pentru aderarea la UE, 08.03.1995, Ed. Academiei Române, București, 1995, p. 126-127.

În structură, pentru fiecare an, este păstrată apartenența lucrărilor la institutul de proveniență, fiind descrise mai multe corpusuri comune oricărei cercetări bibliografice retrospective, respectiv: institutul în care s-a derulat cercetarea, titlul temei de cercetare și, uneori, al lucrării de cercetare, cuprinsul până la gradul al treilea de detaliere.

Pentru fiecare an calendaristic, sistemul de regăsire va fi unul constituit prin indexarea (ulterioară) tematică, prin termeni de referință extrași dintr-un dicționar propriu, constituit de CIDE pe parcursul ultimului deceniu. Sistemul de indexare este comun, ca termeni de referință, cu cel utilizat la regăsirea bibliografică a „Tezaurului” INCE, facilitând în acest mod comparații, alcătuirea de bibliografii retrospective pe domeniu sau pe autori etc.

Vom fi recunoscători tuturor acelor care, într-o formă sau alta, ne vor semnala elemente de perfecționare a lucrării noastre, de care vom ține seama într-o viitoare ediție de completare a Tezaurului INCE „Costin C. Kirițescu”.

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

PLANUL DE CERCETARE PENTRU ANUL 2020

**elaborat în conformitate cu domeniile strategice și direcțiile prioritare incluse în
„Strategia cercetării științifice în Academia Română 2014-2020”**

Domeniul strategic 6.
Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)

Cod domeniu/ direcție/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/ Tema	Institutul/ Centrul / Coordonatorul
6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României. Modele, scenarii, evaluări Coordonatori: CSI Dr. Gheorghe Zaman, m.c. A.R., CSI Dr. Valentina Vasile		
6.1.1	Analiza efectului de rebound S.Jevons. Abordări teoretice, bune practici și posibile soluții pentru România	Institutul de Economie Națională CSI Dr. Gheorghe Zaman, m.c A.R.
6.1.2	Dezechilibre structurale și calitative pe piața muncii. Criza ocupării și riscuri sociale în România	Institutul de Economie Națională CSI Dr. Valentina Vasile
6.1.3	Analiza impactului POIM asupra dezvoltării durabile a României	Institutul de Economie Națională CS II Dr. Simona Frone
6.1.4	Instrumente și mecanisme pentru promovarea economiei circulare în România	Institutul de Economie Națională CS I Dr. Victor Platon
6.1.5	Obiective ale economiei circulare: Politici fiscale de mediu pentru asigurarea dezvoltării sustenabile în context global și în România	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare "Victor Slăvescu" CS II Dr. Gabriela Cornelia Piciu
6.1.6	Beneficii macroeconomice și sociale rezultate din crearea de noi piețe în economia circulară	Institutul de Economie Mondială CS II Dr. George Dumitrescu
6.1.7	Analiza politicilor de protecție a mediului din punct de vedere instituțional, la nivel național și european	Institutul de Economie Națională CS II Dr. Anca Cristea
6.1.8	Dezvoltarea rurală durabilă a României: tendințe și modele teritoriale	Institutul de Economie Agrară CSII Dr. Marioara Rusu CSIII Mihai Chitea
6.1.9	Contribuția inovării la dezvoltarea industriei prelucrătoare din România. Impactul asupra dinamicii forței de muncă	Centrul de Economia Industriei și Serviciilor CSI Dr. Mihai-Sabin Muscalu
6.1.10	Impactul digitalizării asupra educației (tema pe 2 ani - 2019-2020)	Institutul de Economie Națională CSI Dr. Emilia Titan
6.1.11	Impactul economic al robotizării în condițiile celei de a 4-a revoluții industriale în România	Institutul de Economie Națională CS III Dr. Ivona Stoica

Cod domeniu/ direcție/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/ Tema	Institutul/ Centrul / Coordonatorul
6.1.12	Orientarea inovării și a investițiilor către soluții circulare în domeniul deșeurilor alimentare, a celor din materiale plastice și a biomasei agricole și forestiere	Institutul National de Cercetări Economice "Costin C. Kirițescu" CSI Dr. Ivana Simona
6.1.13	Absorbția fondurilor structurale pentru incluziunea socială. Impact economic și social	Institutul de Economie Națională CS II Dr. Raluca Mazilescu
6.1.14	Fiscalitatea și factorii de conformare în concordanță cu obiectivul dezvoltării durabile pentru toți	Institutul de Economie Națională CS I Dr. Marius Surugiu
6.1.15	Noul management public, element de modernizare a administrației publice. Bune practici europene și posibilități de aplicare în economia României	Institutul de Economie Națională CS III Dr. Florina Popa
6.1.16	Marketing responsabil pentru un turism durabil - provocări și perspective pentru destinațiile românești	Centrul de Economia Industriei și Serviciilor CS III Dr. Elena Manuela Iștoc.
6.1.17	Importanța economică a strategiei energetice naționale în context european – cercetare aplicativă	Centrul pentru Promovarea Energiilor Regenerabile și Eficiență Energetică CS III Dr. Filip Cîrlea
6.2 Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale Coordonatori: CSI Dr. Alexandru Bogdan, m.c. A.R., CSI Dr. Mihai Sabin Muscalu, CSI Dr. Radu Rey		
6.2.1	Valorificarea eficientă a resurselor de hidrocarburi din România. Dezvoltarea sistemului național de transport al țițeiului și gazelor naturale	Centrul de Economia Industriei și Serviciilor CSI Dr. Marius Bulearcă
6.2.2	Potențialul poluant al industriei extractive a cărbunilor și minereurilor din România: efecte economice și căi de reducere	Centrul de Economia Industriei și Serviciilor CSI Dr. Cornelia Neagu
6.2.3	Biodiversitatea ecosistemelor zootehnice și bioeconomia medical-veterinară, în contextul eco-economic actual și scenariu ecopatologice pentru perioada 2020-2040	Centrul de Studii și Cercetări de Biodiversitate Agrosilvică „Acad. David Davidescu” CS I Dr. Alexandru T. Bogdan, m.c. A.R.
6.2.4	Studii privind soluții bioeconomice pentru conservarea și dezvoltarea biodiversității zootehnice românești prin biotehnologii de reproducție în contextul securității și siguranței alimentare	Centrul de Studii și Cercetări de Biodiversitate Agrosilvică „Acad. David Davidescu” CS I Dr. George Florea Toba

Cod domeniu/ direcție/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/ Tema	Institutul/ Centrul / Coordonatorul
6.2.5	Securizarea bazelor de date din băncile bioinformaticice destinate conservării biodiversității	Centrul de Studii și Cercetări de Biodiversitate Agrosilvică „Acad. David Davidescu” CS I Dr. Cristina Garlea
6.2.6	Cercetări bioeconomice privind biodiversitatea raselor de suine din România pentru asigurarea necesarului de carne din producția internă	Centrul de Studii și Cercetări de Biodiversitate Agrosilvică „Acad. David Davidescu” CS III Dr. Mariana Sandu
6.2.7	Reconstrucția ecologică și economică a habitatelor din sisteme agricole și forestiere poluate antropice	Centrul de Studii și Cercetări de Biodiversitate Agrosilvică „Acad. David Davidescu” CSI Dr. Cristina Gârlea
6.2.8	Dinamica activelor agro-silvo-pastorale din sistemele teritorial - montane	Centrul de Economie Montană CS I Dr. Ioan Surdu
6.2.9	Valorificarea economică și socială a patrimoniului cultural al zonei montane	Centrul de Economie Montană CS II Dr. Daniela Antonescu
6.2.10	Managementul integrat al depozitelor de deșeuri din Munții Apuseni	Centrul de Economie Montană CS III Dr. Emanuela-Adina Cociș
6.2.11	Analiza habitatelor montane. Studiu de caz - parte de Vest a Munților Apuseni	Centrul de Economie Montană CSI Dr. Violeta Turcuș
6.2.12	Modele spațiale de distribuție a speciilor lemnoase în sistemele silvo-pastorale. Studiu de caz zona alpină a Carpaților Orientali	Centrul de Economie Montană CS II Dr. Ionel Popa
6.2.13	Cadrul legislativ-instituțional pentru zona montană din România. Provocări din perspectiva implementării	Centrul de Economie Montană CS III Dr. Dănuț Ungureanu
6.2.14	Studiu privind impactul în mediul înconjurător determinat de extinderea transportului rutier cu propulsie electrică	Centrul pentru Promovarea Energiilor Regenerabile și Eficiență Energetică CS III Dr. Filip Cîrlea
6.5 Noile condiții de integrare europeană și de globalizare Coordonatori: Acad. Mugur Isărescu, CSI Dr. Napoleon Pop, CSI Dr. Simona Moagăr-Poladian		
	I. Convergența economică și monetară a României cu Uniunea Europeană - un proces necesar	

Cod domeniu/ direcție/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/ Tema	Institutul/ Centrul / Coordonatorul
6.5.1	Evoluția zonei euro: provocări și soluții posibile. Adoptarea euro de către statele candidate în noile condiții (temă multianuală)	Institutul de Economie Mondială Acad. Mugur Isărescu CS I Dr. Simona Moagăr-Poladian
6.5.2	Premise și efecte economico-financiare ale aderării României la Zona Euro	Institutul de Economie Națională Prof.univ.dr. Gheorghe Zaman, m.c. A.R.
6.5.3	România: contextul național, european și internațional în pregătirea adoptării euro	Institutul de Economie Mondială CS I Dr. Napoleon Pop, CS I Dr. Valeriu Ioan Franc, McAR
6.5.4	Dezvoltarea economică a regiunilor NUTS3 din România. Convergența cu situația din țări membre ale Zonei Euro	Centrul de Economia Industriei și Serviciilor CSI Dr. Corneliu Russu
6.5.5	Analiza gradului de convergență structurală a României cu Zona Euro	Centrul de Economia Industriei și Serviciilor CSI Dr. Andrei Silviu Dospinescu
6.5.6	Analiza corelației între convergența produsului intern brut și cea a veniturilor populației, la nivelul Zonei Euro și a Uniunii Europene	INCE - Compartimentul de Cercetări Complexe CS II Dan Constantin Olteanu
6.5.7	Interdependențe și riscuri pe piețele financiare din Uniunea Europeană	Institutul de Economie Mondială CSII Dr. Mihai Nițoi
6.5.8	Convergența economică și dezvoltarea piețelor financiare prin incluziune și educație financiară în UE. Studiu de caz: România	Institutul de Economie Mondială CS II Dr. Dorina Clichici
6.5.9	Oportunități și riscuri pentru sustenabilitatea creșterii economice în contextul aderării la Zona Euro	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare "Victor Slăvescu" CS III Dr. Silviu Marius Șeitan
6.5.10	Securitatea alimentară în România sub impactul trecerii la moneda euro și al schimbărilor preconizate de PAC 2021-2027	Institutul de Economie Mondială CS I Dr. Virginia Câmpeanu,
6.5.11	Productivitatea factorilor în agricultură și efectele asupra convergenței economice sectoriale	Institutul de Economie Agrară CS I Dr. Cecilia Alexandri CS II Dr. Iuliana Ionel
6.5.12	Convergența structurală a economiei spațiului rural românesc	Institutul de Economie Agrară CS II Dr. Monica-Mihaela Tudor

Cod domeniu/ direcție/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/ Tema	Institutul/ Centrul / Coordonatorul
6.5.13	Utilizarea instrumentelor financiare ale Uniunii Europene pentru consolidarea mediului de afaceri în contextul pieței unice	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare "Victor Slăvescu" CS Dr. Otilia Elena Manta
	II. Conjunctura economică mondială și reconfigurări ale relațiilor economice internaționale	
6.5.14	Sistemul financiar internațional - Transformarea monedei fiduciare	Institutul de Economie Mondială CS I Dr. Eugen Dijmărescu
6.5.15	Tendențe în evoluția economiei mondiale și a comerțului internațional (tema multianuală)	Institutul de Economie Mondială CS III Cornel Albu
6.5.16	Globalizarea orizont 2030: tendințe de trecere de la multilateralism la bilateralism. Implicații pentru România	Institutul de Economie Mondială CS I Dr. Florin Bonciu
6.5.17	Evoluții majore pe principalele piețe internaționale. Evaluarea tendințelor prețurilor internaționale și a impactului acestora asupra economiei românești (tema multianuală)	Institutul de Economie Mondială CS I Dr. Maria Cartas
6.5.18	Relațiile transatlantice sub impactul politicilor comerciale ale Statelor Unite	Institutul de Economie Mondială CS I Dr. Agnes Ghibuțiu
6.5.19	Evaluarea rezilienței Uniunii Europene, a Statelor Unite ale Americii și a Chinei în contextul competiției economice la nivel global (tema multianuală)	Institutul de Economie Mondială CS III Dr. Răzvan Voinescu, CS II Dr. Cristian Moisoiu
6.5.20	China și competiția pentru supremație tehnologică în contextul strategiei de repoziționare și extindere a influenței sale globale (tema multianuală)	Institutul de Economie Mondială CS I Dr. Sarmiza Pencea
6.5.21	Federația Rusă în actuala conjunctură economică regională și mondială. Dezvoltarea de parteneriate strategice (tema multianuală)	Institutul de Economie Mondială CS II Dr. Andreea - Emanuela Drăgoi
6.5.22	Reconfigurarea priorităților economiilor emergente sub impactul noilor politici comerciale și investiționale la nivel internațional (tema multianuală)	Institutul de Economie Mondială CSII Iulia Monica Oehler Șincai
6.5.23	Dezvoltarea surselor regenerabile de energie în cadrul Uniunii Energetice în contextul cerințelor impuse de Acordul de la Paris	Institutul de Economie Mondială CS I Dr. Petre Prisecaru
6.6 Instabilitatea economică și politici de stabilizare în condițiile financiarizării economiilor și creșterii complexității și vulnerabilității proceselor economico-sociale și sistemelor instituționale Coordonatori: Acad. Aurel Iancu, CSII Dr. Constantin Marin		

Cod domeniu/ direcție/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/ Tema	Institutul/ Centrul / Coordonatorul
6.6.1	Politici economice prociclice și anticiclice	INCE - Compartimentul de Cercetări Complexe Acad. Aurel Iancu
6.6.2	Starea financiară a României	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare "Victor Slăvescu" CS II Dr. Constantin Marin
6.6.3	Decizia politică și riscurile generate de aceasta la adresa stabilității macroeconomice (1990-2000). Etapa 2: Cercetare retrospectivă pentru perioada 1990-2000, corespunzătoare etapei, deciziilor strategice ale tranziției la economia de piață	Institutul Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu” CS I Dr. Valeriu Ioan-Franc, m.c. A.R. CS III Dr. Andrei Marius Diamescu
6.6.4	Evoluția pieței de capital în țările Europei Centrale și de Est, membre ale UE	Institutul de Economie Mondială CS III Andrei Rădulescu
6.6.5	Integrarea fiscală în Uniunea Europeană în context național și global	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare "Victor Slăvescu" CS III Dr. Ionel Leonida
6.6.6	Indicatori relevanți ai flexicurității și impactul asupra bazei de impozitare a muncii	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare "Victor Slăvescu" CS Drd. Monica Florica Dutcaș
6.6.7	Formalizare și testare a unei funcții de reacție fiscală	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare "Victor Slăvescu" CS I Dr. Ene Dinga
6.6.8	Remodelarea fiscalității în condițiile globalizării și a revoluției industriale și tehnologice	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare "Victor Slăvescu" CS III Dr. Nicoleta Mihăilă
6.6.9	Sectorul energiei și stabilitatea financiară	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare "Victor Slăvescu" CS I Dr. Iulia Lupu

Cod domeniu/ direcție/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/ Tema	Institutul/ Centrul / Coordonatorul
6.6.10	Dezvoltarea financiară și reglementările prudențiale în Uniunea Europeană	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare "Victor Slăvescu" CSII Dr. Adina Criste
6.6.11	Sistemul financiar în contextul schimbărilor tehnologice	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare "Victor Slăvescu" CS II Dr. Tudor Ciumara
6.6.12	Îndatorarea și gestiunea datoriilor suverane. Exigențe pentru România	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare "Victor Slăvescu" CS III Dr. Camelia Milea
6.7 Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială. Modele, scenarii, analize numerice și calitative Coordonatori: Acad. Emilian Dobrescu, Acad. Lucian Liviu Albu, CSI Dr. Marioara Iordan		
6.7.1	Probleme metodologice ale evaluării PIB potențial în economia României	Centrul de Modelare Macroeconomică Institutul de Prognoză Economică Acad. Emilian Dobrescu
6.7.2	Creștere economică versus stabilitate: modele de estimare și prognoză cu aplicații în cazul UE	Institutul de Prognoză Economică Acad. Lucian-Liviu Albu
6.7.3	Perspective macroeconomice (tema multianuală)	Institutul de Prognoză Economică Acad. Lucian-Liviu Albu CS I Dr. Marioara Iordan
6.7.4	Analiza numerică a seriilor de date statistice	Institutul de Prognoză Economică CS I Dr. George Daniel Mateescu
6.7.5	Capitalul uman în societatea digitală. Evaluarea impactului asupra dezvoltării în spațiul UE	Institutul de Prognoză Economică CS I Dr. Elena Pelinescu
6.7.6	Rețelele de producție și transmiterea șocurilor monetare	Institutul de Prognoză Economică CS I Dr. Petre Caraiani
6.7.7	Migrația și consecințele acesteia în Europa secolului XXI. Analize și prognoze	Institutul de Prognoză Economică CS I Dr. Mariana Bălan

Cod domeniu/ direcție/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/ Tema	Institutul/ Centrul / Coordonatorul
6.7.8	Evoluții structurale și comportamentale ale agenților economici din România după aderarea la UE și perspective pentru perioada post-2020	Institutul de Prognoză Economică CS I Dr. Marioara Iordan
6.7.9	Tendențe ale antreprenorialului din economia verde în perspectiva Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă	Institutul de Prognoză Economică CS I Dr. Carmen Beatrice Păuna
6.7.10	Simularea proceselor economice în România	Institutul de Prognoză Economică CS II Dr. Mihaela Simionescu
6.7.11	Tranziția spre o societate bioeconomică digitală: Ag.3.0 versus Ind. 4.0	Institutul de Prognoză Economică CSII Dr. Raluca Ioana Iorgulescu
6.7.12	Model de analiză a consumatorilor de energie electrică vulnerabili, în economia României - scenariu de impact al prețului energiei	Institutul de Prognoză Economică CS II Dr. Ionuț Purica
6.7.13	Analiza datelor de bugete de familie prin metode empirice (temă multianuală)	Centrul de Modelare Macroeconomică CS II Dr. Bianca Păuna CSI Dr. Corina Sâman
6.7.14	Perspective asupra riscului obținute prin modelarea monedelor standard și a criptomonedelor (temă multianuală)	Centrul de Modelare Macroeconomică CSI Dr. Marius Matei
6.7.15	Actualizare baza de date Input- Output, serii de coeficienți, multiplicatori, structuri regionale	Centrul de Modelare Macroeconomică Dr. Viorel Gaftea
6.7.16	Analiza structurală a economiei României cu fundament pe mediul privat	Centrul de Modelare Macroeconomică Dr. Viorel Gaftea
6.7.17	Impactul colinearității asupra coeficienților de regresie standardizați și a coeficientului de determinare în regresii multiple	Centrul de Modelare Macroeconomică CSI Dr. Florin Marius Pavelescu
6.7.18	Funcția de autocorelație parțială ciclică și aplicații la modele SARMA clasice și ierarhice	Centrul de Modelare Macroeconomică Dr. Daniel Ciuiu
6.7.19	Aplicarea unui model de programare financiară în cazul României. Scenarii și verificări de consistență a prognozelor (temă multianuală)	Centrul de Modelare Macroeconomică Dr. Cristian Stanică

Cod domeniu/ direcție/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/ Tema	Institutul/ Centrul / Coordonatorul
6.7.20	Economia României în ciclul economic postcriză (temă multianuală)	Centrul de Modelare Macroeconomică CSIII Dr. Andrei Rădulescu
6.8 Criterii economice și sociale ale regionalizării și dezvoltării locale în România Coordonatori: Acad. Păun Ion Oțiman, CSI Dr. Cecilia Alexandri, CSII Dr. Lucian Luca		
6.8.1	Creșterea economică, evoluții demografice și decalaje sociale în profil teritorial în România	Institutul Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu” CS I Dr. Luminița Chivu
6.8.2	Opțiunile României privind implementarea Politicii Agricole Comune post-2020 și implicațiile acestora la nivel regional (temă pe 3 ani: 2018-2020)	Institutul de Economie Agrară CS I Dr. Cecilia Alexandri CS II Dr. Lucian Luca
6.8.3	Diversificarea economiilor regionale - factor de reducere a vulnerabilității la șocurile economice. Studiu de caz România	Institutul de Economie Națională CS I Dr. Zizi Goschin
6.8.4	O viziune privind aplicarea bioeconomiei în dezvoltarea sectorului agricol din România - posibile aplicații la nivel local	Institutul de Economie Agrară CSII Dr. Lucian Luca CSII Dr. Cornelia Alboiu
6.8.5	Considerații teoretice și practice cu privire la traiectoria sectorului IMM, la nivel regional și local	Institutul de Economie Națională CSII Dr. Daniela Antonescu
6.8.6	Accesul la utilități publice. Decalaje între mediul rural și cel urban din România	Centrul de Economie Industriei și Serviciilor CS I Dr. Marina Bădileanu
6.8.7	Politicile de agromediu în sectorul agricol românesc în perioada postaderare și perspective în cadrul noii PAC	Institutul de Economie Agrară CS II Dr. Camelia Gavrilă
6.8.8	Revigorarea activităților economice și sociale în zona montană prin adaptarea și motivarea resurselor umane	Centrul de Economie Montană CS III Dr. Vasile Avădanei
6.11. Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor și a gândirii economico-sociale și politice Coordonatori: Acad. Aurel Iancu, Prof. univ. dr. Victor Axenciuc, m.o. A.R., CSI Dr. George Georgescu, CSI Dr. Florin Marius Pavelescu		

Cod domeniu/ direcție/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/ Tema	Institutul/ Centrul / Coordonatorul
6.11.1	Contribuții la dezvoltarea limbajului noțional național modern în știința economică	Comisia de istorie economică Președinte, Prof. univ. dr. Victor Axenciuc, m.o. A.R.
6.11.2	Progresul economic al României în serii statistice 1860-2010	Institutul de Economie Națională Prof.univ.dr. Victor Axenciuc, m.o. A.R.
6.11.3	Cercetări de dezvoltare rurală în România: concepte, metode, evoluții, rezultate	Institutul de Economie Agrară Acad. Păun Ion Otiman
6.11.4	Tipologia mecanismelor de coordonare în economia românească a secolului XX (partea a doua, perioada 1948-2000)	Institutul de Economie Națională CS I Dr. Florin-Marius Pavelescu
6.11.5	Administrația publică în România. Repere retro și prospective	Institutul de Economie Națională CS Drd. Cornelia Dumitru
6.13 Calitatea vieții și evaluarea politicilor sociale Coordonatori: Acad. Cătălin Zamfir, CSI Dr. Sorin Cace		
6.13.1	România 1989-2019: politici sociale și opțiuni strategice (temă multianuală)	Institutul de Cercetare a Calității Vieții Acad. Cătălin Zamfir CS II Dr. Iulian Stănescu
6.13.2	Calitatea vieții și excluziunea socială (temă multianuală)	Institutul de Cercetare a Calității Vieții CS I Dr. Iuliana Precupețu
6.13.3	Politici de incluziune socială (temă multianuală)	Institutul de Cercetare a Calității Vieții CS I Dr. Sorin Cace
6.13.4	Politici de asistență socială pentru vârstnici în contextul justiției sociale: analiză comparativă	Institutul de Cercetare a Calității Vieții CSI Dr. Elena Zamfir
6.13.5	Politici alimentare și probleme ale consumului alimentar al populației din România în deceniul 2009-2019	Institutul de Cercetare a Calității Vieții CS I Dr. Mariana Stanciu
6.13.6	Calitatea societății: valori sociale și redistribuire sub impactul migrației internaționale în România contemporană (temă multianuală)	Institutul de Cercetare a Calității Vieții CS I Dr. Bogdan Voicu
6.13.7	Provocări actuale în sistemul educațional românesc	Institutul de Cercetare a Calității Vieții CS I Dr. Manuela Stănculescu

Cod domeniu/ direcție/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/ Tema	Institutul/ Centrul / Coordonatorul
6.13.8	Pilonul european al drepturilor sociale. Implementare și efecte în statele membre ale UE.	Institutul de Economie Mondială CS II Dr. Alina Ligia Dumitrescu
6.13.9	Calitatea și (in)certitudinile ocupării, munca decentă și politici de ocupare (temă multianuală)	Institutul de Cercetare a Calității Vieții CS I Dr. Ana Maria Preoteasa
6.19 Cercetări demoeconomice. Echilibrul populației în România Coordonator: CSI Dr. Vasile Ghețau, CSI Dr. Luminița Chivu		
6.19.1	Schimbare demografică și socială în România: dinamica, efecte și politici de redresare demografică (temă multianuală)	Institutul de Cercetare a Calității Vieții CS I Dr. Mălina Voicu
6.19.2	Tendențe cheie pe piața europeană a muncii. Managementul tranziției în România - constrângeri și provocări	Institutul Național de Cercetări Economice "Costin C. Kirițescu" CS I Dr. George Georgescu
6.19.3	Efectele economice și sociale ale crizei demografice în România în context european	Institutul de Economie Națională CS I Dr. Valentina Vasile
6.19.4	Modele de demografie. Abordări econometrice	Centrul de Cercetări Demografice "Vladimir Trebici" CS I Vasile Preda
6.19.5	Evoluția spațială a fenomenelor demografice. Factori determinanți la nivelul UAT (temă multianuală)	Institutul Național de Cercetări Economice "Costin C. Kirițescu" CS III Dr. Sorin Avram
6.19.6	Impactul educației asupra fenomenelor sociale și demografice și prevenirea sărăciei și excluziunii sociale (temă multianuală)	Institutul Național de Cercetări Economice "Costin C. Kirițescu" CS III Dr. Carmen Gheorghe
6.19.7	Parametri demografici în ecuația politicii agricole comune 2021-2028 (temă multianuală)	Institutul Național de Cercetări Economice "Costin C. Kirițescu" CS III Dr. Alexandru Sin - Schneider

Cod domeniu/ direcție/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/ Tema	Institutul/ Centrul / Coordonatorul
6.21 Noua Enciclopedie a României Cunoașterea enciclopedică a României Coordonatori: Acad. Tudorel Postolache, CSI Dr. Valeriu Ioan-Franc, m.c. A.R., Dr. Ilie Bădescu, m.c. A.R.		
6.21.1	Dinamica serviciilor profesionale, științifice, tehnice și de management, și schimbările în structura acestora în România	Centrul de Economia Industriei și Serviciilor CSIII Dr. Alexandru Isaic Maniu
6.21.2	Apariția și dezvoltarea transportului public urban în România	Centrul de Economia Industriei și Serviciilor CS I Dr. Daniel Frantz Fistung
6.21.3	Colectarea, înmagazinarea, prelucrarea și diseminarea rezultatelor cercetărilor bibliografice retrospective tematice. Publicarea în continuare a Caietelor Noii Enciclopedii (în format electronic)	Institutul Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu” / Centrul de Informare și Documentare Economică CS I Dr. Valeriu Ioan-Franc, m.c. A.R. CS I Dr. Ilie Bădescu, m.c. A.R.
6.21.4	Cercetări bibliografice, tematice și retrospective pentru inventarierea și prelucrarea contribuțiilor românești cu caracter enciclopedic: monografii, bibliografii, enciclopedii sectoriale, dicționare enciclopedice generale sau tematice (temă multianuală)	Institutul Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu” / Centrul de Informare și Documentare Economică CS II Dr. Nicușor Ruiu CS III Dr. Aida Sarchizian
6.21.5	Evoluția sectorului energetic din România (cercetare multianuală)	Centrul pentru Promovarea Energiilor Regenerabile și Eficiență Energetică CS III Dr. Filip Cîrlea
6.22 Dezvoltarea și crearea de instrumente de lucru - dicționare, baze de date, arhive, etc. Promovarea, diseminarea și valorificarea rezultatelor cercetărilor institutelor din rețeaua INCE Coordonator: CSI Dr. Valeriu Ioan-Franc, m.c. A.R.		
6.22.1	Cercetarea economică academică românească. Constituirea bazei de date privind lucrările de cercetare efectuate în perioada 1990-2018 în INCE și institutele sale componente. Etapa 2 - Constituirea bazei de date și încărcarea platformei (necesită accesare de fonduri prin competiție de proiecte cu parteneri de specialitate).	Centrul de Informare și Documentare Economică, coordonator: CS I Dr. Valeriu Ioan-Franc, m.c. A.R. Colectiv de autori: CS III Dr. Marius Diamescu, CS III Dr. Teodora Dîrjan, CS III Mircea Fâță, redactor I Ovidiu Sîrbu, redactor I Dorina Gheorghe

Cod domeniu/ direcție/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/ Tema	Institutul/ Centrul / Coordonatorul
6.22.2	Continuarea Tezaurului INCE, index general și sumar general; publicare electronică cu acces liber pe site-ul dedicat	CS I Dr. Valeriu Ioan-Franc, m.c. A.R. redactor I Nicolae Login, tehoredactor I Luminița Login, documentarist I Carmen Dițulescu, redactor II Mirela Sîrbu, redactor II Adelina Bigică, documentarist I Adrian Necula
6.22.3	Editarea publicațiilor: - Romanian Journal of Economic Forecasting, 4 apariții pe an, IPE, publicație indexată ISI; - Revista Română de Economie / Romanian Journal of Economics, 2 apariții/an, IEN, publicație indexată în 6 BDI; - Probleme economice; Studii și cercetări economice; ediții online publicate electronic, cu acces liber pe site-ul dedicat - International Journal of Risk Theory, 2 apariții pe an, INCE, publicație indexată BDI;	IPE, complex editorial coordonat de CS I Dr. Valeriu Ioan-Franc, m.c. A.R., redactor I Nicolae Login, CS III Mircea Fâță, analist I Victor Preda IEN, complex editorial coordonat de CS I Dr. Valeriu Ioan-Franc, m.c. A.R., redactor I Nicolae Login, CS III Mircea Fâță, tehoredactor I Luminița Login coordonare generală CS I Valeriu Ioan-Franc, m.c. A.R.
	- Asistență de specialitate pentru editarea (DTP, aparat editorial și redacțional) publicațiilor periodice și neperiodice ale INCE și institutelor din componenta sa; - Coorganizarea Conferinței anuale cu participare internațională a INCE - ESPERA	coordonare generală CSI Valeriu Ioan-Franc, m.c. A.R., responsabili redacție analist I Victor Preda și redactor II Adelina Bigică redactor I Ovidiu Sîrbu, CS III Mircea Fâță, redactor I Nicolae Login, tehoredactor I Luminița Login

Cod domeniu/ direcție/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/ Tema	Institutul/ Centrul / Coordonatorul
6.22.4	Revista Romanian Journal of Economic Forecasting, 4 apariții /an	Institutul de Prognoză Economică Acad. Lucian Liviu Albu, CS III Dr. Corina Sâman, Membri în colectiv: editorii asociați: CS I Dr. Petre Caraiani, CS I Dr. Radu Lupu, CS II Dr. Adrian Cantemir Călin, CS II Dr. Mihaela Simionescu, CS III Dr. Oana Popovici; Copy-editor: CS II Dr. Nona Chilian; Layout-editor: Mihai Buneci
6.22.5	Reviste online indexate în baze de date internaționale - Studii Economice - Working papers	Compartimentul de Cercetări Complexe Acad. Aurel Iancu - director; CSII Dr. Dan Olteanu - redactor șef; CSIII Mircea Făță, Paula Neacșu - redactori; CS I Dr. Daniel Mateescu, CS II Dr. Corina Sâman - indexare BDI
6.22.6	Soluții open-source: impact economic și tendințe.	Institutul de Prognoză Economică CS I Dr. George Daniel Mateescu (coordonator) CS I Dr. Corina Sâman
6.22.7	Revista Romana de Economie / Romanian Journal of Economics, 2 apariții/an,	Institutul de Economie Națională, CS I Dr. Gheorghe Zaman, m.c. A.R. CS I Dr. Valentina Vasile, CS II Dr. Anca Cristea
6.22.8	Revista Calitatea Vieții, revista de politici sociale, indexata în PROQUEST – Sociological Abstracts, Public Affairs Information Service (PAIS), Index Copernicus, CEEOL, calificativ B+ CNCISIS, publicată în patru numere anual. Apare tipărită și este disponibilă online la revistacalitateavietii.ro/	Institutul de Cercetare a Calității Vieții CS I Dr. Ioan Mărginean, CS I Dr. Sorin Cace CS III Dr. Marian Vasile
6.22.9	Revista Inovație Socială, publicație online la: http://inovatiasociala.ro/index.php/jurnal/index	Institutul de Cercetare a Calității Vieții CSIII Dr. Alexandra Gheondea
6.22.10	Platforma România Socială, publicație online la: http://Românicasociala.ro/	Institutul de Cercetare a Calității Vieții Acad. Cătălin Zamfir

Cod domeniu/ direcție/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/ Tema	Institutul/ Centrul / Coordonatorul
6.22.11	Revista Sociologie Românească, indexata CEEOL, PROQUEST, EBSCO, SocINDEX, ULRICHWEB, Index Copernicus; GESIS (Knowledge Base Social Sciences Eastern Europe), calificativ B+ CNCISIS	Institutul de Cercetare a Calității Vieții Acad. Cătălin Zamfir CS I Dr. Simona Stănescu
6.22.12	Biblioteca virtuală de sociologie, http://bibliotecadesociologie.ro/	Institutul de Cercetare a Calității Vieții CS III Dr. Eugen Glăvan
6.22.13	Baza Publicistică sociologică românească, studii și cărți 1990-2015	Institutul de Cercetare a Calității Vieții CS I Dr. Simona Stănescu
6.22.14	Baza de date internațională NOS - se accesează la http://www.nos.iem.ro/	Institutul de Economie Mondială CS I Dr. Simona Moagăr-Poladian
6.22.15	Reviste indexate în baze de date internaționale Global Economic Observer- apariție semestrială - ISSN 2343-9742; ISSN-L 2343-9742; ISSN (ONLINE) 2343-9750; Conjunctura economiei mondiale- apariție anuală- ISSN 1583-090X Revista de Economie Mondială -ediție electronică, apariție semestrială - ISSN: 2343-9521; ISSN-L: 2066-7795; Euroinfo - apariție trimestrială- ISSN 1582-9723 Piața internațională. Analize conjuncturale. Preturi și cotații - apariție săptămânală- ISSN 1222-3859'	Institutul de Economie Mondială CS I Dr. Simona Moagăr-Poladian
6.22.16	Financial studies -4 apariții/an, ediție online, indexata RePEc, EconLit, EBESCO, DOAJ, Jour Informatics, SCPIO, DRJI; ISSN 2066 - 6071; ISSN-L 2066 - 6071	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare "Victor Slăvescu" CS II Dr. Tudor Ciumara - director, CS II Dr. Adina Criste - redactor-șef
6.22.17	Journal of Financial and Monetary Economics - 1 apariție/an, ediție CD-ROM și online, indexată în EconPapers, RePEc și IDEAS; ISSN 2537-3269; ISSN-L 2392-9685	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare "Victor Slăvescu" CS II Dr. Gabriela Cornelia Piciu - redactor-șef
6.22.18	Revista: Agricultural Economics and Rural Development, 2 apariții/an - ISSN 1841-0375, indexată în RePec și Econ Lit	Institutul de Economie Agrară CS I Dr. Cecilia Alexandri

Cod domeniu/ direcție/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/ Tema	Institutul/ Centrul / Coordonatorul
6.22.19	Journal of Montanology/Revista de montanologie (vers. electronică/tipărită)	Centrul de Economie Montană CS I Dr. Radu Rey, m.o. A.R.
6.22.20	Culegere de lucrări științifice, concepte, eseuri și acte normative consacrate zonei montane din România (vol. 2. 2020)	Centrul de Economie Montană CS I Dr. Radu Rey, m.o. A.R.
6.22.21	Culegeri de sinteze, rapoarte, proiecte și concepte, consacrate biodiversității și biotehnologiilor din reproducția comparată din România în perioada centenarului Marii Unirii 1918-2018	Centrul de Studii și Cercetări de Biodiversitate Agrosilvică „Acad. David Davidescu” CSI Dr. Alexandru Bogdan, m.c. A.R. CSI Dr. George Florea Toba

Președinte al Consiliului Științific,
Director general INCE,
Dr. Luminița CHIVU

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL NAȚIONAL DE
CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

**Centrul pentru Promovarea Energiilor Regenerabile
și Eficiență Energetică**

Domeniul strategic:

**6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)**

Direcția prioritară:

**6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile în România.
Modele, scenarii, evaluări**

Tema de cercetare:

*6.1.17. – Importanța economică a strategiei energetice naționale în context european
– cercetare aplicativă*

Coordonator: CS I Dr. Filip Cîrlea

Autor: CS I Dr. Filip Cîrlea

CUPRINS

Rezumat	
1. Introducere	
2. Politica Uniunii Europene în domeniul energiei	
2.1. Sectorul energetic al statelor membre UE – evoluție pe termen scurt și mediu	
2.2. Strategia Europeană de Securitate Energetică	
Strategia privind hidrogenul	
2.3. Legislația Uniunii Europene în domeniul energiei	

2.4. Transformarea sectorului energetic până în anul 2050	
3. Politica energetică a României	
3.1. Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR)	
3.2. Strategia Energetică a României 2019-2030, cu perspectiva anului 2050	
Bibliografie selectată	

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

**Centrul pentru Promovarea Energiilor Regenerabile
și Eficiență Energetică**

Domeniul strategic:

**6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)**

Direcția prioritară:

6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale.

Tema de cercetare:

*6.2.14. – Studiu privind impactul în mediul înconjurător
determinat de extinderea transportului rutier cu propulsie electrică*

Coordonator: CS I Dr. Filip Cîrlea

Autori: CS I Dr. Filip Cîrlea, dr. Alexandru Săndulescu

CUPRINS

1. Cadrul de reglementare privind impactul energiei și transporturilor asupra mediului înconjurător al Uniunii Europene	1
1.1. Politica Uniunii Europene în domeniul energiei	1
1.2. Viziuni și ținte strategice ale Uniunii Europene	2
1.3. Legislația Uniunii Europene în domeniul energiei	3
1.3.1. Politica UE în domeniul energiei privind dezvoltarea transportului electric ..	4
2. Politica Uniunii Europene în domeniul schimbărilor climatice	5

2.1. Mediu favorabil pentru mobilitatea cu emisii scăzute de dioxid de carbon	6
2.2. Pachete legislative de mobilitate	7
3. Politica Uniunii Europene în domeniul transporturilor	7
3.1. O strategie europeană privind combustibilii alternativi	7
3.2. Energie electrică	8
3.3. Biocombustibili	9
3.4. Hidrogenul	9
4. Domeniile prioritare de acțiune	9
4.1. Directiva 2014/94/EU privind infrastructura pentru combustibili alternativi	10
4.2. Cadrul național de politică	11
4.3. Furnizarea energiei electrice pentru transporturi	12
4.4. Furnizarea hidrogenului pentru transportul rutier	12
4.5. Furnizarea gazului natural pentru transporturi	12
4.6. Informarea utilizatorilor	13
5. Raportul de progres	13
6. Legislație națională	15
Legislație în domeniul energiei	15
7. Transportul rutier cu propulsie electrică	18
7.1. Stadiul de dezvoltare în Uniunea Europeană	18
7.2. Stimulente naționale acordate pentru vânzarea de mașini electrice în UE	20
8. Abordarea sistemică a impactului transportului rutier asupra mediului	25
9. Standardele privind managementul mediului	26
9.1. ISO 14040 Managementul mediului - Evaluarea ciclului de viață - Principii și cadru	27
9.2. ISO 14044 Managementul mediului - Evaluarea ciclului de viață – Cerințe și orientări	28
9.3. Sistemul internațional de date privind ciclul de viață de referință	28

10. Ciclul de viață al autovehiculelor electrice	29
11. Impactul de mediu în fabricarea vehiculului electric	30
11.1. Cantitatea și structura de materiale utilizată	31
11.2. Consumul de energie în etapa de fabricație	32
11.3. Producerea bateriei pe bază de litiu	32
12. Impactul de mediu pe perioada de utilizare a autovehiculului electric	33
12.1. Impactul structurii de producere a energiei electrice	33
Particularizare la cazul României	34
12.2. Moduri de conducere a autovehiculului	38
12.3. Moduri de utilizare a energiei în cadrul autovehiculului	39
13. Dezafectarea autovehiculului electric	40
13.1. Directiva 2000/53/CE privind vehiculele scoase din uz	41
13.2. Directiva 2005/64/CE privind omologarea autovehiculelor în ceea ce privește posibilitățile de reutilizare, reciclare și recuperarea acestora	41
13.3. Reciclarea bateriei electrice	41
13.3.1. Reciclarea	42
13.3.2. Utilizarea bateriilor uzate în alte aplicații	42
14. Utilizarea elementelor chimice rare în EV-uri	43
14.1. Impactul dezvoltării tehnologiilor curate asupra cererii de minerale critice	45
14.2. Riscuri asociate aprovizionării cu minerale critice	47
14.3. Reciclarea, creșterea rezilienței lanțurilor de aprovizionare și sustenabilitatea	50
14.4. Șase recomandări cheie ale IEA	55
15. Concluzii	56
Bibliografie	56

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

Institutul de Economie Mondială
Centrul de Informare și Documentare Economică

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.6. Instabilitatea economică și politici de stabilizare în condițiile financiarizării
economiilor și creșterii complexității și vulnerabilității proceselor economico-sociale
și sistemelor instituționale

Tema de cercetare:

*6.6.3. – Decizia politică și riscurile generate de aceasta la adresa stabilității macroeconomice
(1990-2000). Etapa 2: Cercetare retrospectivă pentru perioada 1990-2000, corespunzătoare
etapei deciziilor strategice ale tranziției la economia de piață*

Coordonator: Dr. Ioan-Franc Valeriu, m.c. A.R.

Autori: Dr. Ioan-Franc Valeriu, m.c. A.R., Dr. CS III Varujan Vosganian, Dr. CS III
Diamescu Andrei Marius

CUPRINS

Decizia politică în tranziție și efectele sale în economie

1. Voința politică	6
2. Viziunea strategică	14
3. Capacitatea managerială	29

4. Despre arierate	41
5. Politica privind sistemul de pensii. Evoluția punctului de pensie. Capacitatea economiei de a-și onora, în mod echilibrat, obligațiile	46
6. Este corect ca spațiul fiscal să fie afectat de reparațiile pentru abuzurile comise de sistemul comunist?	66
7. Intermedierea financiară	68
8. Necorelări în apariția piețelor financiare	78
9. MEBO – populism sau privatizare reală?	83

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

Centrul de Cercetări Demografice
„Vladimir Trebici”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.19. Cercetări demoeconomice. Echilibrul populației în România

Tema de cercetare:

6.19.5. – Evoluția spațială a fenomenelor demografice. Factori determinanți la nivelul UAT”
(temă multianuală)

Coordonator: CS III Dr. Sorin Avram

Colectiv de autori: CS III Dr. Sorin Avram; Adi Croitoru; Ana Maria Corpade; Ciprian Corpade; Silvia Dedu; Carmen Gheorghe; Nicolae Manta; Niculae Mihăiță Iulian; Cristian Valeriu Maloș; Irina Onțel; Ionuț Silviu Pascu; Marius Robu; Ciprian Samoilă; Robert Eugen Szep; Anamaria Roman; Alexandru Sin-Schneider; Ilie Tănase; Tudor Mihai Ursu; Marius Vlaicu

CUPRINS

Atlas ecosisteme degradate din România

Cartarea ecosistemelor naturale și seminaturale degradate	3
I. Ape curgătoare naturale și seminaturale degradate	3
II. Ecosisteme costiere naturale și seminaturale degradate	3

III. Ecosisteme forestiere naturale și seminaturale degradate	4
IV. Ecosisteme lacustre naturale și seminaturale degradate	5
V. Ecosisteme de pajiști naturale și seminaturale degradate	5
VI. Ecosisteme de peșteri naturale și seminaturale degradate	6
Interpretare bază de date	7
Județul Alba	8
Județul Argeș	10
Județul Bacău	11
Județul Bihor	12
Județul Bistrița – Năsăud	12
Județul Botoșani	12
Județul Brașov	13
Județul Brăila	14
Municipiul București	14
Județul Buzău	14
Județul Caraș- Severin	15
Județul Călărași	16
Județul Cluj	16
Județul Constanța	16
Județul Covasna	17
Județul Dâmbovița	17
Județul Dolj	18
Județul Galați	18
Județul Giurgiu	18
Județul Gorj	19
Județul Harghita	19

Județul Hunedoara	20
Județul Ialomița	20
Județul Iași	20
Județul Ilfov	21
Județul Maramureș	21
Județul Mehedinți	22
Județul Mureș	22
Județul Neamț	23
Județul Olt	23
Județul Prahova	23
Județul Satu- Mare	24
Județul Sălaj	24
Județul Sibiu	25
Județul Suceava	25
Județul Teleorman	25
Județul Timiș	26
Județul Tulcea	26
Județul Vaslui	27
Județul Vâlcea	27
Județul Vrancea	27
Bibliografie	28

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

Centrul de Cercetări Demografice
„Vladimir Trebici”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.19. Cercetări demoeconomice. Echilibrul populației în România

Tema de cercetare:

6.19.7. – Parametri demografici în ecuația politicii agricole comune 2021-2028”
(temă multianuală)

Coordonator: CS III Dr. Alexandru Sin-Schneider

Autor: CS III Alexandru Sin-Schneider

CUPRINS

Introducere	3
1. Aspecte ale absorbției fondurilor destinate dezvoltării rurale în România și Polonia	5
2. Analiză de tip cluster a distribuției spațiale a proiectelor de dezvoltare rurală	7
2.1. Metodologie	7
2.2. Distribuția spațială a proiectelor de dezvoltare rurală, la nivelul regiunilor de dezvoltare din România și Polonia	13
2.3. Rezultate și concluzii	19

Bibliografie	24
--------------------	----

ACADEMIA ROMÂNĂ

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE

„Costin C. Kirițescu”

**INSTITUTUL DE ECONOMIE
NAȚIONALĂ**

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României.
Modele, scenarii, evaluări

Tema de cercetare:

6.1.1. – Analiza efectelor de Rebound S. Jevons. Abordări teoretice, bune practici și posibile soluții pentru România

Coordonator: CS I dr. Gheorghe Zaman, m.c. A.R.

Autori: dr. Marius-Răzvan Surugiu, CS I, Prof. univ. dr. habil. Giani Gradinaru, CS Dr. Ana Maria Catalina Radu, ACS Ana-Maria Nedelcu, drd. Lavinia Monica Dan, drd. Alexandru Sin

CUPRINS

Cercetări preliminare 2020-2021

Introducere	3
Analiza efectului de rebound S. Jevons – Abordări teoretice.....	3
Estimări ale efectului direct de recul	7
Evoluția efectului de rebound.....	9
Importanța studierii efectului de rebound.....	10
Utilizarea și manifestarea efectului de rebound în România.....	11

Exemple de manifestare a efectului de rebound.....	12
Analiza SWOT în cazul obiectivelor investiționale bazate pe parteneriatul public-privat în domeniul energiei	14
Investițiile și Parteneriatul Public-Privat	19
Clasificarea investițiilor	20
Conceptul de parteneriat public-privat (PPP). Definiție. Tipuri	23
Tipuri de parteneriat public-privat	25
Domeniul energetic	26
Transformări tehnologice	27
Schimbările climatice	27
Transformări economice	28
Influența pandemiei de coronavirus asupra sectorului energetic în Europa	31
Analiza SWOT în domeniul energiei	35
Alocarea financiară 2014-2020	38
Distribuția absorbției fondurilor de dezvoltare rurală în perioada 2014-2020	39
Studiu comparativ al rezultatelor PNDR 2007-2013 și PNDR 2014-2020	44
Concluzii	46
Bibliografie	50
Anexe - productivitatea resurselor	54

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României.
Modele, scenarii, evaluări

Tema de cercetare:

6.1.2. – Dezechilibre structurale și calitative pe piața muncii.
Criza ocupării și riscuri sociale în România

Coordonator: CS I Dr. Valentina Vasile

Autor: CS II Dr. Cristina Boboc, CS II Dr. Simona Ghiță

CUPRINS

1. Inegalitatea veniturilor la nivelul UE	3
1.1. Indicatori de măsurare a inegalității	4
1.2. Factori de influență a inegalității veniturilor	6
1.3. Metodologie și date utilizate	10
1.4. Trendul inegalității veniturilor la nivelul UE între anii 2000 și 2018	13
1.5. Concluzii	19
Referințe bibliografice	21
2. Analiza deficitului de forță de muncă în România – dimensiuni, impact, măsuri	24

2.1. Factori ai deficitului de forță de muncă în studii de specialitate	24
2.2. Analiza deficitului de forță de muncă în România pe sectoare de activitate, grupe de ocupații și regiuni de dezvoltare	25
2.3. Principalii determinanți ai deficitului de forță de muncă din România	31
2.4. Impactul deficitului de forță de muncă	33
2.5. Concluzii	35
Referințe bibliografice	36
3. Dimensiunea regională a profilului imigrației în România	38
3.1. Caracteristici și factori ai migrației în literatura de specialitate	38
3.2. Cadrul legislativ al imigrației în România	41
3.3. Analiza în profil teritorial a fenomenului imigraționist în România	42
3.4. Concluzii	56
Referințe bibliografice	57

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României.
Modele, scenarii, evaluări

Tema de cercetare:

6.1.3. – Analiza impactului POIM asupra dezvoltării durabile a României

Coordonator: CS II Dr. Simona Frone

Autor: CS II Dr. Simona Frone

CUPRINS

Introducere	4
Cap. 1. Obiective strategice și cerințe actuale privind dezvoltarea durabilă în context global, european, național	6
1.1 Cerințe și provocări actuale privind dezvoltarea durabilă în context global și european	6
1.2. Cerințe și provocări privind dezvoltarea durabilă în context național	12
1.1.1. Contribuții și repere conceptual metodologice	12
1.1.2. Provocări și direcții strategice actuale	16

Cap. 2. Importanța și caracteristicile POIM în finanțarea dezvoltării durabile a României	20
2.1. Abordări strategice și obiective actuale privind fondurile structurale și de investiții ale Uniunii Europene	20
2.1.1. Caracteristici privind perioada de programare curentă (2014 - 2020) ...	20
2.1.2. Scurt istoric și aspecte privind Programul Operațional Sectorial Mediu (POSM)	24
2.2. Caracteristici strategice și financiare ale POIM, din punct de vedere al mediului	26
2.2.1. Obiective, priorități și principii	26
2.2.2. Aspecte de analiză privind impactul așteptat al investițiilor de mediu POIM	28
2.3. Importanța și necesitatea dezvoltării infrastructurii de mediu din România prin POIM	31
2.3.1. Fundamente conceptuale și metodologice	31
2.3.2. Principalele nevoi de dezvoltare identificate prin AP3.....	36
2.3.3. Principalele nevoi de dezvoltare identificate prin AP4.....	39
2.3.4. Planul de finanțare, cerințe și alocarea financiară pentru mediu	41
2.4. Aspecte critice privind rezultatele implementării POIM Axa Prioritară 3	45
2.5. Impactul crizei Covid-19 asupra programului POIM	52
Cap. 3. Indicatori de progres caracteristici și tendințe actuale privind dezvoltarea durabilă, în UE și România	55
3.1. Progrese privind unele ODD în România (indicatori și tendințe)	55
3.1.1. Aspecte conceptuale și metodologice privind indicatorii de progres ai ODD, în UE și România	55
3.1.2. Progrese recente privind unele ODD în România și în UE	63
3.2. Impactul preconizat al Covid-19 asupra dezvoltării durabile și implementării Pactului Ecologic European	75

Cap. 4. Analiza de impact privind proiectele de investiții realizate în cadrul POIM (AP3): Studiu de caz privind realizarea obiectivelor specifice	82
4.1. Aspecte metodologice generale	82
4.2. Studiu de caz: analiza impactului proiectului regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată în județul Ilfov (axa prioritară 3 POIM) ..	90
4.3. Sinteza privind obiectivele, impactul și perspectivele proiectului POIM ...	105
Concluzii și recomandări privind impactul POIM pentru reducerea decalajului față de media UE a unor capitole strategice de dezvoltare durabilă	108
Anexe	119
Bibliografie	120

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României.
Modele, scenarii, evaluări

Tema de cercetare:

6.1.4. – Instrumente și mecanisme pentru promovarea economiei circulare în România

Coordonator: CS I dr. Victor Platon

Autori: CS I dr. Victor Platon, CS III dr. Andreea Constantinescu

CUPRINS

Introducere	4
1. Economia circulară, definiții și principii	8
1.1. Definiții ale economiei circulare	9
1.2. Principii ale economiei circulare	11
2. Componentele dezvoltării circulare	16
2.1. Producția	16
2.1.1. Proiectarea produsului	16
2.1.2. Procesele de producție	17

2.1.3. Măsuri pentru implementarea EC prevăzute în etapa de producție	18
2.2. Consumul	20
2.2.1. Factori ce influențează consumul	21
2.2.2. Măsuri pentru implementarea EC privind consumul	23
2.3. Gestionarea deșeurilor	23
2.3.1. Măsuri prevăzute în implementarea EC pentru gestionarea deșeurilor	27
2.3.2. Stimularea pieței de materii prime secundare și reutilizarea apei	28
2.3.3. Materialele plastice	31
2.3.4. Măsuri pentru transformarea deșeurilor în resurse (materii prime secundare)	32
2.3.5. Deșeurile alimentare	32
2.3.6. Materiile prime critice	34
2.3.7. Măsuri privind materiile prime critice	35
2.3.8. Activitățile de construcție și demolări	35
2.3.9. Biomasă și bioproduse	36
2.3.10. Inovarea, investițiile și alte măsuri orizontale	37
2.3.11. Măsuri pentru promovarea inovării și investițiilor	40
3. Mecanisme caracteristice economiei circulare	41
3.1. Considerații generale	41
3.2. Mecanismul de piață a reciclării DEEE	43
3.2.1. Factori care afectează oferta de materiale reciclabile provenite din DEEE ...	44
3.2.2. Factori care afectează cererea de materiale reciclabile	47
3.2.3. Fenomene care afectează funcționarea piețelor și cadrul de afaceri	49
3.2.4. Reglementări privind piața reciclării	49
3.2.5. Acțiuni orizontale	53

3.3. Mecanismul simbiozei industriale	55
4. Instrumente economice pentru promovarea și derularea economiei circulare în România	61
4.1. Definiții și cadru legal	61
4.2. Modele de bune practici pentru economia circulară în România	64
4.3. Gestionarea DEEE în România	71
4.4. Instrumente financiare pentru sprijinirea economiei circulare în România.....	76
4.4.1. Platforma națională – Harta Reciclării	76
4.4.2. Timbrul verde	79
5. Analiza instrumentelor de gestionare de la nivel național	82
Concluzii și recomandări	91
ANEXE	93
Anexa 1: Stabilirea încadrării deșeurilor în categoria DEEE	93
Anexa 2: Valoarea Timbrului Verde	97
Anexa 3: Cantitatea de EEE introduse pe piață în România (POM)	100
Anexa 4: Cantitatea de DEEE colectate în România, în perioada 2013-2017	101
Anexa 5: Gradul de îndeplinire a obiectivelor de valorificare a DEEE colectate în România, în perioada 2013-2017	102
Bibliografie	103

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României.
Modele, scenarii, evaluări

Tema de cercetare:

*6.1.7. – Analiza politicilor de protecție a mediului din punct de vedere instituțional,
la nivel național și european*

Coordonator: CS II dr. Anca Cristea

Autori: CS II dr. Anca Cristea, CS III Oana Chindriș-Văsioiu, CS III Mădălina Tocan,
AsC Ileana Mărginean

CUPRINS

Introducere	3
Capitolul 1 - <i>State of the Art</i> al politicilor de mediu	6
1.1. Dezvoltarea durabilă	8
1.2. Programele de acțiune pentru mediu – considerații generale	15
1.3. Privire de ansamblu asupra politicilor de mediu din România	20
Capitolul 2 - Accesarea fondurilor europene privind politicile de mediu	23

2.1. Scurt istoric al fondurilor europene	23
2.2. Rolul fondurilor și a programelor Uniunii Europene	26
2.3. Fonduri și programe ale Uniunii Europene	28
2.4. Instrumente de finanțare ale Uniunii Europene în domeniul protecției mediului	33
2.5. Finanțarea tranziției către o economie verde: Pactul Verde European ..	36
2.6. Programe de finanțare europene în România în domeniul protecției mediului	41
2.7. Fonduri europene pentru perioada de finanțare 2021-2027	45
2.8. Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD) 2021-2027	51
Capitolul 3 - Instituții abilitate la nivel național și european cu generarea și aplicarea politicilor de mediu	56
3.1. Instituții abilitate la nivel național cu generarea și aplicarea politicilor de mediu	56
3.1.1. Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor	56
3.1.2. Agenția Națională pentru Protecția Mediului	60
3.1.3. Garda Națională de Mediu	65
3.1.4. Administrația Fondului pentru Mediu	69
3.2. Instituții abilitate la nivel internațional cu generarea și aplicarea politicilor de mediu	73
3.2.1. Parlamentul European	73
3.2.2. Consiliul Uniunii Europene	76
3.2.3. Comisia Europeană	79
3.2.4. Alte instituții	82
Capitolul 4 - Metodologia de elaborare a politicilor de mediu	86
4.1. Cadrul conceptual al politicilor publice	86

4.2. Elaborarea politicilor publice în UE	93
4.3. Elaborarea politicilor publice în România	96
4.4. Elaborarea și implementarea politicii de mediu a UE	105
4.5. Evaluarea punerii în aplicare a politicilor și legislației UE din domeniul mediului	112
Capitolul 5 – Concluzii	119
Bibliografie	123

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României.
Modele, scenarii, evaluări

Tema de cercetare:

6.1.10. – Impactul digitalizării asupra educației
(tema pe 2 ani, 2019-2020)

Coordonator: CS I dr. Emilia Țițan

Autori: CS I dr. Emilia Țițan, CS III dr. Daniela Manea, CS III dr. Mihaela Mihai

CUPRINS

Introducere	5
Capitolul I. Evoluții ale sistemelor educaționale generate de impactul digitalizării	9
1.1. Tendințele internaționale ale revoluției digitale	11
1.2. Tehnologia digitală în domeniul educației	13
1.3. Avantajele cunoscute ale tehnologiei în procesul educațional	16
1.4. Dezavantaje cunoscute ale utilizării tehnologiei	20

Capitolul II. Impactul inovării digitale asupra educației	23
2.1. Utilizarea tehnologiilor moderne în școlile din România	28
2.2. Impactul utilizării tehnologiei asupra populației școlare din unitățile de învățământ	41
Capitolul III. Impactul inovării digitale în educație la nivel european	55
3.1. Analiza în componente principale	56
3.2. Metode de clasificare ierarhice și neierarhice	59
3.2.1. Metode de clasificare ierarhice	59
3.2.2. Metode de clasificare neierarhice	63
Capitolul IV. Digitalizarea educației	68
4.1. Context global	68
4.2. Context european	72
Capitolul V. Învățarea digitală – sondaje	87
5.1. Studiu privind învățarea la distanță	87
5.2. Ce spun datele despre învățarea digitală. Studiu realizat pe 16.906 de profesioniști în educație	90
De ce este importantă învățarea digitală?	91
Tendințe cheie de învățare digitală și perspective ale anului 2020	93
Instrumente și soluții digitale de învățare	96
Adoptarea sistemului de management al învățării (LMS) în învățarea digitală ...	98
Utilizarea Social Media	98
Învățare digitală în sala de clasă	99
Utilizarea de strategii și practici instructive	100
Capitolul VI Cercetare statistică privind opinia studenților din cadrul ASE din București privitoare la implicațiile generate de pandemia COVID-19 asupra procesului educațional	102

6.1. Metodologie	102
6.2. Descrierea cercetării statistice	103
6.3. Analiza statistică a datelor obținute	104
6.3.1. Caracteristicile respondenților	104
6.3.2. Interpretarea rezultatelor din chestionar	108
Capitolul VII. Impactul COVID 19 asupra sistemului educațional	118
7.1. Măsurile legislative adoptate cu impact în domeniul educației	119
7.2. Elemente specifice învățământului superior în contextul pandemiei	122
Capitolul VIII. Concluzii – Măsurile propuse pentru reducerea efectelor COVID 19 și pentru relansarea domeniului educației pe termen scurt și mediu	127
8.1. Plan de măsuri pentru învățământul preuniversitar	132
8.1.1. Propuneri privind intervenția la nivelul autorităților centrale – Ministerul Educației și Cercetării	132
Acțiuni propuse	132
Efecte așteptate	138
8.1.2. Propuneri privind intervenția la nivelul autorităților publice locale – primărie, consilii locale și alți parteneri locali implicați în sistemul public și cu potențial de aplicabilitate și la instituțiile din mediul privat	140
Acțiuni propuse	140
Efecte așteptate	142
8.1.3. Propuneri privind intervenția la nivelul managementului organizațiilor școlare – instituții de învățământ din sistemul preuniversitar public și cu potențial de aplicabilitate și la instituțiile din mediul privat	143
Acțiuni propuse	143
Efecte așteptate	145
8.2. Propuneri de măsuri pentru învățământul universitar	146

8.2.1. Propuneri privind intervenția la nivelul autorităților centrale – Ministerul Educației și Cercetării și entitățile coordonate	146
Acțiuni propuse	146
Efecte așteptate	149
8.2.2. Propuneri privind intervenția la nivelul managementului universitar – instituții de învățământ superior din sistemul public și cu potențial de aplicabilitate și la instituțiile din mediul privat	149
Acțiuni propuse	149
Efecte așteptate	151
Bibliografie	153
ANEXE	158

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României.
Modele, scenarii, evaluări

Tema de cercetare:

*6.1.11. – Impactul economic al robotizării în condițiile celei de a 4-a revoluții industriale
în România*

Coordonator: CS III dr. Ivona Stoica

Autori: CS II dr. Ivona Răpan, drd. Loredana-Larisa Văduva

CUPRINS

Capitolul 1. Abordări teoretico-metodologice ale impactului robotizării în condițiile celei de a 4-a revoluții industriale în România	3
1.1. Robotizarea. Definiție, conținut, componente și interdependențe	3
1.1.1. Factori cheie derivați din rata de automatizare	6
1.1.2. Noi forme de angajare	8
1.1.3. Platforme de lucru online	9
1.2. Gradul de utilizare a Internetului la nivel global	11

1.3. Piața forței de muncă în condițiile robotizării	15
Capitolul II. Pătrunderea roboților în sectoare de activitate diferite	19
2.1. Piața roboților la nivel global	19
2.2. Tehnologizare și robotizare în sectorul economic	21
2.3. Robotizare în sectorul medical	23
2.4. Robotizarea în sectorul agriculturii	25
Capitolul III. Tendințele progresului tehnologic în condiții de constrângere epidemiologică – COVID-19	27
Capitolul IV. Evoluția roboților și statistica la nivel global	32
Concluzii teoretico-metodologice și practic-aplicative	40
Bibliografie	47

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României.
Modele, scenarii, evaluări

Tema de cercetare:

6.1.13. – Absorbția fondurilor structurale pentru incluziune socială.
Impactul economic și social

Coordonator: CS II dr. Raluca Mazilescu

Autori: CS II dr. Raluca Mazilescu, CS I dr. Valentina Vasile, CS I dr. Marius Surugiu,
CS II dr. Carmen Dobrotă

CUPRINS

1. Introducere	7
2. Politicile UE în domeniul incluziunii sociale	8
3. Fondurile structurale – instrumente pentru atingerea obiectivelor de ansamblu ale UE	14
3.1. Scurtă trecere în revistă a fondurilor structurale și de investiții europene. Principii de funcționare	14

3.2. Promovarea incluziunii sociale prin intermediul fondurilor structurale	19
3.3. Puncte de reper pentru perioada de programare 2021-2027	30
3.4. Absorbția fondurilor structurale ale UE	32
3.5. Monitorizarea și evaluarea utilizării fondurilor structurale	37
4. Susținerea măsurilor de incluziune socială prin fondurile alocate Programului Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020	55
4.1. Politicile publice în domeniul social, elaborate de autorități și instituții publice centrale finanțate prin POCA	61
4.2. Politicile publice în domeniul social, elaborate de ONG-uri sau parteneri sociali, finanțate prin POCA	72
5. Oportunități/constrângeri/costuri estimate din evoluțiile contextului național și internațional generate de COVID-19	83
Măsurile propuse de alte state și posibile soluții pentru România	88
6. Bibliografie	100

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României.
Modele, scenarii, evaluări

Tema de cercetare:

6.1.14. – Fiscalitatea și factorii de conformare în concordanță
cu obiectivul dezvoltării durabile pentru toți

Coordonator: CS I dr. Marius Surugiu

Autori: CS I dr. Marius Surugiu, CS II dr. Raluca Mazilescu

CUPRINS

Introducere	3
1. Aspecte teoretice privind atractivitatea și conformarea fiscală	4
1.1. Atractivitatea fiscală	4
1.2. Conformarea fiscală	9
2. Impactul încrederii și al puterii autorității fiscale asupra conformării, în cazul României	20
2.1. Metodologia cercetării	21

2.2. Rezultate și discuții	21
3. Rolul fiscalității în realizarea obiectivului dezvoltării durabile pentru toți	25
4. Evoluția gradului de conformare fiscală în România: analiză a ratei de colectare a impozitelor și taxelor	28
5. Provocări actuale în sfera fiscalității: măsuri privind atenuarea impactului crizei generate de COVID-19	31
5.1 Linii directoare la nivelul UE privind fiscalitatea, în contextul epidemiei de COVID-19	31
5.2 Măsuri adoptate de diverse țări și posibile soluții pentru România	34
6. Antreprenoriatul și stimulentele fiscale	45
Concluzii	46
Bibliografie	48

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României.
Modele, scenarii, evaluări

Tema de cercetare:

6.1.15. – Noul management public, element de modernizare a administrației publice.
Bune practici europene și posibilități de aplicare în economia României

Coordonator: CS III dr. Florina Popa

Autor: CS III dr. Florina Popa

CUPRINS

Introducere	5
Capitolul 1. Noul Management Public: elemente conceptuale, premise ale apariției și evoluție, caracteristici	5
1.1. Premise ale apariției Noului Management Public, cauze, determinări	5
Abordări ale administrației publice premergătoare Noului Management Public	7
Opinii privind originea Noului Management Public	7

Dezvoltarea gândirii administrative	8
Administrația publică clasică	8
Administrația publică neoclasică	9
Teoria alegerii publice	10
Noua administrație publică și continuatorii	11
1.2. Noul Management Public. Abordări conceptuale, definiții	14
Niveluri de conceptualizare	17
1.3. Caracteristici ale Noului Management Public	19
1.4. Direcții de acțiune ale Noului Management Public	23
1.5. Elemente de impact ale intervenției Noului Management Public asupra administrației publice	26
1.6. Unele critici cu privire la Noul Management Public	27
1.6.1. Limite ale procesului	28
1.6.2. Unele disfuncționalități semnalate	29
1.6.3. Alte elemente	30
1.7. Unele tendințe reversibile apărute în procesul de reformă	31
Capitolul 2. Noul Management Public versus administrație publică tradițională, elemente comparative	32
2.1. De la administrația publică tradițională la Noul Management Public, elemente comparative	32
2.1.1. Administrația publică tradițională – elemente caracteristice	33
2.1.2. Noul Management Public – caracteristici	35
2.1.3. Elemente distinctive ale celor două modele, în abordarea unor criterii	38
2.2. Modalități de manifestare a autorității luării deciziei la nivelul organizației	45

2.2.1. Centralizarea	45
2.2.2. Descentralizarea	45
2.2.3. Avantaje, dezavantaje ale celor două forme de structurare a unei organizații	46
Capitolul 3. Bune practici europene și posibilități de aplicare în economia României .	52
3.1. Unele particularități la nivel european	52
3.2. Principalele tendințe ale Noului Management Public în unele țări europene	54
Capitolul 4. Concluzii	62
Bibliografie	64

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale
ale regionalizării și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

6.8.3. – Diversificarea economiilor regionale – factor de reducere a vulnerabilității la șocurile economice. Studiu de caz România

Coordonator: CS I dr. Zizi Goschin

Colectiv de autori: dr. CSI Luminița Chivu, dr. CSI George Georgescu, dr. CSI Ion Ghizdeanu, dr. CS III Ioan I. Gâf Deac, dr. CSIII Artin Sarchizian, dr. CS Mihaela Georgiana Oprea

CUPRINS

Introducere	1
Capitolul I: Creșterea economică din România – suport al reducerii decalajelor economico-sociale	3
1.1. Evoluția principalilor indicatori macroeconomici în perioada 2011-2019	3
1.2. Evoluția valorii produsului intern brut	7
1.3. Impactul pandemiei asupra creșterii economice	12
1.4. Industria în declin înainte de pandemie	14

Capitolul II: Coeziunea teritorială, decalaje economico-sociale	20
2.1. Politicile de coeziune socială	20
2.2. Decalaje macroeconomice interregionale	24
2.3. Discrepanțe economico-sociale între județe	28
2.4. Inegalitatea teritorială a veniturilor populației	31
Capitolul III: Analiza comparativă a decalajelor economice și sociale din județele Brașov și Călărași	42
3.1. Caracteristici generale pentru cele două județe	42
3.2. Evoluții demografice	43
3.3. Discrepanțe din punct de vedere al infrastructurilor	46
3.4. Cifra de afaceri și antreprenoriat	47
3.5. Profilul economic al celor două județe	52
Concluzii	53

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale
ale regionalizării și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

*6.8.5. – Considerații teoretice și practice cu privire la traiectoria sectorului IMM,
la nivel regional și local*

Coordonator: CS II dr. Daniela Antonescu

Autor: CS II dr. Daniela Antonescu

CUPRINS

Introducere	7
Capitolul 1 – Aspecte teoretice care evidențiază importanța sectorului IMM în cadrul economiei regionale	9
1.1. Teoria polilor de creștere	13
1.2. Teoria clusterelor	14
Capitolul 2 – Analiza sectorului IMM în România	17
2.1. Evoluția la nivel național	17
2.2. Analiza la nivel regional	27

2.3. Analiza clusterelor la nivel regional	28
2.4. Alte caracteristici ale sectorului IMM	31
Capitolul 3 – Susținerea sectorului IMM prin politica de dezvoltare regională	35
3.1. Aspecte generale	35
3.2. Promovarea investițiilor în Cercetare-Dezvoltare-Inovare	37
3.3. Competitivitatea întreprinderilor mici și mijlocii	41
Capitolul 4 - Impactul crizei covid-19 asupra sectorului IMM	43
4.1. Aspecte generale	43
4.2. Impactul crizei sanitare asupra sectorului IMM	45
4.2. Restricții și oportunități în perioada crizei covid-19 pentru IMM-uri.....	51
4.3. Surse și instrumente de susținere a sectorului IMM	53
4.4. Criza sanitară în EU - măsuri de redresare propuse la nivelul statelor membre	58
Capitolul 5. Politica de coeziune și sectorul IMM	61
5.1. Introducere	61
5.2. Trăsături, obiective, instrumente	62
5.3. Efectele politicii de coeziune asupra nivelului de dezvoltare	67
5.4. Viitoarea politică de dezvoltare regională post 2020	70
5.5. IMM sustenabile și o Europa digitală	74
Concluzii	77
Anexe	80
Bibliografie	97

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.11. Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor
și a gândirii economico-sociale și politice

Tema de cercetare:

6.11.4. – Tipologia mecanismelor de coordonare în economia românească a secolului XX
(partea a doua, perioada 1948-2000)

Coordonator: CS I dr. Florin Marius Pavelescu

Autori: CS I dr. Florin Marius Pavelescu; Patrick Ștefan Mehedințeanu

CUPRINS

1. Aspecte metodologice ale studierii tipologiei mecanismelor de coordonare a economiei în perioada 1948-2000	3
2. Mecanismele de coordonare a economiei în perioada 1948-1959	5
3. Redefinirea mecanismelor de coordonare a economiei de comandă în perioada 1960-1975	16
4. Blocajul mecanismelor de coordonare a economiei centralizate în perioada 1976-1989	26
5. Reconfigurarea pe baze competitive a mecanismelor de coordonare a economiei în perioada 1990-2000	42

Concluzii	49
Bibliografie	50
Anexe statistice	52

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.11. Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor
și a gândirii economico- sociale și politice

Tema de cercetare:

6.11.5. – Administrația publică în România. Repere retro și prospective

Coordonator: CS drd. Cornelia Dumitru

Autor: drd. CS Cornelia Dumitru

CUPRINS

Introducere	3
Capitolul 1. Abordări teoretice și comparativ-istorice ale administrației publice perspective internaționale și naționale	12
1.1. Administrația publică în antichitate și evul mediu până la începutul secolului XX: modele, tipare, evoluții	16
1.2. Administrație publică în România: scurtă perspectivă istorică	19
1.3. Administrația publică din România caracterizare din perspectivă comparativ-istorică	24
Capitolul 2. Administrația publică europeană și națională	27

2.1. Componentele fundamentale ale administrației publice	28
2.2. Administrația publică în UE27/28	30
2.3. Administrația publică din România	36
Capitolul 3. Administrația publică și politicile publice	44
3.1. Politicile publice ca factor de europenizare	45
3.2. Politicile publice: provocări la nivel național	47
Capitolul 4. Problema resursei umane din administrația publică	53
Concluzii	56
Bibliografie	59

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.19. Cercetări demoeconomice. Echilibrul populației în România

Tema de cercetare:

*6.19.3. – Efectele economice și sociale ale crizei demografice în România
în context european*

Coordonator: CS I dr. Valentina Vasile

Autor: CS I dr. Valentina Vasile, CS III dr. Simona Apostu, Cs dr. Elena Bunduchi

CUPRINS

Introducere	4
Capitolul 1. Flexibilitatea muncii, satisfacția locului de muncă și performanța în muncă în rândul angajaților români. Implicații pentru managementul durabil al resurselor umane	6
1.1. Scurte precizări introductive	6
1.2. Considerații teoretice și dezvoltarea ipotezei de cercetare	7
1.3. Date și metodologie	12
1.4. Rezultate	16
1.5. Scurte concluzii	28

Capitolul 2. Fenomenul migrației în România	32
2.1. Precizări preliminare	32
2.2. Baza de date și metoda	34
2.3. Rezultate	34
2.4. Comentarii finale	39
Capitolul 3. Migrația și sistemul de sănătate din România	41
3.1. Scurta introducere problematica	41
3.2. Studiul literaturii de specialitate	42
3.3. Date și metode de analiză	42
3.4. Rezultate	43
3.5. Concluzii	47
Capitolul 4. Analiza factorilor ce conduc la migrația medicilor din România	48
4.1. Introducere	48
4.2. Literatura de specialitate	48
4.3. Date și metode	49
4.4. Rezultate	51
4.5. Concluzii	59
Capitolul 5. Analiza fenomenului de migrație a medicilor din România	60
5.1. Elemente introductive	60
5.2. Sinteza literaturii de specialitate	60
5.3. Date și metode	60
5.4. Rezultate	63
5.5. Concluzii	72
Capitolul 6. Caracteristicile medicilor emigranți din România	73
6.1. Caracteristicile medicului emigrant din România	73

6.2. Dinamica medicilor emigranți din România	80
6.3. Aprecieri finale	81
Capitolul 7. Migrația medicului din România.	
Dovezi recente din datele administrative	83
7.1. Introducere	83
7.2. Literatura de specialitate	84
7.3. Metodologie	85
7.4. Rezultate	86
7.5. Concluzii	88
Capitolul 8. Migrația medicului din România.	
Dovezi recente din datele administrative	90
8.1. Introducere	90
8.2. Revizuire de literatură	93
8.3. Descrierea datelor	96
8.4. Metodologie	100
8.5. Rezultate și discuții	103
8.6. Concluzii	112
Capitolul 9. Impactul remitențelor asupra pieței muncii în fostele state socialiste	116
9.1. Descrierea literaturii de specialitate	116
9.2. Metodologie	117
9.3. Descrierea datelor	118
9.4. Rezultate și discuții	124
Capitolul 10. Integrarea migranților pe piața muncii în contextul pandemiei Covid-19	129
Bibliografie	132

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

*6.7.2. – Creștere economică versus stabilitate:
modele de estimare și prognoză cu aplicații în cazul UE*

Coordonator: acad. Lucian-Liviu Albu

Colectiv de autori: acad. Lucian-Liviu Albu; Radu Lupu; Adrian Cantemir Călin; Oana
Cristina Popovici; Ciprian Preda

CUPRINS

Introducere	4
Capitolul 1. Investigarea riscului sistemic în Uniunea Europeană printr-o măsură bazată pe entropie	6
1.1. Introducere	6
1.2. Literatură conexă	8
Inițiative bazate pe entropie în modelarea financiară	19
1.3. Date și metodologie	21
1.1.1. Măsurile de risc sistemic	23

1.1.2. Estimarea Entropiei	24
1.1.3. Diebold-Yilmaz Spillover Index	25
1.4. Rezultate	28
Sectorul 'Automobile și componente'	28
Sectorul 'Bănci'	35
Sectorul 'Bunuri de capital'	43
Sectorul 'Servicii comerciale și profesionale'	53
Sectorul 'Bunuri de folosință îndelungată și îmbrăcăminte de consum' ..	58
Sectorul 'Servicii pentru consumatori'	63
Sectorul 'Instituții financiare diversificate'	67
Sectorul 'Energie'	72
Sectorul 'Comerț cu amănuntul cu produse alimentare și produse de bază'	77
Sectorul 'Alimente, băuturi și tutun'	81
Sectorul 'Echipamente și servicii pentru îngrijirea sănătății'	86
Sectorul 'Produse de uz casnic și personale'	91
Sectorul 'Asigurări'	95
Sectorul 'Materiale'	100
Sectorul 'Media și divertisment'	107
Sectorul 'Farmaceutice, biotehnologie și științe ale vieții'	112
Sectorul 'Proprietăți imobiliare'	117
Sectorul 'Comerț cu amănuntul'	122
Sectorul 'Semiconductori și echipamente pentru semiconductori'	126
Sectorul 'Software și servicii'	130
Sectorul 'Tehnologie Hardware și echipamente'	135
Sectorul 'Servicii de telecomunicații'	139

Sectorul 'Transport'	144
Sectorul 'Utilități'	148
Anexa - Dinamica indicatorilor de risc sistemic pentru fiecare companie din eșantion	154
Sectorul 'Automobile și componente'	154
Sectorul 'Bănci'	155
Sectorul 'Bunuri de capital'	156
Sectorul 'Servicii comerciale și profesionale'	158
Sectorul 'Bunuri de folosință îndelungată și îmbrăcăminte de consum'	159
Sectorul 'Servicii pentru consumatori'	161
Sectorul 'Instituții financiare diversificate'	162
Sectorul 'Energie'	164
Sectorul 'Comerț cu amănuntul cu produse alimentare și produse de bază'	165
Sectorul 'Alimente, băuturi și tutun'	167
Sectorul 'Echipamente și servicii pentru îngrijirea sănătății'	168
Sectorul 'Produse de uz casnic și personale'	170
Sectorul 'Asigurări'	171
Sectorul 'Materiale'	173
Sectorul 'Media și divertisment'	175
Sectorul 'Farmaceutice, biotehnologie și științe ale vieții'	176
Sectorul 'Proprietăți imobiliare'	178
Sectorul 'Comerț cu amănuntul'	179
Sectorul 'Semiconductori și echipamente pentru semiconductori'	180
Sectorul 'Software și servicii'	182
Sectorul 'Tehnologie Hardware și echipamente'	184
Sectorul 'Servicii de telecomunicații'	185

Sectorul 'Transport'	187
Sectorul 'Utilități'	188
1.5. Concluzii	190
Bibliografie	191
Capitolul 2. Studiu empiric privind dinamica stabilității în UE	195
2.1. Considerații generale privind relația creștere - stabilitate	195
2.2. Dinamica unora dintre indicatorii stabilității la nivel global	200
2.3. Stabilitate versus creștere în UE	205
Capitolul 3. O analiză a ipotezei piețelor adaptive în contextul piețelor emergente:	
Cazul particular al pieței de capital din România	214
3.1. Introducere	214
3.2. Metodologia	216
3.3. Datele analizate	222
3.4. Testarea ipotezei i.i.d	223
3.5. Estimarea exponentului Hurst	226
3.6. Comparație cu alte piețe emergente	229
3.7. Concluzii	230
Bibliografie	231

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

6.7.3. – Perspective macroeconomice (temă multianuală)

Coordonatori: acad. Lucian-Liviu Albu, CS I dr. Marioara Iordan

Colectiv de autori: acad. Lucian-Liviu Albu; Radu Lupu; Adrian Cantemir Călin; Sorin DINU; Oana Cristina Popovici; Petre Caraiani; Mihaela Simionescu, Alin Marius Andrieș, Nicu Sprincean, Georgeta Rădulescu; Ciprian Preda

CUPRINS

1. Estimarea dinamicii pandemiei și impactul asupra economiei (Lucian Liviu Albu, Ciprian Ion Preda, Radu Lupu, Cantemir Călin, Georgeta Rădulescu)	4
1.1. Modelul Institutului de Prognoză Economică	5
1.2. Previziuni la nivel global	6
1.3. Previziuni la nivelul Uniunii Europene	9
1.4. Previziuni pentru România	12

Bibliografie	15
2. Perspectivele fiscal-bugetare ale României în anul 2021 (Sorin Marius DINU)	17
3. Scurte considerații pe marginea evoluției economice din România în anul 2020 și a perspectivelor în următorii doi ani (Oana Cristina Popovici)	31
3.1. Evoluția PIB	32
3.2. Evoluția deficitului bugetar	34
3.3. Evoluția datoriei publice	36
Bibliografie	38
4. Dinamica relației șomaj-creștere economică (Petre Caraiani)	39
4.1. Introducere	39
4.2. Modelul utilizat.....	40
4.3. Date	40
4.4. Rezultate	41
4.4.1. Estimare	41
4.4.2. Estimare	42
4.5. Concluzii	43
Bibliografie	44
Anexe	44
5. Prognoze ale ratei șomajului la nivelul județelor României utilizând Google Trends (Mihaela Simionescu)	46
Introducere	46
5.1. Literatura de specialitate	47
5.2. Descrierea datelor și a cadrului metodologic	52
5.2.1. Datele	52
5.2.2. Ipotezele cercetării și cadrul metodologic	54

5.3. Analiza empirică	57
5.4. Concluzii	62
Anexe	64
Bibliografie	74
6. Pandemia de COVID-19 și performanța companiilor românești (Alin Marius Andrieș, Nicu Sprincean)	77
Rezumat	77
6.1. Introducere	77
6.2. Datele	81
6.2.1 Eșantionul	81
6.2.2. Datele evenimentului	81
6.3. Metodologia	82
6.3.1. Calculul rentabilității anormale	82
6.3.2. Testele de semnificație	84
6.4. Rezultatele empirice	85
6.4.1. Performanța anormală a companiilor românești: 9 martie 2020	85
6.4.2. Performanța anormală a companiilor românești: intensitatea pandemiei și strictețea măsurilor adoptate	87
6.4.3. Performanța anormală a companiilor românești: care sector de activitate a fost afectat cel mai mult?	88
6.4.4 Teste de robustețe	90
6.5. Concluzii	92
Bibliografie	93

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

6.7.4. – Analiza numerică a seriilor de date statistice

Coordonatori: CS I dr. George Daniel Mateescu

Autori: CS I dr. George Daniel Mateescu, Corina Sâman

CUPRINS

Simularea seriilor de date privind pandemia Covid-19	2
Introducere	2
Algoritm / model	3
Implementarea algoritmului in limbaj C++	3
Rezultate ale simulărilor	6
Modelarea multinivel și cu efecte mixte	13
Introducere	13
Impactul globalizării asupra creșterii economice	14

Studiu empiric. Variabilele și ipotezele cercetării	17
Modele și rezultate empirice	19

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

6.7.5. – Capitalul uman în societatea digitală.
Evaluarea impactului asupra dezvoltării în spațiul UE

Coordonatori: CS I dr. Elena Pelinescu

Autor: CS I dr. Elena Pelinescu

CUPRINS

Introducere	3
Cap. 1. Concepte și indicatori de măsurare a gradului de digitizare	7
1.1. Societatea digitală. Abordare conceptuală	7
1.2. Definirea capitalului uman în societatea digitală	12
1.3. Aspecte privind măsurarea gradului de digitizare al economiei și a cunoștințelor digitale ale capitalului uman	17

Cap. 2. Comparații privind indicii care măsoară gradul de digitizare a societății și a capitalului uman	32
2.1. Analiza indicilor care măsoară gradul de digitizare a societății	32
2.2. Comparații și corelații ale indicilor de digitizare și a nivelului de dezvoltare economică în țările UE28	43
2.3. Analiza capitalului uman în societatea digitală în țările UE28	48
Cap. 3. Impactul digitizării asupra bunăstării în unele țări membre UE	57
3.1. Evaluarea impactului ITC asupra creșterii economice în țările UE28	57
3.2. Evaluarea impactului digitizării asupra capitalului uman și al pieței muncii în țările UE28	62
3.3. Evaluarea impactului digitizării în unele țări CEE	72
Concluzii	86
Bibliografie	94
Anexe	106

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

6.7.6. – Rețelele de producție și transmiterea șocurilor monetare

Coordonatori: CS I dr. Petre Caraiani

Autor: CS I dr. Petre Caraiani

CUPRINS

1. Introducere	2
2. Modelare	2
3. Date	4
4. Rezultate	5
4.1. Abordarea de tip VAR	6
4.2. Încorporarea măsurilor la nivel de rețele de producție	7
4.2.1. Metodologie	7
4.2.2. Măsuri ale rețelelor de producție	9

4.2.3. Rezultate	13
5. Concluzii	14
Bibliografie	14
Anexe	16

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

6.7.7. – Migrația și consecințele acesteia în Europa secolului XXI.
Analize și prognoze

Coordonator: CS I dr. Mariana Bălan

Colectiv de autori: CS I dr. Mariana Bălan, dr. Monica Răileanu-Szeleș, dr. Brîndușa-Mihaela Radu, dr. Carmen Uzlău, dr. Corina-Maria Ene – cercetător asociat IPE, drd. Andreea-Oana Enache

CUPRINS

Introducere	4
1. Migrațiune și migranți: noi evoluții	9
1.1. Tendințe și modele de migrațiune internațională	9
1.2. Caracteristicile demografice ale migranților români	25
1.3. Dimensiunea regională a migrației	37
1.4. Dezvoltări recente ale guvernării migrației la nivel mondial	43

1.5. Migrația și Agenda 2030	56
2. Impactul socioeconomic al fluxurilor migratorii	67
2.1. Influența fluxurilor de migrațiune asupra creșterii economice. Aspecte empirice la nivelul Uniunii Europene	67
2.2. Consecințele socioeconomice ale migrației în țările gazdă și de origine	71
2.3. Remitențele migranților: cauze, efecte socioeconomice și consecințe	92
2.4. Migrația și creșterea economică	108
3. Migrațiune, mediu și schimbări climatice	116
3.1. Literatura de specialitate	118
3.2. Legătura dintre migrațiune și mediu: provocări și abordări în cuantificarea sa .	120
3.3. „Refugiați climatici”: definiție, cauze, tipologie	125
3.4. Provocările asupra mobilității umane datorate schimbărilor climatice	128
4. Impactul migrației asupra gradului de urbanizare	133
4.1. Interdependența migrației – expansiunea orașelor	134
4.2. Impactul migrației asupra orașelor de destinație	139
5. Consolidarea politicilor europene privind fenomenul migrației	145
5.1. Particularitățile țărilor est-europene în tratarea problemelor privind migrația ..	153
5.2. Fenomenul migrației și al decalajelor economice regionale în contextul politicilor europene și al procesului de globalizare	157
Inovare, progres tehnologic și dezvoltare regională în UE. Rolul migrației	160
5.3. Inițiative și provocări regionale în contextul crizei Covid-19	164
Concluzii	174
Bibliografie	181
Anexa 1 – Implicațiile fenomenului migraționist	193

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

6.7.9. – Tendințe ale antreprenoriatului din economia verde
în perspectiva Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă

Coordonator: CS I dr. Carmen Beatrice Păuna

Colectiv de autori: Dr. Carmen Beatrice Păuna, Prof. univ. dr. Dorin Jula (Capitolul VI),
Lect. Univ. dr. Tiberiu Diaconescu, Dr. Marioara Iordan, Dr. Nona
Mihaela Chilian, Dr. Bilevsky Gabriela

CUPRINS

Capitolul I - Antreprenoriatul verde - trecerea în revistă	3
Capitolul II - Legături între economia verde inclusivă și sectoarele cheie	18
Capitolul III - Producerea energiei electrice prin prisma economiei verzi	40
Capitolul IV - Antreprenoriat durabil, inovare și modele de afaceri - cadru integrativ și relații determinate	56

Capitolul V - Economia circulară în politica europeană de mediu	83
Capitolul VI - Analiza econometrică a tendințelor în producția bunurilor și a serviciilor de mediu	93
Bibliografie	130

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

6.7.10. – Stimularea proceselor economice în România

Coordonator: CS II dr. Mihaela Simionescu

Autor: CS II dr. Mihaela Simionescu

CUPRINS

Introducere	3
Capitolul 1: Considerații generale cu privire la folosirea tehnicilor de simulare în economie	4
1.1. Cadrul conceptual al simulării	5
1.2. Caracteristici ale simulării. Avantaje și limite	16
1.3. Concepte specifice simulării	18
Capitolul 2: Tipuri de modele și tehnici de simulare	20
2.1. Tipuri de modele de simulare	20

2.2. Tipuri de tehnici de simulare	22
Capitolul 3: Generarea variabilelor aleatoare	28
3.1. Generarea unor șiruri de numere repartizate uniform pe intervalul $[0,1]$	28
3.2. Generarea numerelor pseudoaleatoare pe baza funcțiilor de repartiție date	38
3.3. Generarea de succesiuni aleatoare	57
3.4. Generarea de variabile stochastice dependente	57
Capitolul 4: Structura generală a modelelor de simulare economică	70
4.1. Analiza și sinteza proceselor și sistemelor de natură economică	70
4.2. Crearea și proiectarea modelului	71
4.3. Programarea modelului de simulare	75
4.4. Validarea modelului de simulare	77
4.5. Simularea efectivă	77
4.6. Analiza rezultatelor	77
Capitolul 5: Metoda Monte Carlo	82
Capitolul 6: Aplicații ale simulării în studiul unor procese și fenomene economice	106
6.1. Aplicații ale simulării în studiul fenomenelor de așteptare	106
6.2. Aplicații ale simulării în procese de stocare, întreținere, programare operativă a producției, teoria deciziei. Simularea proceselor macroeconomice	110
Capitolul 7: Jocuri de întreprinderi	133
Capitolul 8: Studiu de caz: Impactul pandemiei de Covid-19 asupra cursului de schimb	142
8.1. Oportunități/constrângeri/costuri estimate privind cursul de schimb din evoluțiile contextului național și internațional generate de COVID-19	142

8.2. Măsuri propuse de alte state și posibile soluții pentru România	154
Bibliografie	158

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

6.7.11. – Tranziția spre o nouă societate bioeconomică digitală: Ag. 3.0 versus Ind. 4.0.

Coordonator: CS II dr. Raluca-Ioana Iorgulescu

Autor: CS II dr. Raluca-Ioana Iorgulescu

CUPRINS

Lista figurilor.....	3
Lista tabelor	4
1. Noi concepte ale tranziției spre o societate bioeconomică digitală: digitalizarea agriculturii (ag 3.0/organic 3.0) față în față cu digitalizarea industriei (ind 4.0), organisme naturale versus obiecte/organisme digitale?	5
1.1. Bioeconomie: Etimologie versus promovare instituțională	5
1.2. Industrie: Revoluții și faze de evoluție	5
1.3. Agricultură: Revoluții și faze de evoluție	7
1.4. Digitalizare și Bio-etică	13

1.5. Motivațiile producătorilor și consumatorilor, premisa agriculturii sustenabile ...	16
Referințe	16
2. Studiul motivațiilor fermierilor pentru a produce sustenabil sau organic	21
2.1. Agricultura și preocuparea pentru mediu	21
2.2. Caracteristicile fermelor ecologice și ale fermierilor ecologici	21
2.3. Tipuri de piețe pentru produsele ecologice și sustenabile	22
2.4. Piețele fermierilor în lume	23
Referințe	24
3. Înțelegerea motivațiilor legate de mediu și de sănătatea personală ale cumpărătorilor de produse agricole sustenabile din piețele fermierilor din România.....	28
3.1. Introducere	28
3.2. Baza de date și metoda de studiu	29
3.3. Rezultate	30
3.4. Concluzii	35
Referințe	37

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României.
Modele, scenarii, evaluări

Tema de cercetare:

*6.1.6. – Beneficii macroeconomice și sociale rezultate din crearea de noi piețe
în economia circulară*

Coordonator: dr. George Cornel Dumitrescu

Colectiv de autori: dr. Virginia Câmpeanu; dr. George Cornel Dumitrescu; dr. Andreea-
Emanuela Drăgoi; dr. Alina-Cerasela Avram

CUPRINS

Capitolul 1. Economia circulară – prioritate a pactului verde european	3
1.1. Introducere	3
1.2. Economia circulară - Concept	5
1.3. Principiile economiei circulare	10
1.4. Principalii actori ai tranziției la economia circulară	13
1.4.1. Întreprinderile	13
1.4.2. Consumatorii și comunitățile	17

1.4.3. Autoritățile	19
1.5. Măsurarea economiei circulare.....	22
1.6. Concluzii	24
1.7. Referințe bibliografice	26
Capitolul 2. Reglementările UE privind economia circulară: deziderate și rezultate	29
2.1. Reglementările UE privind economia circulară – deziderate	29
2.2. Reglementările UE privind economia circulară – rezultate	33
2.3. Implicațiile crizei COVID-19 asupra dezideratelor comunitare privind economia circulară	40
2.4. Concluzii	42
2.5. Referințe bibliografice	43
Capitolul 3. Avantajele și stimulii tranziției la economia circulară	44
3.1. Avantajele macroeconomice și sociale ale tranziției la economia circulară	44
3.2. Stimuli ai economiei circulare în Uniunea Europeană	54
3.2.1. Relația dintre inovare și educație în Uniunea Europeană	54
3.2.2. Relația dintre educația terțiară și rata de reciclare a deșeurilor municipale .	61
3.3. Concluzii	65
3.4. Referințe bibliografice	68
Capitolul 4. Economia circulară în România - analiză comparativă cu alte state membre UE	69
4.1. Introducere	69
4.2. Economia circulară la nivelul statelor membre UE	70
4.3. Adoptarea economiei circulare în România – analiză comparativă cu alte state membre ale UE	73
4.4. Concluzii	88
4.5. Referințe bibliografice	90

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare
I. Convergența economică și monetară a României
cu Uniunea Europeană – un proces necesar

Tema de cercetare:

6.5.1. – Evoluția zonei euro: provocări și soluții posibile.
Adoptarea euro de către statele candidate în noile condiții (temă multianuală)

Coordonatori: acad. Mugur Isărescu, dr. Simona Moagăr-Poladian

Colectiv de autori: C.S III Dr. Ada-Cristina Albu, C.S. II Dr. Dorina Clichici, C.S. I Dr.
Mihai Nițoi, Dr. Gabriela Mihailovici

CUPRINS

Introducere	5
Capitolul I: Modelul social european sub impactul crizei covid-19.	
Cât de actual mai este modelul social european?	11
1.1. Programe de bunăstare socială în Uniunea Europeană	11
1.2. Analiza impactului crizei covid-19 asupra convergenței nivelului de bunăstare socială	23

1.3. Concluzii – sustenabilitatea modelului social european	33
Referințe bibliografice.....	38
Capitolul II: Premise și politici ale integrării și adoptării monedei unice europene:	
Experiența Sloveniei și Slovaciei	40
2.1. Slovenia	40
2.1.1. Organizarea instituțională și politici pentru trecerea la euro	45
2.1.2. Costuri și beneficii ale trecerii la euro și percepția publică	48
2.1.3. Analiza convergenței economice a Sloveniei cu Zona Euro	50
2.2. Slovacia.....	56
2.2.1. Organizarea instituțională și politici pentru trecerea la euro	59
2.2.2. Analiza convergenței economice a Sloveniei cu zona euro	65
Referințe bibliografice.....	70
Capitolul III. Premise și politici ale integrării și adoptării monedei unice europene:	
experiența țărilor baltice	73
3.1. Estonia	73
3.1.1. Cum a devenit Estonia o societate digitală?	77
3.1.2. Organizarea instituțională pentru adoptarea euro.	
Politici și strategii publice	80
3.1.3. Percepția publică privind integrarea în zona euro	83
3.1.4. Analiza convergenței înainte și după aderarea la zona euro	84
3.2. Letonia	88
3.2.1. Organizarea instituțională pentru adoptarea euro.	
Politici și strategii publice	92
3.2.2. Percepția publică privind integrarea în zona euro	94
3.2.3. Analiza convergenței înainte și după aderarea la zona euro	95
3.3. Lituania	101
3.3.1. Organizarea instituțională pentru adoptarea euro.	
Politici și strategii publice	104

3.3.2. Percepția publică privind integrarea în zona euro	107
3.3.3. Analiza convergenței înainte și după aderarea la zona euro	108
Referințe bibliografice.....	114
Capitolul IV. Finanțarea redresării economiilor statelor membre și implicații pentru România în noul context pandemic	117
4.1. Tabloul general	117
4.2. Finanțarea redresării UE pe termen scurt și mediu prin instrumentul european pentru redresare în situații de urgență 'NEXT GENERATION EU'	118
4.2.1. Baza legală	118
4.2.2. Dimensiunea și distribuția fondurilor NGEU	120
4.3. Abordarea politicii de coeziune și a politicii agricole comune în noul context	125
4.3.1. Finanțarea rezilienței economiilor UE pe termen lung prin Cadrul Financiar Multianual post 2020: ce s-a schimbat față de negocierile dinaintea crizei covid-19?	126
4.3.2. Restructurarea guvernancei	128
4.4. Evitarea optimizării fiscale de către marile corporații care speculează relaxările regimurilor fiscale naționale	131
Referințe bibliografice.....	132

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare
I. Convergența economică și monetară a României
cu Uniunea Europeană – un proces necesar

Tema de cercetare:

6.5.7. – Interdependențe și riscuri pe piețe financiare din Uniunea Europeană

Coordonator: dr. Mihai Nițoi

Colectiv de autori: dr. Simona Moagăr-Poladian, dr. Mihai Nițoi, dr. Dorina Clichici,
drd. Cristina Zeldea, drd. Elena RADU

CUPRINS

Introducere	4
1. Interconectarea și stabilitatea piețelor financiare: abordări teoretice și importanță	6
1.1. Interconectarea piețelor financiare	6
1.1.1. Delimitări conceptuale privind interconectarea piețelor financiare	6
1.1.2. Interconectarea piețelor: măsură a integrării financiare	12
1.1.3. Interconectarea piețelor financiare din Europa: rezultate din literatura de specialitate	14

1.2. Stabilitatea piețelor financiare	18
1.2.1. Noțiuni introductive privind stabilitatea piețelor financiare	18
1.2.2. Stabilitatea piețelor financiare: documentare pe baza literaturii de specialitate	23
2. Dinamica interdependențelor pe piețele europene de acțiuni. O analiză din perspectiva contagiunii și sentimentelor investitorilor	27
2.1. Introducere	27
2.2. Metodologie și date	29
2.2.1. Metodologie	29
2.2.2. Date	33
2.3. Rezultate	36
2.3.1. Dinamica corelației pe piețele de capital europene	36
2.3.2. Efecte de contagiune pe piețele de capital europene	41
2.3.3. Determinanții gradului de sincronizare a piețelor europene de capital	46
3. Impactul pandemiei asupra piețelor financiare	52
3.1. Piața acțiunilor	52
3.2. Piața obligațiunilor	66
3.3. Băncile centrale	80
Concluzii.....	95
Referințe	98

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare
I. Convergența economică și monetară a României
cu Uniunea Europeană – un proces necesar

Tema de cercetare:

6.5.8. – Convergența economică și dezvoltarea piețelor financiare prin incluziune și educație financiară în UE. Studiu de caz: România

Coordonator: dr dr. Dorina Clichici

Colectiv de autori: dr. Simona Moagăr-Poladian, dr. Mihai Nițoi, dr. Dorina Clichici, dr. Claudia Baicu, drd. Cristina Zeldea

CUPRINS

Listă de tabele și grafice	5
Introducere	7
Capitolul I. Incluziunea financiară și rolul acesteia în dezvoltarea economică și financiară	9
1.1. Incluziunea financiară: noțiuni introductive și factori determinanți	9

1.2. Relația dintre dezvoltare economică, sisteme financiare și incluziune financiară în literatura de specialitate	15
1.3. Evoluții ale incluziunii financiare la nivel mondial	18
Capitolul II. Convergența economică, dezvoltarea financiară și incluziunea financiară în UE	24
2.1. Relația dintre sistemul financiar și dezvoltarea economică în statele membre ale UE: convergență și divergență	24
2.1.1. Relația dintre intermediere financiară și indicatorii de dezvoltare economică	25
2.1.2. Relația dintre intermediere financiară și indicatorii de dezvoltare socială	27
2.1.3. Relația dintre intermediere financiară, investiții străine directe, grad de îndatorare și productivitatea muncii	30
2.1.4. Relația dintre intermediere financiară și calitatea informațiilor financiare	34
2.2. Disparități privind nivelul de incluziune financiară în statele membre ale UE	36
2.2.1. Utilizarea serviciilor financiare	37
2.2.2. Accesul geografic la serviciile financiare	44
2.2.3. Nivelul de digitalizare a serviciilor financiare	46
2.2.4. Bariere în calea accesului la finanțare pentru populație și întreprinderi	48
2.3. Experiența statelor UE în sporirea incluziunii financiare și politicile de educație financiară	52
2.3.1. Franța	53
2.3.2. Italia	55
2.3.3. Spania	57
2.3.4. Germania	58

2.3.5. Irlanda	60
2.3.6. Polonia	61
Capitolul III. Rolul incluziunii și educației financiare din România în convergența economică și financiară	63
3.1. Particularitățile incluziunii financiare în România	63
3.2. Acțiunile și programele de incluziune și educație financiară din România	69
Concluzii	73
Bibliografie	76

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare
I. Convergența economică și monetară a României
cu Uniunea Europeană – un proces necesar

Tema de cercetare:

6.5.10. – Securitatea alimentară în România sub impactul trecerii la moneda euro și al schimbărilor preconizate de PAC 2021-2027

Coordonator: dr. Virginia Câmpeanu

Autori: dr. Virginia Câmpeanu, dr. Andreea-Emanuela Drăgoi, dr. Mihai Bratu

CUPRINS

Introducere	8
Partea I - Starea securității alimentare a României și factorii de risc în deceniul actual	10
Capitolul I. Gradul de asigurare a securității alimentare a României în anul 2019, în context european și global	11
Introducere	11
Metodologie	12
1.1. Rezultatele măsurării securității alimentare în anul 2019 la nivel global	13

1.2. România: Rezultatele analizei securității alimentare în anul 2019	15
1.2.1. Factori generali de influență a securității alimentare în România	15
1.2.2 Asigurarea securității alimentare: poziția României în ierarhia globală și europeană. Puncte tari și slabe	15
1.2.3. Determinanții performanțelor României la asigurarea securității alimentare	17
1.2.4. Puncte forte și puncte slabe ale determinanților securității alimentare în România	20
1.3. Analiza comparativă a performanțelor României și a altor 4 țări Central și Est Europene în asigurarea securității alimentare în anul 2019	21
1.3.1. Poziția țărilor CEE-5 în ierarhia europeană și globală. Avantaje/ dezavantaje pentru România	21
1.3.2. Identificarea determinanților securității alimentare ce prezintă avantaje și dezavantaje pentru România comparativ cu alte țări CEE-5	22
Concluzii	24
Referințe bibliografice – Capitolul I	25
Capitolul II. Criza alimentară globală în timpul pandemiei Sars-cov-2, factor de risc pentru securitatea alimentară a României	26
2.1. Impactul pandemiei cu SARS COV-2 asupra economiei mondiale și a securității alimentare globale	26
2.2. Impactul pandemiei asupra securității alimentare din Uniunea Europeană. Perspective pe termen apropiat și mediu	32
2.3. Impactul pandemiei asupra securității alimentare din România	34
2.4. Evitarea riscurilor prin măsuri excepționale, urgente ale Comisiei Europene pentru sprijinul sectorului agroalimentar în timpul pandemiei	36
2.5. Perspective pe termen apropiat și mediu privind securitatea alimentară a României în context european și global	39
Concluzii	40
Referințe bibliografice - Capitolul II	42

Capitolul III. Riscurile și critica politicilor pentru sectorul agroalimentar al UE	43
Introducere	43
3.1. Critica Politicii Agricole Comune și riscurile pentru populația europeană	44
3.2. Riscurile politicii comerciale a UE asupra sectorului agroalimentar	47
3.3. Alte riscuri asupra sectorului agroalimentar din UE	48
Concluzii	49
Referințe bibliografice - Capitolul III	50
Capitolul IV. Riscuri pentru statele membre derivate din politica agricolă comună pentru perioada 2021-2027	51
4.1. Reforma Politicii Agricole Comune pentru 2021-2027: principalele teme abordate	51
4.2. Reforma politicii de dezvoltare rurală din cadrul PAC	55
4.3. Buget mai mic propus pentru Noua Politică Agricolă Comună în 2021-2027	57
Concluzii	60
Referințe bibliografice - Capitolul IV	61
Partea a II-a - Scenarii și cadrul strategic de asigurare a securității alimentare în România, în context european la orizont 2021-2030	62
Capitolul V. Scenarii de evoluție și factori care vor influența securitatea alimentară a UE în contextul actualelor reglementări ale politicii agricole comune	63
5.1. Modificări ale Politicii Agricole Comune, cu un nou buget și noi condiționalități ale subvențiilor la fermieri pentru exercițiul financiar 2021-2027	63
5.2. Scenarii de evoluție și factori care vor influența sectorul agricol din UE în contextul actualelor reglementări PAC	65
5.3. Posibile implicații ale scenariilor de evoluție a PAC post-2020	67
5.3. Politica pentru securitate alimentară și nutrițională a UE. Implicații în contextul crizei COVID-19	72
5.4. Inițiativa FOOD 2030. Deziderate pentru viitoarea securitate alimentară la nivelul UE	74

5.5. Plățile Directe în contextul crizei COVID-19– noile condiționalități	76
Concluzii	78
Referințe bibliografice - Capitolul V	78
Capitolul VI. Spre o politică integratoare în anul 2030	
- Politica comună pentru alimente	80
6.1. Spre o Politică Comună pentru Alimente – obiective	80
Obiectivul 1: Asigurarea accesului la terenuri, apă și soluri sănătoase	81
Obiectivul 2: Reconstrucția agroecosistemelor sănătoase, rezistente la schimbările climatice	83
Obiectivul 3: Promovarea dietelor suficiente, sănătoase și durabile pentru toți	86
Obiectivul 4: Construirea unor lanțuri de aprovizionare mai corecte, mai scurte și mai curate	89
Obiectivul 5: Comercializarea produselor în serviciul dezvoltării durabile	91
6.2. Concluzii privind o Politică Comună pentru Alimente a UE, 2030	94
Referințe bibliografice - Capitolul VI	95
Capitolul VII. Strategia „De la fermă la consumator” pentru trecerea la un sistem alimentar durabil	96
7.1. Pandemia cu COVID-19 a accelerat necesitatea strategiei “De la fermă la consumator”	96
7.2. Noi oportunități prin crearea unui lanț alimentar cu impact neutru sau pozitiv asupra mediului	98
7.3. Obiective și oportunități pentru România și celelalte state membre, prin realizarea sistemelor alimentare durabile	99
7.4. Măsuri pentru facilitarea tranziției către sisteme alimentare durabile, sănătoase și incluzive, de la producția primară la consum	107
Concluzii	111
Referințe bibliografice - Capitolul VII	113

Capitolul VIII. Strategia UE în domeniul biodiversității	115
8.1. Strategia pentru biodiversitate a Uniunii Europene pentru deceniul actual, 2011-2020	115
8.1.1. Necesitatea Strategiei pentru biodiversitate	116
8.1.2. Obiectivele Strategiei biodiversității 2020 în Uniunea Europeană	119
8.1.3. Monitorizarea impactului politicii UE în materie de biodiversitate pe bază de indicatori	130
8.1.4. Progresul în implementarea Strategiei Biodiversității în UE până în anul 2020	132
8.1.5. Zonele protejate din România	133
8.2. Noua Strategie a UE privind biodiversitatea 2021-2030	136
8.2.1. Necesitatea unei noi strategii a biodiversității la orizont 2030	136
8.2.2. Principalele elemente ale Strategiei biodiversității pentru anul 2030	138
8.2.3. Planul de Acțiune al Strategiei Biodiversității UE 2030	138
Concluzii	139
Referințe bibliografice – Capitolul VIII	140
Concluzii	141

Lista Casetelor

Caseta II. 1: Fragilitatea lanțului de aprovizionare cu carne din SUA în perioada pandemiei	29
Caseta II. 2: Dezvoltarea platformelor digitale pentru alimente	36
Caseta III. 1: Acordul de liber schimb comercial UE- Mercosur- motiv de neliniște pentru fermierii din statele membre ale UE	48
Caseta VI. 1: Ce este agroecologia?	85

Caseta VIII. 1: De ce este nevoie să protejăm biodiversitatea?	116
Caseta VIII. 2: Indicatorii europeni ai biodiversității (S.E.B.I.)	131
Caseta VIII. 3: Rezervația mondială a Biosferei	134

Lista Figurilor

Figura I. 1: Pilonii securității alimentare	12
Figura V. 1: Măsuri de răspuns la provocările induse de criza COVID-19 în problema securității alimentare	73
Figura V. 2: Inițiativa FOOD 2030	75

Lista graficelor

Grafic I. 1: Ierarhia unor state membre ale UE-28 în asigurarea securității alimentare (Scor și loc ocupat pe plan global)	21
Grafic II. 1: Creșterea economică în România în context global și european, în 2017-2019 și prognoze pentru 2020-2021, PIB real %	27
Grafic II. 2: Prognoza volumului comerțului internațional în 2020-2021 în contextul evoluției economiei mondiale, %	28
Grafic II. 3: Excedent/ deficit al balanței producție/consum în UE 28, pe grupe principale de produse în sezonul agricol 2019-2020, %	33
Grafic IV. 1: Evoluția bugetului PAC propus pentru 2021-2027. Comparații cu 2014-2020	58

Lista tabelelor

Tabel I. 1: România- Factori generali de influență a securității alimentare	15
Tabel I. 2: Performanțele securității alimentare în România în anul 2019	16
Tabel I. 3: România: Factori de influență a accesului la alimente în anul 2019	17
Tabel I. 4: România: Factori de influență a disponibilului de alimente în anul 2019	18

Tabel I. 5: România-Factori de influență a calității și siguranței alimentelor în anul 2019	19
Tabel I. 6: Puncte forte pentru securitatea alimentară a României în anul 2019	20
Tabel I. 7: Puncte slabe pentru securitatea alimentară a României în anul 2019	20
Tabel I. 8: Avantaje ale determinanților securității alimentare din România comparativ cu țările CEE-5	22
Tabel I. 9: Dezavantaje ale determinanților securității alimentare din România comparativ cu țările CEE-5	24
Tabel II. 1: Creșterea PIB real în perioadele de recesiune globală, %	27
Tabel II. 2: Dinamica comerțului cu amănuntul în UE-27 și România	34
Tabelul IV. 1: Structura politicii de dezvoltare rurală a UE în 2021-2027	56
Tabelul IV. 2: Angajamentele bugetare pentru PAC în 2021-2027 comparativ cu 2014-2020	59
Tabelul IV. 3: Distribuția fondurilor UE pentru Agricultură și Dezvoltare rurală, pe unele state membre în 2021- 2027	59
Tabelul V. 1: Noi condiționalități ale plăților directe în contextul crizei COVID-19 în anul 2020	77
Tabel VII. 1:Tabel sinoptic: Programe ecologice de afaceri pentru asigurarea producției alimentare durabile în UE-27	102

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare.
II. Conjunctura economică mondială și reconfigurări ale relațiilor economice
internaționale

Tema de cercetare:

6.5.14. – Sistemul financiar internațional – Transformarea monedei fiduciare

Coordonator: dr. Eugen Dijmărescu

Autori: dr. Eugen Dijmărescu, dr. Amalia Fugaru, Sorin-Nicolae Curcă, dr. Monica-Iulia Oehler-Șincai

CUPRINS

Introducere - Tradiție versus Inovație	3
Capitolul 1 - Transformarea monedei fiduciare și monedele digitale	17
1.1. Principalii factori care determină transformarea monedei fiduciare	18
1.1.1. Moneda fiduciare și digitalizarea	18
1.1.2. Moneda fiduciară și progresul în domeniul sistemelor de plăți	22
1.1.3. Moneda fiduciară și diminuarea rolului numerarului	25
1.2. Aspecte practice	29

1.2.1. Criptomonedele stabile	29
1.2.2. Moneda digitală emisă de băncile centrale (MDBC)	32
1.3. Concluzii	38
Capitolul 2 - Monedele digitale	44
2.1. Moneda în epoca revoluției digitale. Evoluții	44
2.2. Moneda digitală – o taxonomie	46
2.3. Impactul asupra sistemului monetar internațional	51
2.3.1. Rolul internațional al monedelor digitale	51
2.3.2. Politica monetară în contextul utilizării monedelor digitale	53
2.4. Evoluții ale sistemului bancar în economia digital	54
2.5. Experiența la nivel global a industriei Fintech	55
Capitolul 3 - Plățile digitale: evoluție, tipologie, actori și cadre de reglementare	59
3.1. Introducere	59
3.2. Succint istoric	61
3.3. Avantajele plăților digitale și necesitatea reglementării acestora	62
3.4. Trei categorii de factori-cheie care influențează plățile digitale	64
3.5. Mutații în sfera plăților digitale	66
3.5.1. BigTech versus FinTech	68
3.5.2. Sporirea complexității cadrului de reglementare și importanța abordării multilaterale	69
3.5.3. Monedele digitale publice (MDBC) versus criptoactivele private	71
3.6. Cât de pregătită este România pentru plățile digitale?	74
3.7. Câteva tendințe majore în sfera comerțului electronic	78
3.7.1. Țări europene	79
3.7.2. SUA	81
3.8. India și impulsionearea economiei digitale	81

3.9. Plățile mobile	84
3.10. Concluzii	87

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare.
II. Conjunctura economică mondială și reconfigurări ale relațiilor economice
internaționale

Tema de cercetare:

6.5.15. – Tendințe în evoluția economiei mondiale și a comerțului internațional
(temă multianuală)

Coordonator: Cornel Albu

Colectiv de autori: Cornel Albu, Alina Cerasile Avram, Claudia Baicu, Ana-Cristina Bâlgăr, Florin Bonciu, Daniel bulin, Dorina Clichici, Sorin Nicolae Curcă, Andreea-Emanuela Drăgoi, Alina Ligia Dumitrescu, George Cornel Dumitrescu, Agnes Ghibuțiu, Odette-Andreea Marinache, Ada Albu, Simona Moagăr-Poladian, Cristian Moisoiu, Iulia-Monica Oehler-Șincai, Sarmiza Pencea, Andrei Rădulescu, Cristina-Georgiana Zeldea, Ana Voicu (Ministru plenipotențiar - Ministerul Afacerilor Externe, București, România)

CUPRINS

Introducere	1
-------------------	---

Capitolul 1 – Evoluția conjuncturii economiei mondiale în 2019 și perspectivele pentru 2020-2021	1
1.1. Caracterizare succintă a evoluției în 2019	1
1.2. Evoluția conjuncturii economice în 2020 și perspective pentru 2021	2
1.2.1. OCDE – Evoluție sumbră a conjuncturii economice în 2020, previziuni optimiste pentru 2021	12
1.2.2. Evoluția conjuncturii economice pe ansamblul UE și Zonei euro	15
1.2.2.1. Evoluția conjuncturii economice în 2019	15
1.2.2.2. Uniunea Europeană și Zona euro – recesiune în 2020, relansare în 2021	18
1.3. Tendințele în evoluția conjuncturii economice a țărilor BRICS	21
1.4. Evoluția conjuncturii economice a statelor din America Latină și Zona Caraibilor în 2019 și perspective 2020-2021. Noul context politic, economic și social generat de pandemia COVID-19	27
1.5. Situația valutar-financiară internațională în 2019 și în perspectivă	55
1.6. Evoluții și tendințe pe planul turismului internațional	64
Capitolul 2 - Evoluția comerțului internațional în 2019 și perspectivele pentru 2020-2021	
Tendințele recente în sistemul comercial internațional	70
2.1. Evoluția comerțului internațional în 2019 și perspectivele pentru 2020-2021	70
2.1.1. Slăbirea în continuare a dinamicii comerțului internațional în 2019	70
2.1.2. Cauzele slăbirii comerțului mondial cu bunuri în termeni de volum	71
2.1.3. Evoluția comerțului internațional cu bunuri în termeni nominali	73
2.1.4. Evoluția comerțului internațional cu servicii în 2019	76
2.1.5. Perspectivele comerțului mondial în 2020 și 2021	79
2.2. Tendințe recente în sistemul comercial internațional	84
2.2.1. Intensificarea protecționismului și a conflictelor comerciale în perioada premergătoare pandemiei de Covid-19	84
2.2.1.1. Creșterea presiunilor protecționiste și intensificarea activității de soluționare a litigiilor din cadrul OMC	84

2.2.1.2. Războiul comercial sino-american și semnificația încheierii unui acord comercial preliminar	86
2.2.2. Implicațiile pandemiei de Covid-19 pentru politicile comerciale și sistemul comercial multilateral	89
2.2.2.1. Colaborarea deficientă pe plan internațional pentru combaterea pandemiei	90
2.2.2.2. Implicațiile pandemiei de Covid-19 pentru politicile comerciale	91
2.2.2.3. Tendințele de „deglobalizare” sub impactul pandemiei de Covid-19	95
2.2.2.4. Intensificarea protecționismului versus inițiativele de cooperare plurilaterală	97
2.2.3. Intensificarea agendei comerciale bilaterale și regionale	99
Capitolul 3 - Evoluția fluxurilor internaționale de investiții în 2019 și prognozele pentru 2020-2021	104
3.1. Perspectivele evoluției fluxurilor de ISD în condițiile crizei economice provocate de Covid-19	104
3.2. Fluxurile de ISD receptate la nivel mondial în 2019	108
3.3. Fluxurile de ISD generate la nivel mondial în 2019	111
3.4. Tendințe în domeniul politicilor naționale vizând ISD în 2019 și în perioada pandemiei de Covid-19	113
Capitolul IV - Evoluția conjuncturii economice în unele țări dezvoltate și emergente/în dezvoltare în 2019 și perspectivele pentru 2020-2021	116
4.1. Statele Unite ale Americii	116
4.2. China	129
4.3. Rusia	143
4.4. Japonia	154
4.5. Germania	165
4.6. Franța.....	182
4.7. Marea Britanie	191
4.8. Italia	200

4.9. Spania	213
4.10. Grecia	222
4.11. Turcia	226
4.12. India	235
4.13. Coreea de Sud	242
4.14. Polonia	249
4.15. Cehia	255
4.16. Ungaria	260
Capitolul 5 - Probleme globale	265
Impactul pandemiei de Covid-19 asupra lanțurilor globale ale valorii. Implicații pentru economia mondială	265
5.1. Relevanța lanțurilor globale ale valorii și efectele pandemiei de Covid-19	265
5.2. Studiu de caz: Uniunea Europeană	269
5.3. Reconsiderarea LGV sub impactul pandemiei de Covid-19. Oportunități pentru România	273
Anexe	277
Anexa 1: Evoluția ritmului de creștere a PIB în țările membre ale UE în perioada 2018- 2021	277
Anexa 2: Evoluția volumului investițiilor productive în țările membre ale UE în perioada 2018-2021	278
Anexa 3: Evoluția ratei șomajului în țările membre ale UE în perioada 2018-2021	279
Anexa 4: Evoluția ratei inflației în țările membre ale UE în perioada 2018-2021	280
Anexa 5: Evoluția soldului bugetar în țările membre ale UE în perioada 2018-2021 ...	281
Anexa 6: Evoluția datoriei publice în țările membre ale UE în perioada 2018-2021	282
Anexa 7: Evoluția soldului balanței comerciale în țările membre ale UE în perioada 2018-2021	283
Anexa 8: Evoluția soldului balanței de plăți curente în țările membre ale UE în perioada 2018-2021	284

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare.
II. Conjunctura economică mondială și reconfigurări ale relațiilor economice
internaționale

Tema de cercetare:

6.5.16. – Globalizarea orizont 2030: tendințe de trecere de la multilateralism la bilateralism.
Implicații pentru România

Coordonator: dr. Florin Bonciu

Colectiv de autori: dr. Florin Bonciu, Andrei Rădulescu, Edith Dobrescu, Mirela Simion

CUPRINS

Capitolul I - Modificări calitative în procesul de globalizare	1
1.1. Evoluția procesului de globalizare în perioada 1980 – 2020	1
1.1.1. Globalizarea pe un trend ascendent caracterizat de 3 perioade distincte	1
1.1.2. Globalizarea după 2020: între probabilități și (in)certitudini	8
1.2. Economia mondială în contextul pandemiei COVID-19 – evoluții, perspective, riscuri și provocări	9

1.3. O nouă etapă a procesului de globalizare determinată de schimbările în raporturile de forțe din economia mondială și de schimbările tehnologice	24
1.3.1. Evoluția raporturilor de forțe în plan economic între principalele 3 centre de putere în perioada 1980 - 2020	24
1.3.2. Metodele de măsurare a produsului intern brut și schimbările în raporturile de forțe din economia mondială	29
1.3.3. Schimbările tehnologice și raporturile de forțe din economia mondială	30
Capitolul II - De la multilateralismul universal la multilateralismul regional și la bilateralism	36
2.1. Limitele multilateralismului și adaptările la noul context mondial	36
Adaptările multilateralismului la noul context mondial	40
2.2. Anii 2020: Mutarea accentului de la globalizare la regionalizare și bilateralism. Implicații asupra comerțului și relațiilor economice internaționale	45
2.2.1. A fost suprasolicitat procesul globalizării?	46
2.2.2. Schimbările în natura globalizării economice	47
2.2.3. Amplificarea procesului regionalizării sub efectul crizei COVID-19	50
2.2.4. Posibile dezavantaje ale regionalizării	55
2.3. Manifestări ale multilateralismului regional și ale bilateralismului la începutul anilor 2020	57
2.3.1. Fragilitatea lanțurilor de aprovizionare	60
2.3.2. Menținerea urgenței măsurilor de protecție a mediului	60
2.3.3. Aspecte comerciale, reglementări și impozitare în epoca deglobalizării	62
2.3.4. Impactul crizei Covid-19 asupra modului de reglementare a relațiilor economice internaționale	63
Capitolul III - Către un nou tip de globalizare	69
3.1. Etape în procesul de devenire al globalizării: perioada 1980 – 2000	69
Globalizarea: un fenomen dinamic, în continuă schimbare	81

3.2. Modificări ale caracteristicilor procesului de globalizare după 2010 și forme de manifestare ale acestuia	82
Motorul globalizării - un exemplu economic	86
3.3. Impactul schimbărilor tehnologice asupra modului de reglementare a relațiilor economice internaționale	88
Concluzii și recomandări pentru România	95
1. O lume în schimbare – tendințe anterioare crizei Covid-19 și implicații ulterioare declanșării crizei	95
2. Limitele multilateralismului postbelic și necesitatea definirii unui nou multilateralism	98

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare.
II. Conjunctura economică mondială și reconfigurări ale relațiilor economice
internaționale

Tema de cercetare:

*6.5.17. – Evoluții majore pe principalele piețe internaționale. Evaluarea tendințelor prețurilor
internaționale și a impactului acestora asupra economiei românești
(temă multianuală)*

Coordonator: dr. Maria Cartas

Colectiv de autori: dr. Maria Cartas, dr. Andrei Rădulescu, dr. Petre Prisecaru, Emilia
Bălan, Eufrosina Mereoru, Simona Zamsa, Mariana Țăranu, dr.
Emilia Manole, Odette Marinache

CUPRINS

Studiul I

*Evoluții și tendințe pe piața globală a materiilor prime în 2019
și perspective pentru 2020*

1. Evoluția pieței globale și a prețurilor principalelor materii prime în anul 2019 și
perspective pe termen scurt și mediu 4
2. Evoluția dolarului american în anul 2019 și perspective pentru 2020 51

3. Țiței	55
4. Produse primare industriale	
4.1. Aluminiu	69
4.2. Cupru	77
4.3. Zinc	88
4.4. Plumb	97
4.5. Cositor	105
4.6. Aur	119
5. Produse agroalimentare și materii prime agricole	
5.1. Grâu	128
5.2. Porumb	134
5.3. Semințe oleaginoase	140
5.4. Uleiuri vegetale comestibile	149
5.5. Carne de porc	160
5.6. Zahăr	171
5.7. Cafea	190
5.8. Cacao	198
5.9. Bumbac	205

Studiu II

Evoluții și tendințe pe piața globală a materiilor prime în primele 9 luni din 2020

Perspective pe termen scurt și mediu

1. Evoluția prețurilor pe piața globală a materiilor prime în perioada ianuarie – septembrie 2020 sub impactul pandemiei Covid-19. Perspective pe termen scurt și mediu	4
2. Evoluția dolarului american în anul 2020 și perspective pentru 2021	51
3. Țiței	56

4. Produse primare industriale	
4.1. Aluminiu	64
4.2. Cupru	72
4.3. Cositor	82
5. Produse agroalimentare și materii prime agricole	
5.1. Grâu	95
5.2. Porumb	105
5.3. Semințe oleaginoase	113
5.4. Uleiuri vegetale comestibile	122
5.5. Zahăr	132
5.6. Cafea	150
5.7. Cacao	158
5.8. Bumbac	164

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare.
II. Conjunctura economică mondială și reconfigurări ale relațiilor economice
internaționale

Tema de cercetare:

6.5.18. – Relații transatlantice sub impactul politicilor comerciale ale Statelor Unite

Coordonator: dr. Agnes Ghibuțiu

Colectiv de autori: dr. Agnes Ghibuțiu, dr. George Cornel Dumitrescu, dr. Iulia Monica
Oehler-Șincai

CUPRINS

Introducere	1
Capitolul 1 - Conceptul de relații transatlantice.	
Criza relațiilor transatlantice în epoca Trump	1
1.1. Diferitele accepțiuni ale conceptului de relații transatlantice	1
1.1.1. Accepțiunea largă a conceptului de relații transatlantice	1
1.1.2. Accepțiunea îngustă a conceptului de relații transatlantice	4

1.2. Criza relațiilor transatlantice în epoca Trump	5
1.2.1. Agenda de politică externă/comercială a administrației Trump: factor major al crizei relațiilor transatlantice	6
1.2.1.1. Elementele definitorii ale politicii externe a administrației Trump	6
1.2.1.2. Criticile aduse politicii externe americane de către aliații europeni	6
1.2.2. Cauzele ostilității administrației Trump față de Uniunea Europeană	12
1.2.3. Cât de nouă este politica comercială a președintelui Trump?	16
Bibliografie	19
Capitolul 2 - Comerțul și investițiile – fundamentele economice solide ale relațiilor transatlantice și forța motrice a acestora	21
2.1. Coexistența surselor tensiunilor bilaterale cu interesele comune ale SUA și UE	21
2.2. Evoluții recente în sfera comerțului și investițiilor bilaterale	25
2.2.1. Comerțul cu bunuri	25
2.2.2. Comerțul cu servicii	29
2.2.3. Fluxurile și stocurile de ISD	31
2.3. Eliminarea incertitudinii din relațiile bilaterale: premisă esențială pentru parteneriatul economic UE-SUA	34
Bibliografie	36
Capitolul 3 - Divergențele dintre SUA și Uniunea Europeană. Poziția UE față de situația actuală a relațiilor transatlantice și de divergențele în plan bilateral și multilateral	38
3.1. Problemele principale care constituie puncte de divergență între SUA și UE	38
3.1.1. Atacul împotriva NATO al președintelui Trump și efectele asupra alianței transatlantice	38
3.1.2. Brexitul și relația specială a administrației Trump cu Marea Britanie	41
3.2. Divergențele dintre SUA și UE din sfera politicilor comerciale	43
3.2.1. Particularitățile politicilor comerciale promovate de președintele Trump	43

3.2.2. Detensionarea relațiilor dintre SUA și UE în iulie 2019	47
3.2.3. Divergențele vechi și noi dintre SUA și UE în domeniul politicilor comerciale	48
3.2.3.1. Elementele recente în evoluția vechii dispute SUA-UE privind subvenționarea producției de aeronave	48
3.2.3.2. Noile divergențe dintre SUA și UE vizând taxarea marilor companii digitale	52
3.3. Divergențele dintre SUA și UE determinate de viziunile diferite asupra colaborării multilaterale	55
3.4. Poziția UE față de situația actuală a relațiilor transatlantice și de divergențele cu SUA în plan bilateral și multilateral	61
Bibliografie	65

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare.
II. Conjunctura economică mondială și reconfigurări ale relațiilor economice
internaționale

Tema de cercetare:

*6.5.19. – evaluarea rezilienței Uniunii Europene, a statelor Unite ale Americii și a Chinei în
contextul competiției economice la nivel global
(temă multianuală)*

Coordonatori: dr. Răzvan Voinescu, dr. Cristian Moisoiu

Colectiv de autori: dr. Răzvan Voinescu, dr. Cristian Moisoiu, dr. Sarmiza Pencea, dr.
Andreea Drăgoi

CUPRINS

Introducere	7
Capitolul 1. Considerente metodologice – reanalizarea tendințelor globale, pe fondul crizei sanitare	10
Capitolul 2. Analiza comparativă a competiției economice dintre Uniunea Europeană, Statele Unite ale Americii și China	25
2.1. PIB, comerțul cu bunuri și servicii în SUA, Uniunea Europeană și China	25

2.2. Fluxurile de investiții străine directe în SUA, Uniunea Europeană și China	31
2.3. Estimare privind impactul economic al SARS-CoV-2 în anul 2020	34
2.3.1. SUA	35
2.3.2. China	38
2.3.3. Uniunea Europeană	39
Capitolul 3. Reziliența Uniunii Europene și a Statelor Unite ale Americii în fața pandemiei COVID-19	45
3.1. Performanța redusă a Statele Unite ale Americii în domeniul punerii sub control a gradului de răspândire a virusului până în prezent	48
3.2. Intervenția limitată prin politici publice în domeniul sănătății explică eșecul SUA în a ține pandemia sub control	51
3.3. Politici de susținere a pieței muncii și a veniturilor	52
3.4. Analiza comparativă a dinamicii piețelor muncii în Statele Unite ale Americii și în Uniunea Europeană	58
3.5. Superioritatea capacității fiscale a Statele Unite ale Americii comparativ cu cea Uniunii Europene	60
3.6. Pandemia COVID-19 și modelele de asistență de sănătate	63
Anexa 1. Măsuri de politici pentru susținerea economiei în perioada crizei COVID-19 și pentru relansare în perioada post-pandemie conform experienței la nivel internațional	67
Anexa 2. NextGenerationEU	72
Capitolul 4. Covid-19 în China. Fundamentele rezilienței economiei chineze la impactul crizei sanitare și economice	75
4.1. Context general	75
4.2. China: două crize pereche și replica autorităților	76
4.3. Fundamente ale rezilienței economiei chineze în fața agresiunii COVID-19	82
Capitolul 5. Evaluarea rezilienței economiei Federației Ruse în contextul actualelor provocări globale	92

5.1. Premisele evoluției economiei ruse în anul 2020. Tendințe privind parteneriatele economice în actualul context global	92
5.2. Impactul crizei COVID-19. Consecințe și măsuri de redresare și susținere a economiei naționale	95
5.3. Impactul războiului petrolului cu Arabia Saudită – adâncirea recesiunii economice	100
Concluzii	102

Lista tabelelor

Tabel 1. Acronime utilizate	6
Tabel 2. Provocări globale și consecințe ale acestora până în 2035: țări dezvoltate	19
Tabel 3. Provocări globale și consecințe ale acestora până în 2035: țări în dezvoltare și emergente	22
Tabel 4. Evoluția principalilor indicatori macroeconomici în SUA, 2017-2021	37
Tabel 5. Evoluția principalilor indicatori macroeconomici în China, 2017-2021	39
Tabel 6. Evoluția principalilor indicatori macroeconomici în Uniunea Europeană, 2017-2021	43
Tabel 7. Număr de cazuri de COVID-19 confirmate și decese în legătură cu aceasta, în ultimele 14 zile*, în SUA, UE și China	49
Tabel 8. Instrumente de politici de ocupare a forței de muncă și sociale pentru combaterea rapidă a impactului economic și social al crizei Covid-19	53
Tabel 9. Defalcarea NextGenerationEU	72

Lista graficelor

Graficul 1. Evoluția PIB, PIB/loc, în SUA, China, UE, în perioada 1990-2019	26
Graficul 2. Distribuția schimburilor comerciale cu bunuri și servicii la nivel mondial, 2019	27
Graficul 3. Exporturi de bunuri, 2013-2019	29
Graficul 4. Exporturi de servicii, 2013-2019, mil USD	29
Graficul 5. Importuri de bunuri, 2013-2019	29
Graficul 6. Importuri de servicii, 2013-2019, mil USD	29

Graficul 7. Principalii parteneri comerciali internaționali ai UE	30
Graficul 8. Stocul de ISD, intrări și ieșiri, în UE, SUA și China (miliarde USD)	32
Graficul 9. Intrările și ieșirile anuale de ISD, în/ din UE, SUA și China, 2014 – 2019	33
Graficul 10. Evoluția numărului de cazuri COVID-19 în SUA, UE și China	49
Graficul 11. Ponderea țărilor OCDE care au introdus (sau anunțat) noi măsuri sau le-au extins cele existente, ca răspuns la Covid-19	55
Graficul 12. Ponderea țărilor G20 care au introdus (sau anunțat) noi măsuri sau au le-au extins cele existente, ca răspuns la Covid-19	55
Graficul 13. Evoluția creșterii PIB și a principalilor contributori în Federația Rusă (%)	92
Graficul 14. Evoluția comerțului cu bunuri între UE și Federația Rusă (md. euro)	93
Graficul 15. Primele cinci destinații de export și surse de import pentru Federația Rusă în anul 2018 (% din total)	94
Graficul 16. Evoluția comerțului bilateral Rusia – SUA, pe grupe de produse (md. dolari)	94
Graficul 17. Evoluția fluxurilor de ISD în Federația Rusă (% din PIB)	97
<i>Lista casetelor</i>	
Caseta 1. Factori economici	12
Caseta 2. Factori politici.....	14
Caseta 3. Factori tehnologici	17
Caseta 4 Factori sociali	17
Caseta 5. Factori ecologici	18
Caseta 6. Factori Valori.....	18
Caseta 7. Diferențe între modelele american, respectiv european în abordarea pandemiei COVID-19 și perspectivele acestora pe termen lung	47
Caseta 8. Obiective generale, specifice și măsuri de politică economică în etapa de restrângere generală a activității economice, datorată măsurilor de prevenire a răspândirii epidemiei COVID-19	67

Caseta 9. Obiective generale, specifice și măsuri de politică economică în etapa de reluare a activității economice, deîndată ce răspândirea virusului este menținută sub control	69
Caseta 10. Obiective generale, specifice și măsuri de politică economică în etapa de reluare a creșterii economice și de identificare de noi modele de afaceri	71
Caseta 11. Măsuri instituite de către Guvernul Rus în contextul crizei COVID-19	96

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare.
II. Conjunctura economică mondială și reconfigurări ale relațiilor economice
internaționale

Tema de cercetare:

*6.5.20. – China și competiția pentru supremație tehnologică în contextul strategiei de
repoziționare și extindere a influenței sale globale
(temă multianuală)*

Coordonator: dr. Sarmiza Pencea

Colectiv de autori: dr. Sarmiza Pencea, dr. Andreea Drăgoi, dr. Cristian Moisoiu, dr.
Ana Maria Bâlgăr, dr. Daniel Bulin, dr. Răzvan Voinescu, drd. Sorin
Nicolae Curcă

CUPRINS

Introducere	1
Capitolul 1 - Tehnonaționalismul – dominantă a Secolului 21.	
Manifestări și consecințe	3
1. Introducere: o schiță a contextului larg	3
2. Tehno-naționalismul ca manifestare și armă în confruntarea SUA-China	8
2.1 Tehno-naționalismul și politica industrială chineză	8
2.2. Eroarea din modelul de afaceri adoptat de multinaționalele străine în China	10

2.3. Huawei Technologies: țintă și armă a teho-naționalismului chinez	12
2.4 Tehnonaționalismul american, replică la cel chinez.	16
3. Concluzii	27
Capitolul 2 - Implicații și provocări ale monopolului deținut de China asupra producției mondiale de pământuri rare	32
2.1. Punere în context: incertitudini generate de dominanța Chinei pe piața mondială a pământurilor rare	32
2.2. Pământuri rare: prezentare, clasificări, importanță și principale domenii de utilizare	35
2.3. Transformarea înzestrării cu resurse într-un avantaj competitiv major pentru China – incursiune istorică	40
2.4. Evoluția politicilor chineze în domeniul producției și exporturilor de pământuri rare	46
2.4.1. Etapa de promovare a exportului producției din amonte: 1975-1990	46
2.4.2. Faza restricționării laxe a producției și exportului: 1991-1998	47
2.4.3. Etapa restricționării stricte a producției și exportului de pământuri rare: 1999-2014	48
2.4.4. Etapa ulterioară ridicării restricțiilor	52
2.5. Tendințe recente în comerțul Chinei cu pământuri rare	53
2.6. În loc de concluzii	57
Capitolul 3 - Radiografierea nivelului excelenței tehnologice actuale a Chinei în câteva dintre principalele industrii ale viitorului: inteligența artificială și robotica	61
3.1. Cea de-a Patra Revoluție industrială și automatizarea inteligentă: oportunități și amenințări	61
3.2. Evaluarea gradului de pregătire a economiei chineze pentru automatizarea inteligentă	66
3.3. În loc de concluzii: scurtă prezentare istorică a inițiativelor chineze de politici în domeniul automatizării inteligente	79
Capitolul 4 - Radiografierea nivelului excelenței tehnologice actuale a Chinei în câteva dintre principalele industrii ale viitorului: tehnologia informației și comunicațiilor	90
4.1. Introducere	90
4.2. Economia digitală a Chinei, în context global	92
4.3. Tehnologia 5G și problema Huawei	98
4.3.1. Evoluția blocadei impuse de SUA companiei Huawei	103
4.3.2. Piața 5G a Chine	104
4.4. Dezvoltarea aplicațiilor mobile	106
4.5. Concluzii	109

Capitolul 5 - Radiografierea nivelului excelenței tehnologice actuale a Chinei în	
industriile viitorului	112
Energia solară și eoliană	112
5.1. Locul industriei regenerabilelor în cadrul Strategiei MADE în China 2025: energia	
eoliană și cea solară	112
5.2. Energia solară	113
5.3. Energia eoliană	118
5.4. Concluzii – provocări viitoare pentru industriile solară și eoliană din China	123
Capitolul 6 - Radiografierea nivelului excelenței tehnologice actuale a Chinei	
în câteva dintre principalele industrii ale viitorului:	
vehicule autonome și electrice	125
6.1. Introducere	125
6.2. Descrierea domeniului	126
6.2.1. Delimitări conceptuale	126
6.2.2. Context general	127
6.2.3. Autovehicule electrice și autonome – concurență și tendințe	128
6.3. Precondiții ale dezvoltării sectorului vehiculelor autonome și electrice:	
tehnologia 5G și bateriile electrice	130
6.3.1. Tehnologia 5G	130
6.3.2. Producția de baterii electrice destinate autovehiculelor	134
6.4. Industria vehiculelor electrice în China	135
6.5. Concluzii	140
Capitolul 7 - Radiografierea nivelului excelenței tehnologice actuale a Chinei în câteva	
dintre principalele industrii ale viitorului: trenurile de mare viteză	144
7.1. Dezvoltarea rețelei de cale ferată de mare viteză în China	144
7.2. Dezvoltarea tehnologiilor privind trenurile de mare viteză	147
7.3. CRRC și rolul său în promovarea industriei trenurilor de mare viteză la nivel	
internațional	152
7.4. Concluzii	154

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare.
II. Conjunctura economică mondială și reconfigurări ale relațiilor economice
internaționale

Tema de cercetare:

6.5.21. – Federația Rusă în actuala conjunctură economică regională și mondială.
Dezvoltarea de parteneriate strategice
(temă multianuală)

Coordonator: dr. Andreea-Emanuela Drăgoi

Colectiv de autori: dr. Virginia Câmpeanu, dr. Petre Prisecaru, dr. Andreea-Emanuela Drăgoi, dr. Ana-Cristina Bâlgăr, dr. Paul Calanter, dr. Daniel Bulin, dr. Edith - Mihaela Dobrescu, dr. Mihai Bratu, Mirela Simion

CUPRINS

Capitolul I - Economia Federației Ruse la șase ani de la impunerea sancțiunilor internaționale și în contextul implicațiilor induse de criza Covid-19	1
I.1. O conjunctură economică supusă unor presiuni centrifuge: impactul crizei covid-19 și implicațiile „Războiului prețului internațional al petrolului”	1
I.2. Consecințele sancțiunilor: impact asupra fluxurilor comerciale și investiționale	8

I.3. Relația cu China: geopolitică în era pandemiei	13
I.4. Concluzii privind viitorul parteneriatelor internaționale ale Federației Ruse	15
Capitolul II - Repoziționarea Federației Ruse ca actant geopolitic major	19
II.1. Repoziționarea în cadrul mediului geopolitic global. Reafirmarea statutului de mare putere prin expansiune militară și oferte de integrare economice	19
II.2. Aspirația la statutul de „soft-power” prin organizarea de evenimente internaționale în plan cultural și sportiv: exemplul cm 2018	24
II.2.1. Importanța economică și socială a mega-evenimentelor sportive	24
II.2.2. Costuri și beneficii ale organizării campionatului mondial de fotbal	25
II.2.3. Cm 2018: Estimări de impact asupra turismului din Rusia	29
II.3. Succintă analiză statistică a evoluției turismului internațional al Rusiei în ultimul deceniu	32
II.4. Concluzii	33
Capitolul III - Politica energetică a Federației Ruse. Consecințe în relațiile bilaterale cu alte state în contextul implicațiilor crizei Covid-19	36
III.1. Politica energetică a Federației Ruse – privire de ansamblu. Vectori de progres și provocări	36
III.2. Politica energetică rusă în fața unui dublu șoc – impactul crizei Covid-19 și cel al crizei prețurilor petrolului	38
III. 2.1. Radiografia „războiului legat de prețurile petrolului” dintre Rusia și Arabia Saudită	40
III.2.2. Alte provocări pentru industria energetică rusă	49
III.3. Concluzii	56
Capitolul IV - Relațiile energetice dintre Germania și Federația Rusă prin prisma noilor provocări geopolitice generate de gazoductul Nord Stream 2	58
IV.1. Controverse internaționale generate de finalizarea gazoductului Nord Stream 2	58
IV.1.1. Succintă prezentare a proiectului Nord Stream 2 – de la premise, la realități curente	60

IV.1.2. Principalele argumente aduse de contestatarii proiectului	65
IV.1.3 Viziunea germană asupra gazoductului Nord Stream 2 și criticile primite din partea contestatarilor	66
IV.2 Dependența Germaniei de importul de combustibili fosili și relațiile energetice cu Federația Rusă	69
IV.3. În loc de concluzii	75
Capitolul V - Relațiile economice actuale dintre Federația Rusă și SUA. Noi provocări în actualul context geopolitic	81
V.1. Identificarea principalelor caracteristici ale relațiilor dintre Rusia și SUA	81
V.2. Evaluarea impactului sancțiunilor reciproce asupra comerțului bilateral între F. Rusă și SUA	84
V.3. Investiții și cooperare economică bilaterală: evaluarea impactului sancțiunilor reciproce	93
V.3.1. Investiții directe ale SUA în F. Rusă și ale F. Ruse în SUA	94
V.3.2. Investiții și cooperare economică bilaterală F. Rusă - SUA, în principalele sectoare industriale de interes bilateral	97
V.4. Concluzii	103
Capitolul VI - Cooperarea economică dintre Federația Rusă și China. Studiu de caz în domeniul energetic: conducta „Puterea Siberiei”	106
VI.1. Istoricul relațiilor dintre Rusia și China	106
VI.2. Studiu de caz în domeniul energetic: conducta de gaze naturale „Puterea Siberiei”	111
VI.2.1. Detaliile conductei „Puterea Siberiei”	111
VI.2.2. Relațiile China-Rusia în contextul construcției conductei „Puterea Siberiei”	113
VI.2.3. „Puterea Siberiei 2”	115
VI.3. Concluzii	118

Capitolul VII - Federația Rusă și cooperarea economică în spațiul exsovietic.	
Relațiile cu Republica Moldova și Ucraina	120
VII.1. Relațiile dintre Federația Rusă și Republica Moldova. Este Transnistria următoarea posibilă "Crimeea"?	120
VII.1.1. Un conflict postsovietic prin excelență	124
VII.1.1.2. Evoluția politicii ruse în contextul conflictului transnistrean	128
VII.1.1.3. Perioada anilor 1992-1996 - Formularea obiectivelor politicii ruse în problema conflictului militar din Transnistria	129
VII.1.1.4. Perioada anilor 1996-2003 : încercări de soluționare a conflictului transnistrean	130
VII.1.1.5. Perioada 2003-2015: modificarea strategiei Rusiei pentru spațiul postsovietic. Internaționalizarea negocierilor	132
VII.1.1.6. Comerțul dintre Federația Rusă și Republica Moldova între sancțiuni și presiuni politice	136
VII.2. Concluzii privind evoluția relațiilor moldo-ruse în perioada postsovietică	140
VII.3. Relațiile ruso-ucrainene – privire de ansamblu în perioada post-Crimeea	143
VII.3.1. Sancțiunile Uniunii Europene împotriva Rusiei - scurtă cronologie	146
VII.3.2. Situația actuală a sancțiunilor	147
VII.3.3. Analiza comerțului Ucraina - Federația Rusă. Impactul crizei sancțiunilor	148
VII. 4. Concluzii privind situația relațiilor ruso-ucrainene după anexarea Crimeii	155
Capitolul VIII - Concluzii	159
Bibliografie	164

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare.
II. Conjunctura economică mondială și reconfigurări ale relațiilor economice
internaționale

Tema de cercetare:

*6.5.22. – Reconfigurarea priorităților economiilor emergente sub impactul noilor politici
comerciale și investiționale la nivel internațional
(temă multianuală)*

Coordonator: dr. Iulia Monica Oehler-Șincai

Colectiv de autori: dr. Agnes Ghibuțiu, dr. Iulia Monica Oehler-Șincai, dr. Claudia
Baicu, drd. Sorin-Nicolae Curcă

CUPRINS

Abrevieri	4
Introducere	5
Capitolul 1 - Mutații în politicile comerciale la nivel global. Criza multilateralismului și ofensiva unilateralismului	15
1.1. Criza multilateralismului comercial	15

1.2. Menținerea la niveluri istorice a protecționismului pe fondul prăbușirii comerțului mondial și intensificarea tensiunilor comerciale	21
1.2.1. Tendințe recente în evoluția protecționismului la nivel global	21
1.2.2. Intensificarea fără precedent a activității OMC de soluționare a disputelor comerciale și blocarea Organului de apel	28
1.3. Politicile comerciale ale administrației Trump: factor agravant al crizei multilateralismului comercial	31
1.4. Accelerarea mutațiilor structurale în sistemul comercial internațional sub impactul pandemiei de Covid-19. Ofensiva unilateralismului și retragerea multilateralismului	42
1.4.1. Tendințele de naționalism economic, autarhie și repliere spre interior	43
1.4.2. O nouă politică comercială pentru promovarea comerțului?	48
1.4.3. Revenirea în forță a politicilor industriale. Studiu de caz privind SUA	50
1.4.4. Tendințele de de-globalizare sub impactul pandemiei de Covid-19	53
Referințe bibliografice	56
Capitolul 2 - Un nou val de protecționism în sfera comerțului și investițiilor: caracteristici, factori determinanți și experiențe naționale	61
2.1. Criza financiară internațională și revenirea la protecționism	61
2.2. Determinanți ai tendințelor protecționiste actuale	65
2.2.1. Legăturile strânse dintre politicile industriale naționale, transformările structurale din economia mondială și tendințele protecționiste	65
2.2.2. „America pe primul plan” și urmărirea intereselor naționale	72
2.2.3. Factori de natură geopolitică, o altă sursă majoră a intensificării tendințelor protecționiste	73
2.2.4. Efectele pandemiei de Covid-19	76
2.3. Autonomia strategică, o soluție?	82
2.3.1. Nevoia de autonomie economică	83

2.3.2. Exemplificarea tendințelor protecționiste la nivelul economiilor emergente/în dezvoltare și interpretarea acestora prin prisma scenariilor globalizării	84
Referințe bibliografice	88
Capitolul 3 - Un nou val de protecționism în sfera investițiilor	91
3.1. Amenințări vechi și noi, însoțite de noi măsuri protecționiste	92
3.2. Schimbări concomitente, pe multiple planuri	98
3.2.1. Înclinația spre naționalism economic și autonomie strategică	98
3.2.2. Reconfigurarea producției internaționale	99
3.2.3. Schimbarea strategiilor de dezvoltare	100
3.2.4. Perspective incerte sub impactul pandemiei de Covid-19	101
3.3. Studii de caz care reflectă noile tendințe protecționiste	102
3.4. Amploarea protecționismului din sfera investițiilor prin prisma unor indicatori ai restricționării ISD și ai libertății economice	107
3.4.1. Indicele restricționării ISD	107
3.4.2. Libertatea investițiilor	109
Referințe bibliografice	111
Capitolul 4 - Finanțarea comerțului internațional sub impactul escaladării măsurilor protecționiste și al pandemiei de Covid-19	114
4.1. Relevanța finanțării schimburilor comerciale internaționale	114
4.2. Instrumente de finanțare a comerțului internațional	116
4.3. Reevaluarea globală a relațiilor de corespondent bancar.....	121
4.4. Practici de plăți și de finanțare a comerțului internațional în unele țări emergente sau cu sisteme bancare islamice	123
4.5. Finanțarea comerțului internațional sub impactul accentuării protecționismului și pandemiei de Covid-19	124
Referințe bibliografice	129

Capitolul 5 - Internaționalizarea monedelor economiilor emergente: o alternativă la protecționism?	135
5.1. Introducere	135
5.2. Internaționalizarea monedelor economiilor emergente	136
5.3. Studiu de caz – internaționalizarea Renminbi	138
5.3.1. Motivațiile internaționalizării RMB	139
5.3.2. Căi de internaționalizare a RMB	140
5.3.3. Evoluții ale RMB în procesul de internaționalizare	145
Referințe bibliografice	150
Concluzii	152

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare.
II. Conjunctura economică mondială și reconfigurări ale relațiilor economice
internaționale

Tema de cercetare:

*6.5.23. – Dezvoltarea surselor regenerabile de energie în cadrul Uniunii Energetice în contextul
cerințelor impuse de Acordul de la Paris*

Coordonator: dr. Petre Prisecaru

Colectiv de autori: dr. Petre Prisecaru, dr. Alinia Ligia Dumitrescu, dr. Iulia Monica
Oehler-Șincai, dr. Paul Calanter

CUPRINS

Capitolul 1. Evaluarea și perspectivele dezvoltării surselor regenerabile de energie în rapoartele de evaluare a Uniunii Energetice	1
1.1. Rapoartele de evaluare a stării Uniunii Energetice	1
1.2. Raportul de progres privind energia regenerabilă -COM(2019) 225 final	5
1.3. Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile ...	10
1.4. Inițiative recente ale UE în domeniul energiilor regenerabile	16

1.5. Impactul pandemiei de coronavirus asupra dezvoltării regenerabilelor	25
1.6. Concluzii	30
Capitolul 2. Dezvoltarea surselor regenerabile de energie prin prisma Acordului de la Paris	41
2.1. Introducere	41
2.2. Evaluarea obiectivelor în domeniul energiei electrice din cadrul contribuțiilor determinate la nivel național (NDC)	42
2.3. Planurile energetice naționale, eficiența economică și progresul actual al implementării surselor de energie regenerabile (SRE)	47
2.4. Metode de creștere a contribuțiilor la nivel național	48
2.5. Planul ONU-IRENA și perspectivele globale pentru anul 2050	54
2.6. Concluzii	56
Capitolul 3. Politici energetice în sfera energiei regenerabile: Studiul comparativ SUA, JAPONIA și UE	59
3.1. Impactul pandemiei Covid-19 asupra evoluției energiei din surse regenerabile pe plan global	59
3.2. Politicile energetice în sfera energiei regenerabile în SUA	60
3.3. Politici energetice în sfera energiei regenerabile în Japonia	63
3.4. Concluzii	68
Capitolul 4. Energia regenerabilă în China, Brazilia și India	70
4.1. Aspecte generale privind energia regenerabilă în China, Brazilia, India	70
4.2. China, lider incontestabil în ceea ce privește capacitatea instalată totală de energie regenerabilă	70
4.3. India și Brazilia în clasamentele mondiale ținând cont de capacitatea instalată	76
4.4. Perspectivele energiei regenerabile în China și alte țări în dezvoltare	78
Capitolul 5. Situația energiei produse din surse regenerabile în România. Perspective pentru anul 2030	81

5.1. Potențialul de resurse regenerabile din România	81
5.2. Potențialul, producția și consumul pe resurse principale	82
5.3. Comisia Europeană are pretenții prea mari de la România	86
5.4. Ținta stabilită de România este una corectă și fezabilă	89
5.5. Prevederile Planului Național Integrat pentru Energie și Schimbări Climatice (PNIESC) referitoare la energiile regenerabile	90
5.6. Concluzii	99

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.6. Instabilitatea economică și politici de stabilizare în condițiile financiarizării
economiilor și creșterii complexității și vulnerabilității proceselor economico-sociale
și sistemelor instituționale

Tema de cercetare:

6.6.4. Integrarea fiscală în Uniunea Europeană în context național și global

Coordonator: dr. Andrei Rădulescu

Autor: dr. Andrei Rădulescu

CUPRINS

Introducere	1
Capitolul 1. Rolul pieței de capital în dezvoltarea economiei	3
Capitolul 2. Analiza fundamentală pe piața de capital	10
Capitolul 3. Piața de capital și revoluția digitală	16
Capitolul 4. Piața de capital și dezvoltarea economică în țările Europei Centrale și de Est	26
Capitolul 5. Piața de capital din România promovată în liga emergentă secundară	34

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României.
Modele, scenarii, evaluări

Tema de cercetare:

6.1.8. – Dezvoltarea rurală și durabilă a României –
tendențe și modele teritoriale

Coordonatori: CS II Dr. Marioara Rusu; CS III Mihai Chițea

Autor: Dr. Bucur Sorinel Ionel

CUPRINS

Sustenabilitatea zonelor rurale – o abordare prin prisma amprentei ecologice.
Studiu de caz: Regiunea sud-Muntenia

I. Introducere	3
II. Stadiul cunoașterii	4
III. Material și metodă	12
IV. Rezultate obținute	13
4.1. Considerații privind amprenta ecologică a României	13
4.2. Sustenabilitatea spațiului rural al regiunii Sud-Muntenia din perspectiva ampreței ecologice și a biocapacității	15

V. Concluzii	29
VI. Bibliografie	31

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României.
Modele, scenarii, evaluări

Tema de cercetare:

6.1.8. – Dezvoltarea rurală și durabilă a României –
tendințe și modele teritoriale

Coordonatori: CS II Dr. Marioara Rusu; CS III Dr. Mihai Chițea

Autor: Dr. Lorena Chițea

CUPRINS

Strategii de dezvoltare a gospodăriei rurale

Introducere	4
Importanța unei strategii de dezvoltare a gospodăriei rurale în România	4
Stadiul cunoașterii	5
Principalele strategii de dezvoltare rurală – la nivel european și național	5
Material și metodă	8
Rezultate	10

Comensurarea relației dintre modernizarea gospodăriei rurale și modernizarea, dezvoltarea socioeconomică a spațiului rural românesc	10
Tipologizarea județelor în funcție de perspectivele de dezvoltare și modernizare rurală și de modernizare a gospodăriei rurale	11
Analiza SWOT la nivelul tipologiei	12
Scenarii de dezvoltare în funcție de tipologia județelor	17
- Scenarii pentru categoria județelor lipsite de perspective	20
- Scenarii pentru categoria județelor în impas.....	25
- Scenarii pentru categoria județelor cu perspective nete	31
Concluzii	36
Bibliografie	38
Anexe	39

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României.
Modele, scenarii, evaluări

Tema de cercetare:

6.1.8. – Dezvoltarea rurală și durabilă a României –
tendințe și modele teritoriale

Coordonatori: CS II Dr. Marioara Rusu; CS III Dr. Mihai Chițea

Autor: Dr. Mihai Alexandru Chițea

CUPRINS

Competitivitate teritorială la nivel județean, după tipologia urban-rural

Introducere	3
Stadiul cunoașterii problemei.....	3
Metodologia utilizată	5
Rezultate și discuții	7
Concluzii	26
Bibliografie	32

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României.
Modele, scenarii, evaluări

Tema de cercetare:

6.1.8. – Dezvoltarea rurală și durabilă a României –
tendințe și modele teritoriale

Coordonatori: CS II Dr. Marioara Rusu; CS III Dr. Mihai Chițea

Autor: Dr. Violeta Florian

CUPRINS

Convergențe strategice și interacțiuni regionale
- analize intertextuale

1. Introducere	3
2. Stadiul cunoașterii	4
3. Metodologie	6
4. Rezultate și discuții	8
A. Rezultatele analizei intertextuale	8

B. Rezultatele analizei de conținut	14
5. Concluzii	22
Bibliografie	24
Anexe	24

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României.
Modele, scenarii, evaluări

Tema de cercetare:

*6.1.8. – Dezvoltarea rurală și durabilă a României –
tendințe și modele teritoriale*

Coordonatori: CS II Dr. Marioara Rusu; CS III Dr. Mihai Chițea

Autor: Dr. Elisabeta Roșu

CUPRINS

*Disparități teritoriale județene privind dezvoltarea rurală
durabilă în România – considerații teoretice*

1. Introducere	3
2. Stadiul cunoașterii problemei	4
2.1. Dezvoltare rurală - definiții teoretice și operaționale	4
2.2. Perspectiva teoretică și metodologică europeană a dezvoltării rurale	7
2.3. Dezvoltarea rurală durabilă în România	10

3. Material și metodă	13
4. Rezultate și discuții	11
4.1. Indici de dezvoltare – la nivel internațional	15
4.2. Indici de dezvoltare – la nivel național	20
4.3. Indicele de dezvoltare rurală durabilă – IDRDR	23
5. Concluzii	37
Bibliografie	38
Anexe	39

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României.
Modele, scenarii, evaluări

Tema de cercetare:

*6.1.8. – Dezvoltarea rurală și durabilă a României –
tendințe și modele teritoriale*

Coordonatori: CS II Dr. Marioara Rusu; CS III Dr. Mihai Chițea

Autor: CS II Dr. Marioara Rusu

CUPRINS

Agricultura familială și dezvoltarea rurală durabilă

1. Introducere	3
2. Stadiul cunoașterii problemei.....	4
2.1. Agricultură familială și dezvoltarea rurală	4
2.2. Definirea fermei familiale	5
2.3. Trăsături principale ale agriculturii familiale	6
2.4. Criterii de delimitare și caracterizare a fermelor familiale	9

2.5. Modele de agricultură familială vs. agricultură non-familială	11
2.6. Ferma familială: probleme și provocări	14
3. Material și metodă	15
4. Rezultate și discuții	16
4.1. Locul agriculturii familiale românești în cadrul U.E.	16
4.2. Profilul structural al fermelor familiale	29
4.2.1. Definiții ale fermei familiale în România	29
4.2.2. Dimensiunea fizică	31
4.2.3. Forța de muncă	34
4.2.4. Managementul fermei	39
4.2.5. Comercializarea și autoconsumul	41
4.2.6. Diversificarea activităților	43
4.2.7. Structura productivă	45
4.2.8. Șeful fermei	48
5. Concluzii	50
Bibliografie	53

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României.
Modele, scenarii, evaluări

Tema de cercetare:

6.1.8. – Dezvoltarea rurală și durabilă a României –
tendențe și modele teritoriale

Coordonatori: CS II Dr. Marioara Rusu; CS III Dr. Mihai Chițea

Autor: Dr. Elena Sima

CUPRINS

Evoluția postaderare a turismului în spațiul rural: studiu de caz

Rezumat	3
1. Introducere	4
2. Stadiul cunoașterii problemei	5
3. Material și metodă	7
4. Evoluția postaderare a turismul rural românesc	10
4.1. Dezvoltarea și promovarea turismului rural românesc	10

4.2. Infrastructura și serviciile agroturistice de cazare	16
4.3. Studiu de caz: dezvoltarea teritorială a pensiunilor agroturistice	25
5. Concluzii	31
Bibliografie	36
Anexe	39

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare
I. Convergența economică și monetară a României cu Uniunea Europeană – un
proces necesar

Tema de cercetare:

6.5.11. – Productivitatea factorilor în agricultură și efectele asupra convergenței
economice sectoriale

Coordonatori: CS I Dr. Cecilia Alexandri; CS II Dr. Iuliana Ionel

Autor: Dr. Cornelia Alboiu

CUPRINS

Productivitatea factorilor și impactul asupra convergenței economice
sectoriale, la nivelul filierei legumelor

Rezumat	3
1. Introducere	3
2. Stadiul cunoașterii în domeniu.....	4
3. Datele și metodologia propusă	8
4. Competitivitatea sectorului horticola prin prisma viabilității/profitabilității sectorului horticola	9

4.1. Valoarea adăugată netă agricolă	9
4.2. Venitul familial agricol	12
5. Competitivitatea sectorului horticola prin prisma eficienței producției	14
5.1. Productivitatea agricolă a terenului	14
5.2. Productivitatea agricolă a muncii	15
5.3. Productivitatea totală a factorilor	16
5.4. Randamente medii la hectar	17
5.5. Ponderea costurilor în producția totală.....	19
5.6. Ponderea subvențiilor în venitul net al fermei	20
6. Convergența sectorului horticola prin prima profitabilității activelor și a soldului balanței comerciale	21
6.1 Convergența prin prisma activelor și a rentabilității acestora	21
6.2. Competitivitatea sectorului prin prisma soldului balanței comerciale	23
Concluzii	24
Bibliografie	25

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare

I. Convergența economică și monetară a României cu Uniunea Europeană – un proces necesar

Tema de cercetare:

6.5.11. – Productivitatea factorilor în agricultură și efectele asupra convergenței economice sectoriale

Coordonatori: CS I Dr. Cecilia Alexandri; CS II Dr. Iuliana Ionel

Autor: CS I Dr. Cecilia Alexandri; Dr. Corina Sâman

CUPRINS

Productivitatea totală a factorilor în agricultură. Factori de influență, tendințe și diferențe regionale

Introducere	3
1. Stadiul cunoașterii în literatura de specialitate	4
2. Metodologie	12
3. Rezultate și concluzii	6
4. Productivitatea parțială a factorilor față de productivitatea totală a factorilor	29

5. Determinarea trendului productivității în agricultură folosind baza de date FADN	30
Concluzii	39
Referințe bibliografice	40

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare

I. Convergența economică și monetară a României cu Uniunea Europeană – un proces necesar

Tema de cercetare:

6.5.11. – Productivitatea factorilor în agricultură și efectele asupra convergenței economice sectoriale

Coordonatori: CS I Dr. Cecilia Alexandri; CS II Dr. Iuliana Ionel

Autor: Dr. Viorica Gavrila

CUPRINS

Productivitatea factorilor în agricultură și efectele asupra convergenței la nivelul filierei fructelor

Rezumat	2
Introducere	4
Stadiul cunoașterii în domeniu	6
Datele și metodologia propusă	9
Rezultate și discuții	10

Contextul european al producției de fructe	10
Grupurile și organizațiile de producători	12
Potențialul productiv al livezilor și prețurile de vânzare	15
Indicatori de eficiență în agricultură și în întreprinderile de procesare	18
Prelucrarea fructelor și legumelor	21
Consumul de fructe și gradul de autosuficiență	25
Comerțul cu fructe al României	27
Bibliografie	30

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare

I. Convergența economică și monetară a României cu Uniunea Europeană – un proces necesar

Tema de cercetare:

6.5.11. – Productivitatea factorilor în agricultură și efectele asupra convergenței economice sectoriale

Coordonatori: CS I Dr. Cecilia Alexandri; CS II Dr. Iuliana Ionel

Autor: Dr. Mariana Grodea

CUPRINS

Productivitatea factorilor în agricultură și efectele asupra convergenței economice sectoriale, la nivelul filierei laptelui

Rezumat	3
Introducere	3
Stadiul cunoașterii	7
Material și metode de cercetare	9
Rezultate și discuții	10

1. Informații generale	10
2. Structură și producție	11
2.1. Productivitatea muncii în fermele de vaci specializate în producția de lapte (SE010)	11
2.2. Suprafața agricolă utilizată (SAU) de fermele de vaci specializate în producția de lapte (SE025)	13
2.3. Dimensiunea medie în fermele de vaci specializate în producția de lapte - Unități Vită Mare (SE 085)	14
2.4. Densitatea animalelor erbivore (vacii de lapte) – UVM/ha (SE120)	15
2.5. Producția medie de lapte de vacă – kg/cap (SE125)	16
2.6. Productivitatea totală a factorilor în fermele de vaci specializate în producția de lapte (SE132)	17
2.7. Total active fixe în fermele de vaci specializate în producția de lapte (SE441)	20
3. Indicatori de venit	22
3.1. Valoarea Netă Adăugată / Unitate Anuală de Muncă în fermele de vaci specializate în producția de lapte (SE425)	22
3.2. Venitul agricol familial în fermele de vaci specializate în producția de lapte (SE430)	24
3.3. Valoarea producției în fermele de vaci specializate în producția de lapte (SE131)	25
4. Indicatori financiari	26
4.1. Investiții brute în fermele de vaci specializate în producția de lapte (SE516)	26
4.2. Fluxul de numerar în fermele de vaci specializate în producția de lapte (SE526)	27
Concluzii	28
Anexe	31
Bibliografie	34

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare

I. Convergența economică și monetară a României cu Uniunea Europeană – un proces necesar

Tema de cercetare:

6.5.11. – Productivitatea factorilor în agricultură și efectele asupra convergenței economice sectoriale

Coordonatori: CS I Dr. Cecilia Alexandri; CS II Dr. Iuliana Ionel

Autor: CS II Dr. Iuliana Ionel

CUPRINS

Productivitatea factorilor în agricultură și efectele asupra convergenței economice sectoriale, la nivelul sectorului cărnii de porc

Rezumat	3
Introducere	3
Tabelul 1. Analize ale creșterii productivității totale a factorilor agricoli inter-țări (PTF), 1993-2003	4
Literatură de specialitate	5

Material și metodă	9
Rezultate obținute	10
Dimensiunea economică a fermei , exprimată ESU	10
Tabelul 2. Dimensiunea economică a fermei de granivore (SE005)	11
Valoarea totală a muncii din fermă, exprimată în AWU	11
Tabelul 3. Valoarea totală a muncii din fermele de granivore, AWU (SE010)	12
Caracteristici structurale ale fermelor și valoarea activelor	12
Suprafața agricolă totală utilizată, exprimată în ha	12
Tabelul 4. Suprafața agricolă totală utilizată din cadrul fermelor granivore (SE025)	13
Graficul 1: Raportul : total unități de creștere a animalelor (LU)/Suprafața agricolă totală utilizată (ha)	14
Total unități de creștere a animalelor, indicator: SE080, exprimate în LU	14
Tabelul 5. Total unități de creștere a animalelor (SE080)	15
Valoarea activelor fixe la nivelul fermelor de granivore	15
Graficul 2: Total active fixe, mii euro/fermă	16
Situația economică a fermelor specializate	16
Productivitatea totală a factorilor	16
Graficul 3:Productivitatea totală a factorilor	17
Productivitatea fermei de granivore/LU	17
Tabelul 6. Productivitatea fermei de granivore/LU (euro/LU)	17
Valoarea adăugată netă a fermei de granivore	18
Graficul 5: Valoarea adăugată netă pe fermă, mii euro (SE415)	18
Venitul fermei familiale	19
Graficul 6:Venitul fermei familiale de granivore, mii euro (SE420)	19
Valoarea adăugată netă pentru ferma de granivore / unitatea anuală de muncă	19

Graficul 7: Valoarea adăugată netă pentru ferma de granivore / unitatea anuală de muncă (mii euro)	20
Indicatori de venit și profitabilitate	20
Capital mediu la nivelul fermei de granivore SE 510	20
Graficul 8: Capitalul mediu la nivelul fermei, mii euro	21
Investițiile brute la nivelul fermelor	21
Graficul 9: Investițiile brute la nivelul fermelor de granivore (SE516) mii euro	22
Flux de numerar	22
Graficul 10: Fluxul de numerar, mii euro (SE526)	23
Concluzii	23
Bibliografie	23
Anexe	27

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare

I. Convergența economică și monetară a României cu Uniunea Europeană – un proces necesar

Tema de cercetare:

6.5.11. – Productivitatea factorilor în agricultură și efectele asupra convergenței economice sectoriale

Coordonatori: CS I Dr. Cecilia Alexandri; CS II Dr. Iuliana Ionel

Autor: Dr. Mihaela Kruzslিকা

CUPRINS

Productivitatea factorilor în agricultură și efectele asupra convergenței economice sectoriale, la nivelul filierei cerealelor

Rezumat	3
1. Introducere	3
2. Stadiul actual al cunoașterii problemei	5
3. Material și metode de cercetare	8

4. Rezultate și discuții	11
Suprafața agricolă utilizată în sectorul cerealelor	11
Forța de muncă în agricultură – sectorul cerealelor	12
Producția medie la hectar	13
Total output/ha	15
Total output/Unitate anuală de muncă	16
Valoarea adăugată netă a exploatației agricole/Unitate anuală de muncă	17
Productivitatea totală a factorilor	19
Consumul intermediar	22
Concluzii	24
Bibliografie	25
Anexa1. Distribuția standard output per UAM în funcție de dimensiunea fizică și economică a fermei	27
Lista tabelelor	29
Lista figurilor	29
Lista tabelelor	
Tabelul 1. Mediile indicelui productivității totale a factorilor, a schimbării eficienței tehnice și a schimbării în eficiența operațională - indicii Malmquist	20
Tabelul 2. Productivitatea totală a factorilor de producție - rezultate pe eșantionul selectat (2008-2018) – indicii Malmquist	21
Lista figurilor	
Figura 1. Forța de muncă exprimată în UAM	13
Figura 2. Perspectivă asupra producției medii de cereale (t/ha)	14
Figura 3. Producții medii la hectar și tendințe	15
Figura 4. Output-ul total/ ha (euro/ha)	16
Figura 5. Valoarea adăugată netă / Unitatea anuală de muncă (Euro)	18
Figura 6. Raportul output total per input total	18

Figura 7. Rata de creștere a FTP în grupul de țări U.E.-15 și NUE-13 (2005=100)	19
Figura 8. Costuri totale specifice - situație comparativă 2007 – 2018	22
Figura 9. Cheltuieli agricole generale – situație comparativă 2007 – 2018	23

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare

I. Convergența economică și monetară a României cu Uniunea Europeană – un proces necesar

Tema de cercetare:

6.5.11. – Productivitatea factorilor în agricultură și efectele asupra convergenței economice sectoriale

Coordonatori: CS I Dr. Cecilia Alexandri; CS II Dr. Iuliana Ionel

Autor: C.S. Dr. Munteanu Claudiu-Cătălin

CUPRINS

Productivitatea factorilor în agricultură și efectele asupra convergenței economice la nivelul U.E.-27

1. Introducere	2
2. Productivitatea factorilor de producție în agricultură.....	4
2.1. Măsurarea valorii adăugate în agricultură	5
2.2. Măsurarea aportului factorilor muncă în activitățile agricole.....	7

3. Metodologie.....	9
4. Date de input și output	11
5. Rezultate	14
6. Concluzii	18
7. Bibliografie	21
8. Anexe	27

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare

I. Convergența economică și monetară a României cu Uniunea Europeană – un proces necesar

Tema de cercetare:

6.5.11. – Productivitatea factorilor în agricultură și efectele asupra convergenței economice sectoriale

Coordonatori: CS I Dr. Cecilia Alexandri; CS II Dr. Iuliana Ionel

Autor: Dr. Mirela-Adriana Rusali

CUPRINS

<i>Convergența economică a sectoarelor de prelucrare alimentară în contextul U.E.</i>	
Rezumat	3
1. Introducere	4
2. Stadiul cunoștințelor în domeniu	5
3. Materiale și metode de cercetare	6
4. Rezultate și discuții	8

4.1. Context macroeconomic	8
4.1.1. Obiectivul de convergență a României la nivel European	9
4.2. Profilul sectorului agroalimentar din România și comparații cu U.E.-28	11
4.3. Convergența structurală în sectoarele de prelucrare agroalimentară din U.E.-28	14
4.3.1. Analiza de convergență la nivel de valoare adăugată	15
4.3.2. Analiza de convergență la nivel de productivitatea muncii	24
5. Concluzii	33
Bibliografie	36
Anexa1.	38
Anexa2.	44
Lista tabelelor	53
Lista figurilor	54
Lista tabelelor	
Tabel 1. Valoarea adăugată brută în România și U.E.-28 - Total economie, agricultură, industria prelucrătoare și industria agroalimentară, 2010-2018	11
Tabel 2. Indicii producției industriale din România, pe activități CAEN Rev. 2, în industria prelucrătoare și ramurile industriale agroalimentare	12
Tabel 3. Indicii productivității muncii în industrie, pe activități CAEN Rev.2 – Total economie, industria prelucrătoare și ramurile industriei agroalimentare	12
Tabel 4. Indicatori cheie ai economiei întreprinderilor alimentare din U.E.-28 (2018) ...	15
Tabel 5. Contribuția sectoarelor industriei alimentare din statele membre, la valoarea adăugată din industria alimentară, 2018 (U.E.-28=100)	16
Tabel. 6. Indicii de disparitate a sectoarelor industriei alimentare din statele membre față de valoarea adăugată medie a U.E.-28, 2018	18
Tabel 7. Indicii de specializare pentru sectoarele industriei alimentare din statele U.E.-28 Clasificare după indicele Krugman, Media 2011-2014	20
Tabel 8. Indicii de specializare pentru sectoarele industriei alimentare din statele U.E.-28 Clasificare după indicele Krugman - Media 2015-2018	21

Tabel 9. Productivitatea muncii în industria alimentară, U.E.-28 - Creștere 2015-2018 și dispersie	26
Tabel 10. Clasificarea statelor U.E.-28 după tendința de convergență a productivității muncii	27
Tabel 11. Productivitatea muncii în Sectorul industrial - Carne și produse din carne ...	45
Tabel 12. Productivitatea muncii în Sectorul industrial - Produse din prelucrarea peștelui	46
Tabel 13. Productivitatea muncii în Sectorul industrial - Produse din fructe și legume	47
Tabel 14. Productivitatea muncii în Sectorul industrial - Produse din uleiuri și grăsimi	48
Tabel 15. Productivitatea muncii în Sectorul industrial - Produse lactate	49
Tabel 16. Productivitatea muncii în Sectorul industrial - Produse de morărit	50
Tabel 17. Productivitatea muncii în Sectorul industrial - Produse de brutărie și făinoase	51
Tabel 18. Productivitatea muncii în Sectorul industrial - Zahăr și produse din zahăr, cacao	52
Tabel 19. Productivitatea muncii în Sectorul industrial - Preparate pt hrana animale ..	53
Lista figurilor	
Figura 1. Creșterea valorii adăugate brute în total economie, agricultură, industria prelucrătoare și industria agroalimentară, în România și U.E. (2010=100)	13
Figura 2. Structura VAB în lanțul de aprovizionare alimentar din România și ponderea producției primare, în România comparativ cu U.E.-28 - Evoluții 2008-2017	13
Figura 3. Structura valorii producției din industria agroalimentară, în România vs. U.E.-28	14
Figura 4. Importanța subsectoarelor industriei alimentare în VA din România, U.E.-28 și Zona non-Euro, 2018	17
Figura 5. Indicii de disparitate la nivel de valoare adăugată medie, în sectoarele industriei alimentare din U.E.-28 - Zona non-Euro, 2018	19
Figura 6. Indicele de convergență a subsectoarelor industriei alimentare din statele U.E.-28, la nivel de valoare adăugată - Media 2011-2014 și Media 2015-2018	21

Figura 7. Indicii de specializare în activitățile industriei alimentare din România, față de U.E.-28, la nivel de VA și indicele de convergență, 2011-2018	23
Figura 8. Productivitatea muncii în industria agroalimentară* din U.E.-28, Zona non-Euro – Evoluții în perioada 2008-2017	25
Figura 9. Coeficienții de variație a productivității muncii în industria alimentară în U.E.-28. Dinamica 2015-2016 vs 2017-2018	28

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare

I. Convergența economică și monetară a României cu Uniunea Europeană – un proces necesar

Tema de cercetare:

6.5.11. – Productivitatea factorilor în agricultură și efectele asupra convergenței economice sectoriale

Coordonatori: CS I Dr. Cecilia Alexandri; CS II Dr. Iuliana Ionel

Autor: Dr. Diana-Maria Drigă

CUPRINS

<i>Performanța agriculturii românești și efectele asupra convergenței economice sectoriale</i>	
Rezumat	2
Introducere	3
2. Stadiul cunoașterii	5
3. Material și metodă	7
4. Rezultate și discuții	9
1. Valoarea producției agricole, consumul intermediar și valoarea adăugată brută	9

2. Forța de muncă din sectorul agricol	16
3. Productivitatea muncii, productivitatea totală a factorilor de producție	22
4. Evoluția veniturilor în agricultură	22
5. Indicii venitului agricol	23
6. Evoluția comerțului cu produse agroalimentare	26
7. Exploatațiile mixte	28
Concluzii	33
Bibliografie	37

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare

I. Convergența economică și monetară a României cu Uniunea Europeană – un proces necesar

Tema de cercetare:

6.5.12. – Convergența structurală a economiei spațiului rural românesc

Coordonator: CS II Dr. Monica-Mihaela Tudor

Autor: CS II Dr. Monica-Mihaela Tudor

CUPRINS

<i>Convergența structurală a economiei spațiului rural românesc în profil teritorial</i>	
Rezumat	2
1. Introducere	3
2. Aspecte metodologice	5
3. Rezultate și discuții	6
3.1. Convergența structurală a economiei Transilvaniei, în profil teritorial	9
3.1.1. Forța de muncă din sectorul agricol	7

3.1.2. Convergența structurii economiilor rurale	8
3.2. Evoluții economico-sociale cheie în profil teritorial	10
3.2.1. Trend-uri economice în Transilvania, în profil teritorial	10
3.2.2. Accesibilitate și infrastructuri majore în profil teritorial	17
3.2.3. Dinamica socio-demografică în profil teritorial	18
3.2.4. Caracteristici de mediu ale Transilvaniei	21
3.3. Sumarul documentelor strategice privind spațiul rural	23
4. Concluzii	28
Referințe bibliografice	33

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

*6.8.2. – Opțiunile României privind implementarea Politicii Agricole Comune post-2020
și implicațiile acestora la nivel regional (temă pe 3 ani: 2018-2020)*

Coordonatori: CS I Dr. Cecilia Alexandri; CS II Dr. Lucian Luca

Colectiv de autori: CS I Dr. Cecilia Alexandri; CS II Dr. Lucian Luca; Daniela Giurcă

CUPRINS

<i>Bioeconomia în spațiul rural - experiențe privind posibilități de implementare</i>	
Cuprins	3
Introducere	3
Capitolul 1. Cadrul general al reformei PAC post-2020 și ambițiile climatice ale U.E.	4
1.1. Strategia de la fermă la furculiță – o strategie pentru un sistem alimentar echitabil, sănătos și prietenos cu mediul	4
1.2. Strategia Uniunii Europene pentru biodiversitate - Să aducem natura înapoi în viețile noastre	9

Capitolul 2. Evoluția negocierilor privind reforma PAC și stadiul acestora la 31 octombrie 2020	17
2.1. Rezultatele întrunirilor Consiliului Agricultură și Pescuit în perioada 2017-2020 privind Comunicarea și Propunerile legislative ale Comisiei Europene	17
2.2. Reforma Politicii Agricole Comune – dezbaterile Parlamentului European	40
Capitolul 3. Repere decizionale în elaborarea Planului Național Strategic PAC 2021-2027	47
3.1. Opțiuni de politici agricole pentru implementarea plăților directe	47
Capitolul 4. Scenarii privind alocarea fondurilor pentru plăți directe în perioada 2021-2027	57
4.1. Simularea alocării plăților directe la nivelul unui stat membru	57
4.2. Scenarii de alocare a fondurilor din Pilonul 1 în România	60
Concluzii preliminare	60

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

*6.8.2. – Opțiunile României privind implementarea Politicii Agricole Comune post-2020
și implicațiile acestora la nivel regional (temă pe 3 ani: 2018-2020)*

Coordonatori: CS I Dr. Cecilia Alexandri; CS II Dr. Lucian Luca

Autor: Dr. Diana-Maria Drigă

CUPRINS

Modelul CAPRI – Structură Și Caracteristici

1. Introducere	2
2. Aspecte generale	3
3. Baza de date CAPRI	7
4. Modelul de programare a tipului de fermă: o abordare bazată pe FADN	14
4.1. Abordarea tipului de fermă CAPRI	14
4.2. Legătura cu un model de tip fermă fără SEAMLESS	20

5. Model de scenariu de simulare (CAPMOD)	22
5.1. Prezentare generală a sistemului	22
5.2. Modulul de ofertă agricolă la nivel regional	24
Bibliografie	26

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

*6.8.2. – Opțiunile României privind implementarea Politicii Agricole Comune post-2020
și implicațiile acestora la nivel regional (temă pe 3 ani: 2018-2020)*

Coordonatori: CS I Dr. Cecilia Alexandri; CS II Dr. Lucian Luca

Autor: Dr. Anca-Marina Izvoranu

CUPRINS

*Analiza problematicilor structurale ale agricultorilor sub impactul
PAC post-2020*

1. Introducere	2
Explicații suplimentare despre abordarea cercetării	3
Interesul european pentru această problemă	4
Interesul național al temei	5

2. Materiale și metode de cercetare	5
Analiza literaturii de specialitate prin software-ul VOS viewer	5
Finanțarea U.E. în contextul ruralului românesc	9
3. Rezultate și discuții	11
La nivel european	11
La nivel național	16
Concluzii	25
Bibliografie	28
Lista tabelelor	30
Lista figurilor	30
Lista tabelelor	
Tabelul 1. Priorități, domenii de intervenție și măsuri PNDR 2014-2020	17
Tabelul 2. Beneficiarii măsurii 6 a PNDR 2014-2020	17
Tabelul 3. Situația proiectelor pe măsura 6, pentru PNDR 2014-2020	19
Tabelul 5. Situația proiectelor pe submăsura 6.2.	21
Tabelul 7. Situația proiectelor pe submăsura 6.4.	23
Tabelul 4. Situația proiectelor pe SM 6.1, 6.3 și 6.5	24
Lista figurilor	
Figura 1. Harta de co-ocurență pentru articolele științifice pe subiectul PAC	6
Figura 2. Tipologia rural-urban pentru NUTS3	10
Figura 3. Tipologia urban-rural, 2016-2020	11
Figura 4. Indicatori Eurostat asociați cu antreprenoriatul agricol în U.E., 2016	13
Figura 5. Structura fermelor după genul managerului de exploatație	14
Figura 6. Structura fermelor după vârsta managerilor de exploatație	15
Figura 7. Suportul FEADR pentru perioada 2014-2020	19

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

*6.8.2. – Opțiunile României privind implementarea Politicii Agricole Comune post-2020
și implicațiile acestora la nivel regional (temă pe 3 ani: 2018-2020)*

Coordonatori: CS I Dr. Cecilia Alexandri; CS II Dr. Lucian Luca

Autor: Dr. Dan-Marius Voicilaș

CUPRINS

Politicile agricole și reziliența - cazul exploatațiilor mari din România

Rezumat	3
Introducere	4
1. Interesul pentru tema de cercetare	4
2. Obiective	5
3. Metodologie și date	5
4. Cercetări anterioare	9

Rezultate	11
1. Evaluarea politicilor adresate fermelor mari	11
2. Roțile ResAT pentru politicile și instrumentele adresate fermelor mari	12
Discuții	14
Concluzii	24
Mulțumiri	17
Bibliografie	25

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

6.8.4. – O viziune privind aplicarea bioeconomiei în dezvoltarea sectorului agricol din România
– posibile aplicații la nivel local

Coordonatori: CS II Dr. Lucian Luca; CS II Dr. Cornelia Alboiu

Autor: CS II Dr. Cornelia Alboiu

CUPRINS

<i>Bioeconomia în spațiul rural - experiențe privind posibilități de implementare</i>	
Rezumat	3
1. Introducere	3
2. Stadiul cunoașterii în domeniu	4
3. Bioeconomia la nivelul U.E.	7
4. Locul și rolul bioeconomiei în România	8
5. Exemple de proiecte și bune practici la nivelul României	11

Concluzii	24
Bibliografie	25

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

6.8.7. – Politicile de agromediu în sectorul agricol românesc
în perioada postaderare și perspective în cadrul noii PAC – 5 lucrări

Coordonator: CS II Dr. Camelia Gavrilă

Autor: Dr. Corina Dinculescu

CUPRINS

Ariile protejate - componentă a conservării și protejării biodiversității

Rezumat	3
Introducere	4
Materiale și metode de lucru	5
Rezultate și discuții	6
Puncte de reper ale conservării și protejării biodiversității	6
I. Repere internaționale	6

Strategia U.E. în domeniul biodiversității pentru 2020 – raport de evaluare a rezultatelor	8
Noua Strategie U.E. pentru Biodiversitate 2030	9
Elemente-cheie ale Strategiei privind Biodiversitatea 2030	9
II. Repere naționale	11
Ariile protejate din România	14
Categorii de arii protejate	15
Context european	16
Nivel național	21
Protejarea și conservarea biodiversității regionale	27
5. Concluzii	36
Bibliografie	37
Lista tabelelor	38
Lista figurilor/graficelor	38
Listă abrevieri	39
Lista tabelelor	
Tabelul 1. Ierarhizarea statelor membre U.E., după ariile marine protejate Natura 2000, în anii 2013, 2019	20
Lista figurilor/graficelor	
Figura 1. Arii terestre protejate Natura 2000, pe state membre ale U.E., 2019 - % din totalul suprafeței țării	17
Figura 2. Arii terestre protejate (mii km ²), pe statele membre ale U.E., 2013 și 2019	18
Figura 3. Arii marine protejate (mii km ²), pe statele membre ale U.E., 2013 și 2019	19
Figura 4. Numărul ariilor protejate, pe categorii mari, în anul 2019	21
Figura 5. Numărul și dimensiunea (suprafața) ariilor protejate, pe categorii mari, în anul 2019	22

Figura 6. Dinamica ariilor protejate (hectare), pe categorii mari, în perioada 2007-2019	23
Figura 7. Numărul și dimensiunea (suprafața) ariilor protejate, pe tipuri, în anul 2019	24
Figura 8. Starea de conservare a habitatelor, pe statele membre ale U.E.	25
Figura 9. Starea de conservare a speciilor, pe statele membre ale U.E.	26
Figura 10. Statutul de conservare ariilor protejate din România	27
Figura 11. Spații verzi în municipii și orașe/locuitor, pe regiuni de dezvoltare, în perioada 2012-2019	31
Figura 12. Ponderea numărului ariilor protejate, pe categorii și regiuni de dezvoltare, 2018	33
Figura 13. Numărul ariilor protejate pe categorii și regiuni de dezvoltare, 2018	34
Figura 14. Ponderea ariilor protejate (suprafețelor) în totalul suprafeței fiecărei regiuni de dezvoltare, pe categorii majore, 2018	35

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

6.8.7. – Politicile de agromediu în sectorul agricol românesc
în perioada postaderare și perspective în cadrul noii PAC

Coordonator: CS II Dr. Camelia Gavrilescu

Autor: Dr. Camelia Gavrilescu

CUPRINS

Reziliența sistemului agricol al fermelor mixte în contextul dezvoltării
rurale durabile

Rezumat	4
1. Introducere	6
2. Stadiul cercetării în domeniu	8
3. Material și metode de cercetare	13
4. Rezultate și discuții	17

4.1. Prezentare generală a sistemului agricol al fermelor mici și a cadrului socio-politico-economic	17
4.2. Principalele provocări cărora trebuie să le facă față fermierii din sistemul agricol al fermelor mici	19
4.3. Provocarea 1 – Condiții climatice extreme (zgomot / tendință)	25
4.3.1. Caracteristici și principalele evoluții	25
4.3.2. Impactul potențial și real asupra funcțiilor sistemului agricol	26
4.3.3. Anticiparea provocării „condiții climatice extreme”	26
4.3.4. Gestionarea provocării „condiții climatice extreme”	26
4.3.5. Răspunsul la provocarea „condiții climatice extreme”	27
4.4. Provocarea 2 – Slaba integrare a fermelor mici în lanțurile agro-alimentare (tendință)	28
4.4.1. Caracteristici și principalele evoluții	28
4.4.2. Impactul potențial și real asupra funcțiilor sistemului agricol	29
4.4.3. Anticiparea provocării „slaba integrare a fermelor mici în lanțurile agro-alimentare”	30
4.4.4. Gestionarea provocării „slaba integrare a fermelor mici în lanțurile agro-alimentare”	30
4.4.5. Răspunsul la provocarea „slaba integrare a fermelor mici în lanțurile agro-alimentare”	31
4.5. Provocarea 3 – Dezvoltarea afacerii (tendință)	32
4.5.1. Caracteristici și principalele evoluții	32
4.5.2. Impactul potențial și real asupra funcțiilor sistemului agricol	33
4.5.3. Anticiparea provocării „dezvoltarea afacerii”	34
4.5.4. Gestionarea provocării „dezvoltarea afacerii”	34
4.5.5. Răspunsul la provocarea „dezvoltarea afacerii”	35
4.6. Provocarea 4 – Nevoia de diversificare (tendință)	36
4.6.1. Caracteristici și principalele evoluții	36

4.6.2. Impactul potențial și real asupra funcțiilor sistemului agricol	38
4.6.3. Anticiparea provocării „nevoia de diversificare”	39
4.6.4. Gestionarea provocării „nevoia de diversificare”	39
4.6.5. Răspunsul la provocarea „nevoia de diversificare”	40
4.7. Provocarea 5 – Lipsa de forță de muncă (tendință)	41
4.7.1. Caracteristici și principalele evoluții	41
4.7.2. Impactul potențial și real asupra funcțiilor sistemului agricol	43
4.7.3. Anticiparea provocării „lipsa forței de muncă”	44
4.7.4. Gestionarea provocării „lipsa forței de muncă”	44
4.7.5. Răspunsul la provocarea „lipsa forței de muncă”	46
4.8. Provocarea 6 – Schimbarea continuă a politicilor agricole și a reglementărilor (zgomot)	46
4.8.1. Caracteristici și principalele evoluții	46
4.8.2. Impactul potențial și real asupra funcțiilor sistemului agricol	48
4.8.3. Anticiparea provocării „schimbarea continuă a politicilor agricole și a reglementărilor”	49
4.8.4. Gestionarea provocării „schimbarea continuă a politicilor agricole și a reglementărilor”	49
4.8.5. Răspunsul la provocarea „schimbarea continuă a politicilor agricole și a reglementărilor”	50
4.9. O sinteză a provocărilor și a răspunsurilor sistemului agricol	51
5. Concluzii	60
Bibliografie	63
Mulțumiri	69
Lista tabelelor	70
Lista figurilor	70
Lista tabelelor	

Tabelul 1. Funcțiile sistemului agricol și descrierea lor	13
Tabelul 2. Principalii actori, instituțiile formale și informale prezente în cadrul socio-politico-economic al sistemului agricol al fermelor mici mixte din regiunea Nord-Est.....	18
Tabelul 3. Principalele trei provocări așteptate de fermieri în următorii 20 de ani	20
Tabelul 4. Ierarhizarea provocărilor identificate de respondenți	21
Tabelul 5. Variante de răspuns oferite la întrebarea „În următorii 20 de ani, în ce măsură credeți că următoarele evenimente vor reprezenta provocări pentru ferma Dvs.?”	23
Tabelul 6. Principalele provocări identificate pentru sistemul agricol al fermelor mici mixte din regiunea Nord Est	25
Tabelul 7. Impactul provocărilor asupra sistemului agricol	51
Tabelul 8. Anticiparea provocărilor	53
Tabelul 9. Gestionarea provocărilor	54
Tabelul 10. Răspunsul la provocări	56
Tabelul 11. Provocările din sistemul fermelor mici mixte și influența asupra rezilienței sistemului	59
Lista figurilor	
Figura 1. Cadrul de evaluare a rezilienței sistemelor agricole	11
Figura 1. Distribuția relevanței percepute pentru diferite categorii de provocări	24

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

6.8.7. – Politicile de agromediu în sectorul agricol românesc
în perioada postaderare și perspective în cadrul noii PAC

Coordonator: CS II Dr. Camelia Gavrilă

Autori: Dr. Gheorghe Hurduzeu; Dr. Cristian Kevorchian

CUPRINS

Riscurile în agricultura României.

Trecerea treptată către sistemul de asigurări pe bază de indici climatici în România

Rezumat	2
1. Introducere	3
2. Stadiul cercetării în domeniu	5
3. Material și metode de cercetare	9
4. Rezultate și discuții	18
5. Concluzii	58

Bibliografie	59
Anexe.....	63
Abrevieri.....	70
Lista căsuțelor	71
Lista tabelelor	72
Lista figurilor	73
Lista casetelor	
Caseta 1: Variabilitatea atractivității instrumentelor	5
Caseta 2: Câteva repere de bază folosite în evaluarea vulnerabilității	41
Caseta 3: Evaluări de fezabilitate pe teren - obiective generale ale evaluării	46
Caseta 4: Parametri de plată într-un contract WII - un exemplu	47
Caseta 5: Câteva considerații atunci când oferim educație și marketing WII pentru fermieri	54
Lista tabelelor	
Tabelul 1: Coeficienți de corelație minimă, maximă și medie între indicii selectați și randamentele la nivelul fermei	15
Tabelul 2: Rezultate preliminare ale unei analize numerice	17
Tabelul 3: Diferenții actori implicați în asigurarea prin indici	23
Tabelul 4: Exemple de parametri pentru contracte	47
Lista figurilor	
Figura 1: Diagrama flux	19
Figura 2: Etape proces decizional	19
Figura 3: Analiza conceptuală	20
Figura 4: Proprietăți ale variabilei meteo pentru a putea fi indexată	22
Figura 5: Avantaje ale utilizării indicilor	24
Figura 6: Limite ale utilizării asigurării prin indici	26

Figura 7: Perioada de asigurare și niveluri de declanșare a plății (exemplu)	29
Figura 8: Evaluare pre-fezabilitate	31
Figura 9: Evaluare de fezabilitate	39
Figura 10: Structura de plată a unui contract de secetă WII	48
Figura 11: Platforma tehnologică	50
Figura 12: Implementare	53
Figura 13. Opțiuni pentru organizarea și distribuția asigurărilor WII	56

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

6.8.7. – Politicile de agromediu în sectorul agricol românesc
în perioada postaderare și perspective în cadrul noii PAC

Coordonator: CS II Dr. Camelia Gavrilă

Autor: Dr. Nicole Livia Petculescu

CUPRINS

„Siguranța alimentară în contextul crizei COVID-19”

Rezumat	3
1. Introducere	4
2. Stadiul cercetării în domeniu	8
3. Material și metode de cercetare	9
4. Rezultate și discuții	11
4.1. Considerații generale privind virusurile; virusul Covid-19	11

4.2. Considerații generale privind siguranța alimentară și analiza riscului (Risk Assessment)	13
4.3. Siguranța alimentelor în contextul COVID-19	26
4.3.1. Producția de alimente	27
4.3.2. Măsurile de prevenție - bune practici de igienă	28
4.4. Cerințele de siguranță a muncii în producția și prelucrarea alimentelor	32
4.5. Sistemul de Management al Calității digital, o soluție pentru adaptarea la condițiile actuale	33
4.6. Ambalajele produselor alimentare în contextul Covid 19	34
4.7. Siguranța alimentelor în contextul COVID-19 – părerea specialiștilor din domeniu	35
4.8. Experiențe internaționale privind siguranța alimentelor în contextul COVID-19	38
4.9. Importanța accesului la informații de încredere în contextul COVID-19	41
4.10. Este important gradul de informare privind siguranța alimentelor?	42
4.11. Importanța asigurării securității alimentare în contextul pandemiei COVID 19 prin cercetare și inovație în domeniul alimentar	45
5. Concluzii	49
Bibliografie	53
Anexe	55
5. Concluzii	23
Bibliografie	25

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

6.8.7. – Politicile de agromediu în sectorul agricol românesc
în perioada postaderare și perspective în cadrul noii PAC

Coordonator: CS II Dr. Camelia Gavrilăscu

Autor: Dr. Camelia Toma

CUPRINS

Diagnosticul de agromediu și de eficiență energetică a fermei în diverse areale
de compensare a carbonului

Rezumat	5
Introducere	8
Capitolul I. Potențialului de stocare a carbonului de către sistemele agricole și forestiere europene	13
1.1. Principalele sisteme naturale de stocare a Carbonului	13
1.2. Evoluția pajiștilor permanente	15

1.3. Evoluția sistemului forestier	24
1.3.1. Evoluția pădurilor europene în ultimii 25 de ani	26
1.3.2. Pădurile României – evoluție și politici de împădurire	29
Capitolul II. Diagnosticul de agromediu al fermei în diverse areale de sechestrare a carbonului	40
2.1. Principalele surse de emisii de GES din agricultură	42
2.2. Metoda de diagnostic de agromediu a fermei	48
2.3. Diagnosticul de agromediu în Bazinul Dornelor, jud. Suceava	49
2.3.1. Creșterea bovinelor în județul Suceava- o privire de ansamblu	51
2.3.2. Creșterea bovinelor pentru lapte în Bazinul Dornelor	53
2.3.3 Impactul creșterii bovinelor asupra mediului în Bazinul Dornelor (Studii de caz)	62
2.4. Analiza comparativă a rezultatelor de audit de agromediu în zona de munte, deal și câmpie –studii de caz	68
2.4.1. Prezentarea generală a fermelor din anchetă	68
2.4.2. Analiza comparativă a principalilor indicatori de agromediu în cele patru ferme	76
Concluzii	90
Bibliografie	93
Anexe	96
Anexa 1. Costurile standard acordate pentru înființarea, îngrijirea și acoperirea pierderilor de venit agricol ca urmare a împăduririi	96
Anexa 2. Indicatorii de mărime, potențial productiv și rasă a efectivelor de animale ...	97
Anexa 3. Bilanțul CORPEN al Azotului	97
Anexa 4. Eficiența energetică a sistemelor agricole din eșantion	98
Anexa 5. Emisiile de GES produse din activitățile directe și indirecte ale fermelor și stocul de carbon anual sechestrat suplimentar (kg echiv.CO2/ha SAU)	99

Anexa 6. Infrastructurile agro-ecologice și practicile de stocare a Carbonului în soluri, care influențează balanța Carbonului (stocări-emisii) de pe SAU unei ferme	100
Anexa 7. Abordarea privind impactul activităților fermelor asupra componentelor de mediu	101
Anexa 8. Caracteristicile de relief, climă, modul de folosință a terenurilor și tipologia fermelor	102
Anexa 9. Randamentele la ha	103
Anexa 10. Indicatorii de mărime, potențial productiv, rasă a efectivelor de animale ..	103
Anexa 11. Bilanțul CORPEN al Azotului	104
Anexa 12. Bilanțul energetic al fermelor (Litri Echivalent Petrol/ ha)	105
Anexa 13. Emisiile de GES și stocarea Carbonului	106
Anexa 14. Infrastructurile agro-ecologice și practicile de stocare a Carbonului în soluri, care influențează balanța Carbonului (stocări-emisii) de pe SAU unei ferme	107
Anexa 15. Evaluarea impactului global al fermei asupra mediului pe bază de scoruri	108
Anexa 16. Abordarea activităților fermelor asupra componentelor de mediu	108
Lista de figuri	110
Lista de tabele	111
Lista de figuri	
Figura 1. Soldul de carbon (absorbții – emisii) pe tipuri de soluri, specifice fiecărei țări europene	14
Figura 2. Soldul de carbon (absorbții – emisii) specific fiecărei țări europene, grupate pe regiuni geografice (g c/mp/an de pajiști)	22
Figura 3. Suprafața terenului forestier deținut de statele Europei și soldul (stocul) balanței emisii-absorbții de gaze echiv.Co2/ mp/an, grupate pe zonele geografice ale continentului	27

Figura 4. Evoluția sporului anual de carbon secheștră în biomasa vie forestieră europeană în perioada 1995-2018, grupată pe zone geografice și în Federația Rusă	28
Figura 5. Gruparea suprafeței pădurilor din România pe clase de vârstă	29
Figura 6. Distribuția suprafeței fondului forestier pe județe ale României în 2017	33
Figura 7. Harta României cu județul Suceava indicat	51
Figura 8. Harta fizică a județului Suceava	53
Figura 9. Fluxul anual de azot al fermei, kg n/ha	64
Figura 10. Ponderea emisiilor de ges pe surse din fermele anchetei	65
Figura 11. Calificativul în funcție de scorul obținut din evaluarea globală a activităților fermelor asupra mediului	65
Figura 12. Abordarea globală a fermelor față de mediu în Șaru Dornei, Dorna Candreni și Vd-Argestru	66
Figura 13. Calificativul în funcție de scorul obținut din evaluarea tematică a activităților fermelor asupra componentelor de mediului	66
Figura 14. Harta fizică a județului Gorj	70
Figura 15. Harta fizică a județului Arad	72
Figura 16. Harta fizică a județului Ialomița	74
Figura 17. Infograficul fluxului anual de azot al fermelor studiate	76
Figura 18. Ponderea emisiilor de Ges pe surse din fermele anchetei	78
Figura 19. Ponderea fiecărui gaz din emisiile totale de Ges	79
Figura 20. Infrastructurile agro-ecologice și practicile de stocare a carbonului în soluri, care au influențat balanța carbonului (stocări-emisii) de pe sau a fermelor analizate	80
Figura 21. Evaluarea impactului global al fermei asupra mediului pe bază de scoruri	81

Figura 22. Nivelul de depunctare al scorului fiecărui indicator față de valoarea maximă în abordarea globală a impactului activităților fermei asupra mediului	82
Figura 23. Ponderea scorurilor obținute de către principalii indicatori ai abordării globale privind influența activităților fermelor asupra mediului	83
Figura 24. Calificativul în funcție de scorul obținut din evaluarea globală a activităților fermelor asupra mediului	84
Figura 25. Nivelul de depunctare pentru nerealizarea indicatorilor agregați privind impactul activităților fermelor asupra componentelor de mediu	84
Figura 26. Nivelul de depunctare pentru nerealizarea indicatorilor simpli privind impactul activităților fermelor asupra componentei de mediu "calitatea și cantitatea apei"	85
Figura 27. Nivelul de depunctare pentru nerealizarea indicatorilor simpli privind impactul activităților fermelor asupra componentei de mediu "sol - fertilitate, luptă antierozională"	86
Figura 28. Nivelul de depunctare pentru nerealizarea indicatorilor simpli privind impactul activităților fermelor asupra componentei de mediu "biodiversitate"	87
Figura 29. Nivelul de depunctare pentru nerealizarea indicatorilor simpli privind impactul activităților fermelor asupra componentei de mediu "consum de resurse"	88
Figura 30. Valoarea indicatorilor pentru validarea/invalidarea fermei cu înaltă valoare ecologică	89
Lista de tabele	
Tabelul 1. Multi-funcționalitatea pajiștilor	15
Tabelul 2. Factorii de schimbare relativă a stocului de C în managementul pajiștilor ...	19
Tabelul 3. Evoluția suprafeței pajiștilor permanente și a soldului (stocului) de carbon în perioada 1995-2017, în Europa și pe regiunile geografice	20
Tabelul 4. Balanța medie anuală a carbonului (g/mp/an) (intrări-ieșiri)	21

Tabelul 5. Evoluția suprafeței terenurilor forestiere și a soldului (stocului) de carbon în perioada 1995-2017, în Europa și pe regiunile geografice	26
Tabelul 6. Evoluția stocului mediu de carbon în biomasa vie forestieră, raportată la ha de pădure în România, U.E. și regiunile geografice ale continentului Europa în perioada 1990-2017, tone/ ha forestier	30
Tabelul 7. Evoluția suprafeței forestiere, raportată la ha de sau în România, U.E. și regiunile geografice ale continentului Europa în perioada 1990-2017, ha forest./ha	31
Tabelul 8. Zonele cu deficit de vegetație forestieră	32
Tabelul 9. Costurile standard acordate pentru înființarea, îngrijirea și acoperirea pierderilor de venit agricol ca urmare a împăduririi	35
Tabelul 10. Factorii de emisii de metan (CH ₄) pentru fermentația enterică a bovinelor	42
Tabelul 11. Date pentru estimarea fermentației enterice de nivel 1, factorii de emisie CH ₄ pentru vacile de lapte	43
Tabelul 12. Factorul de emisie din fermentația enterică la celelalte specii (kg CH ₄ /cap/an	44
Tabelul 13. Cantitățile anuale de gunoi de grajd și nutrienții conținuți pe specii de animale	45
Tabelul 14. Emisiile de metan CH ₄ din managementul gunoiului de grajd în funcție de temperatura medie anuală (°c) la bovine, porcine și bubaline, kg CH ₄ /cap/an	45
Tabelul 15. Exemple de coeficienți utilizați pentru exprimarea valorii energetice și conversia gazelor cu efect de seră provenite din agricultură în echivalent CO ₂	47
Tabelul 16. Exploatațiile cu bovine din județul Suceava, grupate după numărul de vaci și juninci deținute în anul 2010	52
Tabelul 17. Structura terenurilor agricole din zona montană (bazinele C-Lung Moldovenesc și Vatra Dornei)	55
Tabelul 18. Numărul de ferme și efectivul total de bovine din Bazinul Dornei	58

Tabelul 19. Numărul de femele (vacii, juninci și vițele) și structura de rasă în Bazinul Dornelor	60
Tabelul 20. Caracteristicile de relief, climă, modul de folosință a terenurilor și tipologia fermelor	62
Tabelul 21. Măsurile de agromediu	80

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.11. Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor și a gândirii
economico-sociale și politice

Tema de cercetare:

6.11.3. – Cercetări de dezvoltare rurală în România: concepte, metode, evoluții, rezultate

Coordonator: Acad. Păun Ion Otiman

Autor: Acad. Păun Ion Otiman

Colaboratori: CS I Dr. Adrian Băneș; CS III Dr. Andrea Feher; CS III Dr. Miroslav
Raicov; Ing. Zamfira Iucu

CUPRINS

Cercetări de dezvoltare rurală în România: concepte, metode, evoluții, rezultate

Partea I - Dezvoltarea Rurală (2020)

Capitolul 1. Conceptul, caracteristicile, structura și funcțiile spațiului rural	6
1.1. Introducere	6
1.2. Conceptul de spațiu rural	8
1.3. Caracteristicile spațiului rural	9
1.4. Structura spațiului rural	11

Capitolul 2. Concepte, modele, politici de dezvoltare rurală	19
2.1. Conceptul de dezvoltare rurală	19
2.2. Politicile de dezvoltare rurală	25
2.3. Dezvoltarea rurală durabilă	26
Capitolul 3. Metodologia de cercetare a dezvoltării rurale teritoriale	31
3.1. Metodologia de cuantificare a gradului de dezvoltare rurală a localităților	31
3.2. Metodologia de cuantificare a nivelului de dezvoltare rurală teritorială (județe, regiuni de dezvoltare și regiuni istorice ale României)	39
Capitolul 4. Starea de azi a spațiului rural și a satului românesc: rezultate, evoluții	45
4.1. Structura locuințelor rurale	45
4.2. Echiparea tehnică a locuințelor rurale	48
4.3. Echiparea tehnică a gospodăriilor (fermelor) rurale	59
4.4. Echiparea tehnică a localităților rurale	60
4.5. Infrastructura rurală	66
4.6. Disparități urban: rural în România	67
Concluzii	69
Bibliografie	80

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIETII

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIEȚII

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.13. Calitatea vieții și evaluarea politicilor sociale

Tema de cercetare:

6.13.1. – România 1989-2019: politici sociale și opțiuni strategice (temă multianuală)

Coordonatori: prof. univ. dr. Cătălin Zamfir, m.c. A.R.; dr. Iulian Stănescu

Colectiv de autori: prof. univ. dr. Cătălin Zamfir, m.c. A.R.; dr. Iulian Stănescu;
dr. Gabriela Neagu; dr. Mihnea Preotesi; dr. Monica Șerban;
dr. Ionuț Anghel; dr. Sebastian Țoc; dr. Laurențiu Tănase;
drd. Mihai Dumitru; dr. Livia Ștefănescu; drd. Iulian Aldea;
Maria Stănescu

CUPRINS

Lista tabelelor	5
Lista figurilor	7
Calitatea vieții în timpul pandemiei: probleme si politici de răspuns	8
Impactul crizei COVID 19 asupra stării sociale si a calității vieții populației	8
Impactul crizei Coronavirus asupra paradigmei calității vieții	10
Spre un Proiect de ieșire din actuala criză prin dezvoltarea social-economică a țării	12

Regimul politicilor sociale în perioada post criză economică: România încotro?	17
Context	17
Criza financiară și impactul său asupra politicilor sociale din România	18
Revenirea la creștere economică și îndeplinirea obiectivelor sociale din strategia Europa 2020	20
Semestrul European: noua arhitectură de guvernare a politicilor economice și sociale în perioada 2010-2020	24
Concluzii	30
Migrația bună? Migrația rea? Schimbări ale reprezentărilor migrației românești în străinătate în perioada pandemiei în presa românească. Un studiu de caz	36
Introducere	36
Migrație, diaspora și presă	37
Rezultate	44
Concluzii/discuții	52
Bibliografie	53
Istoricul studiilor privind calitatea vieții în România	56
Introducere	56
Conceptul de calitatea vieții	57
Principalele teme și subteme rezultate în urma analizei publicațiilor din Revista „Calitatea vieții” în perioada 1990-2000	61
Analiza impactului diferențiat al dinamicii bunăstării individuale asupra dezvoltării locale în ruralul românesc	69
Analiza impactului diferențiat al dinamicii bunăstării individuale asupra dezvoltării locale în ruralul românesc. O analiză în câteva localități rurale și orașe mici din zone montane și submontane	69
Cadrul teoretic și conceptual	70
Metodologie. Surse de date	75
Analiza datelor	77

Societatea contemporană și comportamentul religios în mediul rural românesc: viața religioasă la sate în pandemie - 2020	92
Metodologie	93
Viața religioasă în mediul rural în contextul Pandemiei	94
În loc de concluzii - Viața religioasă cotidiană a comunităților religioase rurale	99
Așteptări pe care populația le are de la stat și guvernanți în vederea creșterii calității vieții cetățenilor	101
Introducere	101
Problematica Stat și aspecte metodologice	102
Prezentarea datelor și a rezultatelor analizei	104
Concluzii	127
Stratificarea socială a comunităților rurale	131
Introducere	131
România rurală - tendințe sociale	131
Contextul social: factorii sociali ai inegalităților economice sistematice	134
Unele considerații privind stratificarea socială a României	138
NEETs în România	146
Introducere	146
Populația	146
Metodologie	150
Analiza socioeconomică	152
NEETs în România	156
Concluzii	159

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIEȚII

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.13. Calitatea vieții și evaluarea politicilor sociale

Tema de cercetare:

6.13.2. – Calitatea vieții și excluziunea socială (temă multianuală)

Coordonator: dr. Iuliana Precupețu;

Colectiv de autori: dr. Iuliana Precupețu; dr. Flavius Mihalache; dr. ; Claudia Petrescu;

Cosmina Elena Pop; Marian Vasile; Laura Tufă; Mona Simu; Mircea Dumitrana

CUPRINS

1. Calitatea vieții vârstnicilor. Riscuri în contextul pandemiei – manuscris	1
1.1. Nivelul de trai al vârstnicilor. Tendințe în contextul pandemiei	1
1.2. Factori de risc pentru starea de spirit a persoanelor de 65 ani sau peste din România	22
1.3. Starea de sănătate a persoanelor vârstnice și riscurile asociate pandemiei de Covid-19	49
1.4. Munca și calitatea vieții vârstnicilor	68

1.5. Serviciile sociale pentru vârstnici în România. Probleme de acces și riscuri percepute pentru calitatea vieții vârstnicilor în contextul pandemiei de COVID-19	81
1.6. Percepții asupra persoanelor vârstnice în diferite documente publice înainte și în timpul crizei `covid`	94
Bibliografie	100
2. Revista Calitatea Vieții nr. 3/2020	101
Utilization of healthcare services and perceptions of corruption in Romania, Precupețu, Iuliana, and Cosmina-Elena Pop	
Ambiguities of Energy Poverty and the Search for 'Hidden Energy Transfers'. A Review of Energy Vulnerability Narratives, Tufă, Laura	
Perceptions towards the Quality of Public Services in Romania. Poor Outcomes of Public Administration Reforms?", Petrescu, Claudia, and Flavius Mihalache	

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIEȚII

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.13. Calitatea vieții și evaluarea politicilor sociale

Tema de cercetare:

6.13.3. – Politici de incluziune socială (temă multianuală)

Coordonator: dr. Sorin Cace

Colectiv de autori: dr. Maria Stănescu; dr. Cristina Tomescu; dr. Cătălin Berescu;
dr. Eugen Glăvan; dr. Flavius Mihalache; Luminița Ionescu

CUPRINS

Lista abrevierilor	5
1. . Pandemia și standardul de viață. Politici de protecție socială	7
Principalele probleme tratate și recomandări	7
Introducere	10
Considerații generale	11
Lecții și probleme din crizele ultimului secol	11
Premise economice și de politică socială	13

Venituri fiscale scăzute, printre cele mai mici din UE	13
Deficitul public deja mare la momentul intrării în criză	13
Stat „mic” și „slab”: societate extrem de vulnerabilă în situații de criză	15
Printre cele mai mici cheltuieli publice și printre cele mai mici cheltuieli sociale publice din UE	18
Forța de muncă ieftină, slab calificată și înalt vulnerabilă la șocuri economice	18
Orientarea strategică a măsurilor de protecție socială în condițiile resurselor limitate.	20
Veniturile populației în contextul pandemiei	21
Veniturile primare	21
Efectele modelului economic asupra veniturilor primare	21
Veniturile din redistribuire	22
Veniturile populației: structură și inegalități	23
Pierderi de venituri primare din cauza pandemiei: grupurile afectate	24
Sistemul de protecție socială	25
Asigurările sociale	25
Șomajul tehnic în perioada de stare de urgență și cea de după	25
Probleme actuale ale asigurărilor sociale	26
Recomandări de politici în asigurările sociale	26
Asistența socială	27
Beneficii pentru familie și copil	28
Beneficii pentru persoanele cu dizabilități	28
Beneficii bazate pe testarea mijloacelor. Venitul minim garantat în condițiile actuale	29
Serviciile sociale	30
Recomandări de politici în asistența socială	34

Relansarea economiei și finanțarea protecției sociale în condițiile de creștere a deficitului public	36
Finanțarea externă a deficitului	36
Impozitul de solidaritate	38
Politici privind pensiile și salariile	39
Starea de urgență și controlul social: aspecte sociale	40
Distanțarea fizică și socială	40
Configurația infracțiunilor, limitele controlului social	41
Menținerea sprijinului populației pentru măsurile de combatere a pandemiei	43
2. Locuirea în contextul pandemiei Covid 19	46
Introducere	46
Discuții	46
Concluzii	48
Bibliografie	49
3. Incluziunea socială sub presiunea schimbărilor generate de pandemia COVID-19 ...	50
Rezumat	50
Incluziunea socială în contextul pandemiei	50
Concluzii	58
Bibliografie	59
4. Grupuri vulnerabile din punct de vedere al infecției cu COVID 19 și răspunsul sistemului de sănătate în contextul pandemiei	60
Analiză de context privind indicatorii de sănătate a populației din România	60
Grupuri vulnerabile în contextual infecției cu COVID	63
Răspunsul sistemului de sănătate la pandemie	64
Introducere	64
Analiză de context privind politicile de sănătate din România	66
Serviciile de sănătate publice în timpul pandemiei	70

Recomandări de politică sanitară în contextul pandemiei	73
Măsuri pe termen scurt	73
Măsuri pe termen lung	74
Bibliografie	74
5. Sistemul de educație în mediul rural	76
Introducere	76
Cadrul învățământului rural	77
Analiza de date	80
Populația școlară	80
Rețeaua de unități școlare din mediul rural	83
Cadrele didactice	85
Concluzii	86
Bibliografie	87
6. Impactul relației dintre familie și școală asupra performanțelor școlare	89
Precizări introductive	89
Relația familie – școală și performanțele școlare	90
Câteva concluzii	94
Bibliografie	95
Note și surse bibliografice	97

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIEȚII

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.13. Calitatea vieții și evaluarea politicilor sociale

Tema de cercetare:

6.13.4. – Politici de asistență socială pentru vârstnici în contextul justiției sociale: analiză comparativă

Coordonator: dr. Elena Zamfir

Colectiv de autori: dr. Elena Zamfir; dr. Dan Banciu; Daniel Arpinte; ;
Sebastian Fitzeck; Bianca Buligescu; dr. Mădălina Voicu; dr. Simona
Stănescu; dr. Stanciu Mariana; Mihăilescu Adina; drd. Daniel Nițoi;
drd. Corina Drăgan

CUPRINS

Partea I

1. Spre o politică socială integrată în România postdecembristă: între aspirație și realitate	9
2. Politici sociale de protecție a populației față de riscul victimizării	39
3. Planificarea și evaluarea politicilor publice în domeniul asistenței sociale	67
4. Bunăstarea ca model de aplicare în ideologia și programele de guvernare ale partidelor politice românești de centru-stânga după anii 90	92

5. Impactul politicilor de acordare a ajutorului social pentru asigurarea venitului minim garantat asupra reducerii sărăciei în România	125
6. Regimul de furnizare al bunăstării: România ultimilor treizeci de ani	148
7. Politici sociale adresate fenomenului de îmbătrânire a populației	171
8. Evaluarea nevoilor populației prin metoda normativă: România 1989-2018	202
Partea a II-a	
1. Calitatea vieții în timpul pandemiei: probleme și politici de răspuns	224
2. Îmbătrânirea activă în România – o analiză a indexului îmbătrânirii active	249
3. Probleme și soluții ale migrației românești pe timpul pandemiei Covid-19 în spațiul european	279
4. Profilul statistic al unui grup vulnerabil: zilierii în agricultură	299
5. Aspecte ale calității vieții actorilor vârstnici din România	327
6. Impactul pandemiei de covid-19 asupra celor mai importante drepturi ale copiilor- aspecte extrase din statistici oficiale	374

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIEȚII

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.13. Calitatea vieții și evaluarea politicilor sociale

Tema de cercetare:

*6.13.5. – Politici alimentare și probleme ale consumului alimentar al populației din România
în deceniul 2009-2019*

Coordonator:

Colectiv de autori: dr. Mariana Stanciu; Adina Mihăilescu, Cristina Humă

CUPRINS

Evoluții actuale ale modelelor de consum alimentar la nivel global

și regional	4
Introducere	4
Consumul alimentar în expresie energetică	8
Modificări ale consumului de grăsimi	10
Modificări ale consumului de produse de origine animală	12
Disponibilul și consumul de pește	14
Disponibilul și consumul de legume și fructe	16

Incidența unor boli de nutriție la nivel mondial, european și în România.	17
Populația subnutrită la nivel mondial și european	19
Riscuri mărite ale unei crize alimentare mondiale	24
Semnele pandemiei în spațiul euro-atlantic	24
Pandemia și fenomenele climatice extreme (secetă, inundații ș.a.) – factori agravanți ai crizei alimentare mondiale	28
Disponibil, cerere și consumul de alimente în țările UE.28	30
Specificul producției agricole din țările UE.28	30
Modelul de consum alimentar al populației din UE.28 în deceniul 2008-2018	30
Consumul alimentar al populației din România în intervalul 2008-2017	
Particularități ale modelului de consum alimentar din România	37
Problema accesului populației sărace la o alimentație echilibrată.	42
Puterea de cumpărare și politicile de prețuri din România	46
Bibliografie	47
Coșul minim de consum și costul vieții - România în intervalul 1990-2020	50
Introducere	50
Scurt istoric al costului vieții	50
Concluzii	56
Bibliografie	57
Situația sărăciei, veniturile și consumul populației sub semnul reducerii la esențial.	
Coșul minim de consum în perioada de urgență	
Reducerea mobilității populației și alte semne ale crizei COVID-19	58
Veniturile mici, sărăcia și coșul esențial de cumpărături	59
Coșul minim de consum alimentar	64
Coșul minim decent al Institutului de Cercetare a Calității Vieții din București	66

Concluzii	69
Bibliografie	70
Fenomenul risipei alimentare în România și măsuri de combatere a acesteia	
Comparații internaționale	72
Conceptul de risipă alimentară	73
Factori de generare a risipei alimentare	73
Risipa alimentară generată în România și în Uniunea Europeană	74
Percepția, atitudinile și practicile cetățenilor din România și UE.28 privind risipa alimentară	77
Consecințe ale generării risipei alimentare	79
Combaterea risipei alimentare în Uniunea Europeană și România.	82
Riscul de creștere a risipei alimentare – efect potențial al pandemiei de coronavirus.	87
Concluzii	92
Bibliografie	93

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIEȚII

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.13. Calitatea vieții și evaluarea politicilor sociale

Tema de cercetare:

6.13.6. – Calitatea societății: valori sociale și redistribuire sub impactul migrației internaționale în România contemporană (temă multianuală)

Coordonator: dr. Bogdan Voicu

Autori: dr. Bogdan Voicu; Alexandra Deliu; Eugen Glăvan; Dana Naghi-Țălнар;
Adriana Neguț; Marian Vasile

CUPRINS

Obiectiv general	4
Scurtă descriere a proiectului	4
Sondajele din 2020	6
Cadrul teoretic	7
Two levels for discussion	7
Consequences	7
Potential effects	8
On negative-life events	8

Câteva rezultate	9
Munca de acasă	9
Designul cercetării și metodologia colectării datelor	9
Literatură : munca de acasă și echilibrul între viața profesională și cea privată	11
Referințe	12
Date colectate: structura eșantioanelor	14
De unde provin respondenții și când au răspuns la chestionar	14
Status sociodemografic	15
Lucratul de acasă	19
Analize: permite munca de acasă mai mult timp de calitate cu familia?	21
Rezultate 2018-2019	21
Introducere	21
Concept	21
Ce știam despre România	22
Contextul social și familial	23
Datele noastre	23
Ce va fi	25
Rezultate 2020	26
Analize: lucrul de acasă înainte de corona: folosirea spațiului și numărul de copii	30
Analize: pauzele și lucrul de acasă	32
Analize: lucrul de acasă și numărul de copii	36
Analize: lucrul de acasă: cât de des se iau pauze în timpul covid19?	38
Mesajele esențiale	38
Intenții	38
Pauzele ieri și azi, în funcție de timpul lucrat de acasă	38
Copiii și pauzele luate, în funcție de tipul acestora	40

Educația și tipurile de pauze	41
Scurtă concluzie	42
Notă tehnică:	43
Referințe:	43
Valori sub presiune	44
Valori sub presiune în România	44
Obiective, designul cercetării și metodologia colectării datelor	44
Metodologia analizelor din acest capitol	45
Modelele analizate și etichetele variabilelor selectate	45
Rezultate	46
Covid-19 and orientations towards solidarity. the cases of Spain, Hungary and Romania	47
Abstract	47
Introduction	48
Solidarity	49
Value change, collective events, and Corona crisis	49
Hypotheses	50
Data and Methods	51
Findings	53
Discussion	55
References	56
Tables and Figures	58
Appendix	61
Covid19 chronology	61
Country levels indicators of solidarity	62
Multilevel models	63

Items in the questionnaire	67
Atlasul Valorilor Sociale	69
Etica muncii în România	69
Cum este reprezentată munca de-a lungul timpului.	69
Cum este măsurată etica muncii în EVS/WVS.	70
Cum se raportează românii la muncă.	71
Concluzii	74
Bibliografie	75
Schimbarea generațională ca motor al schimbării?	77
Intenții	77
Metoda, datele	77
Rezultatele	78
Discuție	81
Referințe citate	81
Sunt emigranții români altfel decât românii rămași în țară?	83
Datele	84
Metoda	84
Rezultatele: migranți vs. rămași în țară	85
Concluzii și implicații	88
Referințe citate	89
International migration and identity construction	90
Placing identity	90
Transnational identities	91
Methodology and data	91
Findings	91
Referințe citate	92

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIEȚII

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.13. Calitatea vieții și evaluarea politicilor sociale

Tema de cercetare:

6.13.7. – Provocări actuale în sistemul educațional românesc

Coordonator: dr. Manuela Stănculescu

Autori: dr. Manuela Stănculescu; Monica Marin

CUPRINS

List of Figures	4
Rezumat	5
Introduction	7
Objectives and Structure of the Study	8
Data and Method	9
1. Educational system in Romania before the pandemic	11
1.1. Strategic Policy Objectives	11
1.1.1. At national level	11
1.1.2. At the EU level	16

1.2. Headline indicators on the education system in Romania (2019)	18
2. Educational system in Romania during COVID-19 pandemic	28
Introduction	28
2.1. Short overview on pandemic outbreak in Romania	30
2.2. 2019-2020 school year: State of emergency	33
2.3. 2019-2020 school year: State of alert	42
2.4. School year of 2020-2021: Evolution and tendencies in September- December 2020	49
2.4.1. Opening of schools in September 2020	49
2.4.2. Dynamics of working school scenarios for the period of September- October 2020	53
2.4.3. November – December 2020: everyone is online	57
2.4.4. Winter holiday and conclusions after first months	67
3. Policy Recommendations	70
References	73
Annexes	77

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIEȚII

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.13. Calitatea vieții și evaluarea politicilor sociale

Tema de cercetare:

*6.13.9. – Calitatea și (in)certitudinile ocupării, munca decentă și politici de ocupare
(temă multianuală)*

Coordonator: dr. Ana Maria Preoteasa

Colectiv de autori: dr. Ana Maria Preoteasa; Simona Ilie; Filip Alexandrescu;
Alexandra Gheondea Eladi; Laura Tufă

CUPRINS

Covid 19. Efecte asupra pieței muncii și riscuri asociate	4
Munca la domiciliu, politici de telemuncă și inegalități digitale	44
Flexi(n)security in adult webcamming: Romanian women’s experiences selling digital sex services under platform capitalism	56
Experts’ Opinions on the design of an E-Deliberation Tool	75

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIEȚII

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.19. Cercetări demografice. Echilibrul populației în România

Tema de cercetare:

*6.19.1. – Calitatea și (in)certitudinile ocupării, munca decentă și politici de ocupare
(temă multianuală)*

Coordonator: dr. Mădălina Voicu

Colectiv de autori: Daniel Aprinte; Delia Bădoi; Alexandra Deliu; Mădălina Manea;
Simona Mihaiu; Sorana Mocan; dr. Simona Maria Stănescu;
Elena Spiridon; Cristina Tomescu

CUPRINS

Cuvânt înainte	4
I. Debutul pandemiei COVID 19 în România - efecte demografice	5
1 Introducere	6
2 Morbiditatea și mortalitatea prin COVID19 în Europa și România	15
3 Fertilitatea și relațiile de cuplu	34
4 Migrația externă și diaspora de mobilitate	44
5 Răspunsuri la pandemie în sfera politicilor publice	53

II. Mortalitate și migrație după șase luni de pandemie COVID 19– vulnerabilități și politici de redresare	68
6. Mortalitate, morbiditate și mobilitate internațională	69
III. Perspective teoretice asupra impactului demografic al COVID19	78
7. Fertility and the COVID-19 crisis: Do gender roles really matter?	79

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE ECONOMIA INDUSTRIEI ȘI SERVICIILOR

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE ECONOMIA INDUSTRIEI ȘI SERVICIILOR

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României.
Modele, scenarii, evaluări

Tema de cercetare:

6.1.9. – Contribuția inovării la dezvoltarea industriei prelucrătoare din România.
Impactul asupra dinamicii de muncă

Coordonatori: dr. Mihai-Sabin Muscalu

Colectiv de autori: dr. Mihai-Sabin Muscalu; Mihaela-Adina Mateescu; Rodica Miroiu;

CUPRINS

Introducere	2
1. Tendințe ale activității de inovare în industria prelucrătoare din România	6
1.1. Evoluții recente ale inovării în industria prelucrătoare	7
1.2. Oportunități și provocări ale inovării în industria prelucrătoare	18
1.3. Soluții creative oferite de activitatea de Inovare in actuala perioadă a crizei pandemice	31
2. Industria 4.0 și dezvoltarea capitalului uman	40
2.1. Scurt istoric	40
2.2. Industria 4.0	41

2.3. Capitalul uman în Industria 4.0	42
2.4. Dinamica resurselor umane în contextul pandemiei	47
3. Procesul inovativ și resurselor umane din industria prelucrătoare din România.	
Contextul european	55
3.1. Starea actuală a industriei prelucrătoare pe domenii de activitate, din punct de vedere al dinamicii resurselor umane	55
3.2. Influența inovării asupra dinamicii resurselor umane din industria prelucrătoare	63
3.3. Influența educației asupra dinamicii resurselor umane din industria prelucrătoare	78
Concluzii	84
Bibliografie	87
Anexe	87

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE ECONOMIA INDUSTRIEI ȘI SERVICIILOR

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României.
Modele, scenarii, evaluări

Tema de cercetare:

6.1.16. – Modificări ale economiei firmei în condițiile dezvoltării durabile

Coordonator: dr. Manuela Iștoc

Colectiv de autori: dr. Manuela Iștoc; Daniela Nicoleta Băleanu; Levon Sarchizian

CUPRINS

Introducere	3
1. Destinațiile turistice și marketingul acestora: accepțiuni conceptuale	6
1.1. Destinația turistică	6
1.2. Turismul durabil	11
1.3. Marketingul destinațiilor turistice	17
1.4. Organizațiile de management al distanței	23
2. Analiza destinațiilor turistice românești	27
2.1. Oferta turistică	27

2.2. Performanța sectorului turistic	37
2.3. Organizațiile de management al destinației în România	48
2.4. Analiza SWOT privind dezvoltarea durabilă a destinațiilor românești	50
3. Dezvoltarea strategiilor de marketing ale destinațiilor turistice	55
3.1. Tendințele pieței	56
3.2. Segmentarea pieței – baza strategiei de marketing	60
3.3. Mixul de marketing	68
4. Dezvoltarea strategiilor de branding și promovare a destinațiilor turistice	81
4.1. Marca și poziționarea competitivă a destinației turistice	81
4.2. Promovarea destinației turistice	93
4.3. E marketing	103
Concluzii	106
Anexa 1: Proiectarea destinațiilor durabile	111
Anexa 2: Șapte reguli de aur pentru marketingul destinațiilor durabile	113
Bibliografie	117

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE ECONOMIA INDUSTRIEI ȘI SERVICIILOR

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale

Tema de cercetare:

6.2.1. – Valorificarea eficientă a resurselor de hidrocarburi din România.
Dezvoltarea sistemului național de transport al țițeiului și gazelor naturale

Coordonator: dr. Marius Bulearcă

Autor: dr. Marius Bulearcă

CUPRINS

Introducere	3
1. Sisteme de transport a țițeiului și gazelor naturale la nivel european	6
1.1. Conductele de gaze naturale la nivel european	9
1.2. Conductele de țiței la nivel european	17
1.3. Aspecte tehnice, economice și politice legate de sistemele europene de transport a țițeiului și gazelor naturale	25
2. Sistemul național de transport al gazelor naturale (SNTGN) din România	37
2.1. Situația actuală a infrastructurii din SNTGN	38
2.2. Culoarele de transport ale infrastructurii SNTGN din România	49

2.3. Avantaje economice, sociale și ecologice ale dezvoltării infrastructurii SNTGN din România	53
3. Sistemul național de transport al țițeiului (SNTT) din România	58
3.1. Starea actuală a infrastructurii SNTT	59
3.2. Principalele componente ale infrastructurii SNTT	63
3.3. OIL TERMINAL S.A.	70
3.4. Avantaje economice, sociale și ecologice ale dezvoltării infrastructurii SNTT din România	80
Concluzii finale	93
Bibliografie	99

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE ECONOMIA INDUSTRIEI ȘI SERVICIILOR

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale

Tema de cercetare:

*6.2.2. – Potențialul poluant al industriei extractive a cărbunilor și minereurilor din România:
efecte economice și căi de reducere*

Coordonator: dr. Cornelia Neagu

Autor: dr. Cornelia Neagu; dr. Cristian Sima

CUPRINS

Introducere	2
1. Industria extractivă a cărbunilor și minereurilor - element de siguranță în aprovizionarea cu resurse a economiei românești	4
1.1. Rolul extracției cărbunilor în asigurarea securității energetice a României	4
1.2. Rolul extracției minereurilor în aprovizionarea cu resurse a economiei românești	7
2. Referințe teoretice și studii empirice	12
3. Sursele de poluare și poluanții asociați activității de extracție a cărbunilor și minereurilor	19

3.1. Explorarea zăcămintelor de cărbuni și minereuri	19
3.2. Explorarea zăcămintelor	19
3.2.1. Mineritul de suprafață	19
3.2.2. Mineritul în subteran	21
3.2.3. Exploatarea "in situ"	23
3.3. Prepararea mineralului extras	24
3.3.1. Prepararea cărbunilor	24
3.3.2. Prepararea minereurilor	25
3.4. Transportul cărbunilor și minereurilor	27
4. Efectele poluării fizice și chimice generate de industria extractivă a cărbunilor și minereurilor asupra calității componentelor ambientale	29
4.1. Efectele poluării asupra cantității și calității resurselor de apă	29
4.2. Efectele poluării asupra calității solului	35
4.3. Efectele poluării asupra calității aerului atmosferic în zonele miniere	48
4.4. Efectele poluării asupra florei și faunei	56
4.5. Efectele poluării asupra organismului uman	57
4.6. Efectele poluării asupra artefactelor arheologice	58
5. Efecte economice ale poluării generate de industria extractivă a cărbunilor și minereurilor	61
5.1. Efecte economice generate de impactul asupra sănătății umane	61
5.2. Efecte economice generate de impactul asupra componentelor de mediu	72
6. Căi de reducere a poluării generate de industria extractivă a cărbunilor și minereurilor	75
6.1. Practicarea unui minerit responsabil	76
6.2. Transpunerea reglementărilor europene în domeniul protecției mediului în legislația românească	78
6.3. Respectarea prevederilor Codurilor de procedură privind managementul mediului în sectorul minier	78

6.4. Realizarea de proiecte și acțiuni necesare de protecție a mediului în zonele miniere	79
6.5. Redarea în circuitul economic a haldelor de steril și a terenurilor degradate de activitatea minieră	82
6.6. Obținerea de combustibili curați din cărbune	84
Concluzii	85
Bibliografie	87
Anexe	90
Listă tabele și figuri	95

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE ECONOMIA INDUSTRIEI ȘI SERVICIILOR

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare

I. Convergența economică și monetară a României cu Uniunea Europeană – un proces necesar

Tema de cercetare:

6.5.4. – Dezvoltarea economică a regiunilor NUTS3 din România. Convergența cu situația din țări membre ale Zonei Euro

Coordonator: dr. Corneliu Rusu

Autor: dr. Corneliu Rusu

CUPRINS

Introducere	2
1. Contribuții teoretice privind dezvoltarea economică a regiunilor NUTS3	6
2. Metodologii de analiză a convergenței dezvoltării economice a regiunilor NUTS3 din țări membre ale Uniunii Europene	13
2.1. Convergența β	13
2.2. Convergența σ	14

2.3. Alți indicatori folosiți în analiza disparităților regionale	15
3. Sursele de poluare și poluanții asociați activității de extracție a cărbunilor și minereurilor	17
3.1. Condițiile naturale (Relieful, Clima)	17
3.2. Resursele naturale	19
3.3. Populația, demografia, ocuparea populației	22
3.4. Structura activităților economice	26
3.5. Activitățile industriei prelucrătoare prezente în județe	29
3.6. Infrastructurile (rutieră, feroviară, energetică, de comunicații, economia digitală)	31
3.7. Investițiile străine directe (ISD)	37
3.8. Educația și învățământul (Învățământ, Training, Învățarea pe parcursul vieții)	39
3.9. Potențialul științific și inovațional	47
4. Evoluția disparităților regionale din România și din țări membre ale Uniunii Europene. Reducerea disparităților dintre județele României și regiunile NUTS3 din țări membre ale Zonei euro	57
4.1. Disparități la nivel național	58
4.2. Disparități la nivelul regiunilor NUTS2	60
4.3. Disparități la nivelul regiunilor NUTS3	63
5. Convergența dezvoltării regiunilor NUTS3 din România și a unor regiuni NUTS3 din Zona euro – modelare econometrică	70
5.1. Convergența σ și convergența β a nivelurilor PIB/locuitor ale regiunilor analizate	71
5.2. Perioada convergenței PIB/locuitor ale regiunilor analizate	74
6. Sprijinul fondurilor europene de dezvoltare regională pentru regiunile NUTS2 și NUTS3 din România	75
6.1. Diferențierea sprijinului comunitar în funcție de situația economică a regiunilor	76

6.2. Absorbția fondurilor structurale și de investiții europene la nivel național și pe județe	77
6.3. Realizări în cadrul programelor naționale finanțate din fonduri europene în perioada 2014-2020. Concluzii și învățăminte rezultate din implementarea programelor 2007-2013 și 2014-2020	83
7. Concluzii finale	86
Bibliografie	93

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE ECONOMIA INDUSTRIEI ȘI SERVICIILOR

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare

I. Convergența economică și monetară a României cu Uniunea Europeană – un proces necesar

Tema de cercetare:

6.5.5. – Analiza gradului de convergență structurală a României cu Zona Euro

Coordonator: dr. Andrei Silviu Dospinescu

Autor: dr. Andrei Silviu Dospinescu

CUPRINS

Introducere	3
1. Uniunea economică și monetară. Considerente teoretice	4
1.1. Teoria zonelor monetare optime	4
1.2. Uniunea economică și monetară	10
1.2.1. Evoluție istorică	10
1.2.2. Costurile și beneficiile aderării la Zona Euro	13

1.2.3. Costurile de la Maastricht	14
2. Adoptarea euro în România	19
2.1. Gradul de îndeplinire a criteriilor de la Maastricht	19
2.2. Convergența reală a României cu Zona Euro	29
3. Analiza gradului de convergență structurală a României cu Zona Euro	33
3.1. Convergența structurală a României și statelor din Europa Centrală și de Est cu Zona Euro	35
3.2. Convergența structurală la nivelul regiunilor de dezvoltare din România	39
Concluzii	42
Bibliografie	43
Anexe	45

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE ECONOMIA INDUSTRIEI ȘI SERVICIILOR

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

6.8.6. – Accesul la unitățile publice.
Decalajele între mediul rural și cel urban

Coordonator: dr. Mariana Bădileanu

Autori: dr. Mariana Bădileanu; dr. Luminița-Izabell Georgescu

CUPRINS

Introducere	5
1. Problematica abordată, literatura de specialitate și baza de date	4
1.1. Întrebări la care căutăm răspunsuri	4
1.2. Motivația demersului	9
1.3. Literatura de specialitate	12
1.4. Baze de date	14

Bibliografie	19
2. Adoptarea euro în România	22
2.1. Gradul de îndeplinire a criteriilor de la Maastricht	22
2.2. Convergența reală a României cu Zona Euro	27
2.3. Gradul de îndeplinire a criteriilor de la Maastricht	32
2.4. Gradul de îndeplinire a criteriilor de la Maastricht	35
2.5. Gradul de îndeplinire a criteriilor de la Maastricht	38
Bibliografie	47
3. Energia electrică	49
3.1. Alimentarea centralizată cu energie termică se află într-un declin continuu	49
3.2. Consumatorul urban beneficiază de subvenții dar suportă consecințele lipsei de investiții	55
Concluzii	60

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE ECONOMIA INDUSTRIEI ȘI SERVICIILOR

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.21. Noua Enciclopedie a României

Tema de cercetare:

*6.21.1. – Dinamica serviciilor profesionale, științifice, tehnice și de management
și schimbările în structura acestora în România*

Coordonator: dr. Alexandru Isaic Maniu

Colectiv de autori: dr. Alexandru Isaic Maniu; Stelian Stancu; Constanța Nicoleta Bodea

CUPRINS

Lista acronimelor	4
Lista tabelelor și figurilor	5
Introducere	9
1. Metodologia de cercetare, delimitarea activităților și sursele de date	11
1.1. Aspecte metodologice și organizatorice	11
1.2. Definirea și delimitarea activităților cercetate în cadrul studiului	12
2. Contextul european și evoluțiile economiei românești în anul 2018	15

2.1. Contextul economico-social din Uniunea Europeană	15
2.2. Evoluțiile macroeconomice din România în anul 2018	21
2.3. Provocările pentru economia României ulterioare anului 2018	21
3. Activitatea de servicii pentru întreprinderi în anul 2018	31
3.1. Activitatea de servicii pentru întreprinderi în Uniunea Europeană	31
3.2. Stabilirea onorariilor, tarifelor, prețurilor și a indicilor de preț pentru activitățile profesional-științifice	33
3.2.1. Stabilirea prețurilor și a indicilor de preț pentru serviciile ingineresti	34
3.2.2. Stabilirea prețurilor pentru testări și analize tehnice	36
3.2.3. Stabilirea onorariilor/tarifelor de consultanță	38
3.3. Evoluțiile sectorului serviciilor România în anul 2018	41
3.2.1. Volumul și structura principalelor categorii de servicii profesionale	43
3.2.2. Caracterizarea volumului și structurii activității de servicii pe categorii de întreprinderi	46
3.2.3. Activitățile de inginerie, testări și analize tehnice	48
3.2.4. . Activitățile de management și consultanță în management	50
3.2.5. . Alte activități profesionale, științifice și tehnice	51
4. Evoluții în dinamica și structura serviciilor profesional-științifice	53
4.1. Dinamica activităților de servicii prestate întreprinderilor	53
4.2. Dinamica activităților de servicii profesionale, științifice și tehnice prestate întreprinderilor	55
4.3. . Evoluțiile principalelor activități profesionale, științifice și tehnice	58
4.3.1. . Dinamica activităților de inginerie, testări și analize tehnice	58
4.3.2. Dinamica activităților de management și consultanță în management	59
4.3.3. Dinamica activităților grupei Alte activități profesionale, științifice și tehnice	61

4.4. Contribuția IMM-urilor la serviciile profesional științifice	62
4.4.1. . Contribuția IMM-urilor la activitățile de inginerie, analize și testări	63
4.4.2. IMM-urile în activitățile de management și consultanță în management ..	64
4.4.3. Implicarea IMM-urilor în activitățile din grupa Alte activități profesionale, științifice și tehnice	66
5. . Prelucrări statistice ale datelor referitoare la sectorul serviciilor profesionale, științifice și tehnice, utilizând mediul RStudio	69
5.1. Evoluții în sectorul serviciilor profesionale, științifice și tehnice	69
5.2. Analiza impactului activităților profesionale, științifice și tehnice asupra PIB ...	72
5.3. Evoluția VAB pe clase de mărime în sectorul serviciilor profesionale, științifice și tehnice	74
5.4. Caracterizarea întreprinderilor cu profilul Activități profesionale, științifice și tehnice pe clase de mărime	76
5.4.1. Evoluția indicatorilor economici și financiari ai întreprinderilor cu profilul Activități profesionale, științifice și tehnice	76
5.4.2. Analiza întreprinderilor din sectorul activităților profesionale, științifice și tehnice utilizând algoritmul de clusterizare k-means	78
5.5. . Sectorul activităților de inginerie și analize tehnice	80
5.5.1. Evoluția în timp a activităților de inginerie și analize tehnice	80
5.5.2. Analiza impactului efectivului de personal și investițiilor totale asupra cifrei de afaceri	83
5.5.3. Analiza contribuției activităților de inginerie și analize tehnice asupra PIB/cap de locuitor	84
5.6. Sectorul activităților de management și consultanță în management	86
5.6.1. Evoluții în activitățile de management si consultanta în management	86
5.6.2. Analiza impactului efectivului de personal și investițiilor totale asupra cifrei de afaceri	90

5.6.3. Analiza contribuției activităților de management și consultanță în management asupra PIB-ului per capita	91
5.7. Sectorul altor activități profesionale, științifice și tehnice	92
5.7.1. Evoluții ale sectorului altor activități profesionale, științifice și tehnice	92
5.7.2. Analiza impactului numărului de întreprinderi și exporturilor directe asupra cifrei de afaceri	95
5.7.3. Analiza cifrei de afaceri la nivelul sectorului serviciilor prestate întreprinderilor	96
6. Concluzii, direcții de acțiune și perspective	106
Referințe bibliografice	113
Anexă: Codul utilizat în RStudio	117

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE ECONOMIA INDUSTRIEI ȘI SERVICIILOR

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.21. Noua Enciclopedie a României

Tema de cercetare:

6.21.2. – Apariția și dezvoltarea transportului public urban în România

Coordonator: dr. Daniel Frantz Fistung

Autor: dr. Daniel Frantz Fistung

CUPRINS

Introducere	3
1. Noțiuni definitorii ale transportului public urban de călători	6
2. Începuturile transportului urban de călători	13
3. Transportul public urban de pasageri în spațiul istoric românesc	25
4. Repere ale evoluției transportului urban de călători în perioada comunistă	38
5. Influențele evoluțiilor economice și sociale, din România postdecembristă, asupra politicii transportului comun de pasageri, de la nivel urban	61
6. Viitorul transportului public urban în România - Planul de Mobilitate Urbană Durabilă	83

6.1. Politica europeană din domeniul mobilității bunurilor și persoanelor, factor major de susținere a dezvoltării transporturilor publice urbane	83
6.2. Planul de Mobilitate Urbană Durabilă (PMUD) element major în susținerea dezvoltării transporturilor publice urbane, în România	91
Arad	92
Alba Iulia	93
Bacău	94
Baia Mare	94
Bistrița	95
Brăila	96
Brașov	96
București-Ilfov	98
Buzău	99
Cluj-Napoca	100
Constanța	101
Craiova	101
Iași	102
Mediaș	102
Oradea	103
Piatra Neamț	103
Pitești	104
Ploiești	104
Sibiu	105
Târgu Mureș	104
Timișoara	105
6.3. Evoluții ale transportului public de călători în noul context generat de pandemia cu SARS-COV-2	106

Concluzii	110
Bibliografie	117

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE CERCETĂRI FINANCIARE ȘI MONETARE

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE CERCETĂRI FINANCIARE ȘI MONETARE
„VICTOR SLĂVESCU”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României.
Modele, scenarii, evaluări

Tema de cercetare:

*6.1.5. – Obiective ale economiei circulare: politici fiscale de mediu pentru asigurarea dezvoltării
sustenabile în context global și în România*

Coordonator: CS II Dr. Gabriela Cornelia Piciu

Colectiv de autori: CS II Dr. Gabriela Cornelia Piciu; CS III Dr. Alina Ailincă;
CS Georgiana Chițiga

CUPRINS

Abrevieri	4
Introducere	5
1. Prezentare succintă a fiscalității de mediu în Uniunea Europeană și în România	7
1.1. Cadru general de analiză și legislația privitoare la taxele de mediu în Uniunea Europeană și în România	7
1.2. Incursiune în literatură	13
1.3. Realități și tendințe ale taxelor de mediu în România și Uniunea Europeană	17

2. Importanța taxelor de mediu între taxele Uniunii Europene	22
2.1. Importanța taxelor de mediu în funcție de criterii	23
2.2. Evaluarea taxelor Uniunii Europene în funcție de criterii	28
3. Identificarea barierelor și soluțiilor în implementarea impozitelor și taxelor de mediu	33
3.1. Afectarea competitivității	35
3.2. Competitivitate și inovare	36
3.3. Armonizarea internațională	38
3.4. Echitatea în sistemul de prețuri și taxe	39
3.5. Aspecte legale, instituționale și administrative	40
3.6. Câteva considerații asupra eficienței măsurilor de mediu	41
4. Identificarea capacităților pentru reforma taxelor de mediu	42
4.1. Oportunitatea realizării unei reforme fiscale de mediu	42
4.2. Metodă pentru identificarea legăturilor dintre circularitate și taxele de mediu	44
5. Evaluarea sistemului de taxe de mediu din România.	
Propuneri pentru îmbunătățirea modelului fiscal	55
5.1. Metodologia aplicării optime a taxelor de mediu	57
5.2. O propunere de revizuire a fiscalității de mediu din România	58
5.3. Evaluarea impactului taxelor propuse	60
5.4. Reforma fiscală de mediu	62
6. Concluzii și probleme de studiat în perspectivă	71
Anexe	76
Listă figuri	87
Listă tabele	88
Bibliografie	89

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE CERCETĂRI FINANCIARE ȘI MONETARE
„VICTOR SLĂVESCU”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare
I. Convergența economică și monetară a României cu Uniunea Europeană – un
proces necesar

Tema de cercetare:

*6.5.9. – Oportunități și riscuri pentru sustenabilitatea creșterii economice în contextul
aderării la Zona Euro*

Coordonator: CS III Dr. Silviu Marius Șeitan

Autor: CS III Dr. Silviu Marius Șeitan

CUPRINS

1. Introducere	3
2. Aspecte teoretice	4
2.1. Aspecte teoretice și conceptuale	4
2.2. Sustenabilitatea creșterii economice	14
2.3. Concluzii relevante pentru lucrare	16

2.4. Aspecte actuale ale integrării monetare europene decurgând din Teoria zonelor monetare optime și amendamentele ulterioare asociate	16
2.5. Concluzii relevante pentru lucrare	33
3. Caracteristici ale perioadei actuale	34
3.1. Vulnerabilități	34
3.2. Efecte	55
3.3. Comparații: membru vs. nemembru în cadrul Zonei Euro	55
3.4. Riscuri actuale în cadrul Zonei Euro	56
3.5. Perspective	62
3.6. Concluzii relevante pentru lucrare – aspecte generatoare de impact pentru derularea unor programe anterior stabilite (integrarea europeană)	63
4. Oportunități asociate aderării României la Zona Euro	64
5. Riscuri asociate aderării României la Zona Euro	64
5.1. Riscuri preexistente crizei asociate pandemiei COVID-19	64
5.2. Perspective asociate crizei economice post-pandemie	69
5.3. Analiză – eventuale modele pentru parcursul viitor al României cu accent pe sustenabilitatea creșterii economice	73
6. Concluzii finale	76
Lista tabelor, lista figurilor, lista casetelor	76
Bibliografie	79

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE CERCETĂRI FINANCIARE ȘI MONETARE
„VICTOR SLĂVESCU”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare
I. Convergența economică și monetară a României cu Uniunea Europeană – un
proces necesar

Tema de cercetare:

6.5.13. – Utilizarea instrumentelor financiare ale Uniunii Europene
pentru consolidarea mediului de afaceri în contextul pieței unice

Coordonator: CS Dr. Otilia Elena Manta

Autori: CS Dr. Otilia Elena Manta; CS III Dr. Nicoleta Mihăilă

CUPRINS

Index tabele	4
Index figuri	5
Lista abrevieri	6
Introducere	7

Capitolul 1. Mecanismul de intervenție a fondurilor U.E. în economia europeană și evoluția utilizării acestora la nivel național și european	9
1.1. Mecanismul de intervenție a fondurilor U.E. în economia europeană	10
1.2. Evoluția utilizării fondurilor europene în economia națională în perioada post-aderare	26
1.3. Măsuri și posibile soluții de sprijinire a economiei românești, în contextul crizelor, având la bază normele U.E. privind ajutoarele de stat și programele de finanțare ale Uniunii Europene	35
Capitolul 2. Rolul programelor și obiectivele stabilite în sprijinirea mediului de afaceri prin intermediul instrumentelor financiare. Noua arhitectură a instrumentelor financiare la nivel național și european pentru perioada de programare 2021-2027	44
2.1. Obiectivele stabilite și gradul de intervenție a instrumentelor financiare europene pentru perioada de programare 2021-2027	45
2.2. Realizarea noii arhitecturi a instrumentelor financiare la nivel național și european pentru perioada de programare 2021-2027, mai ales în contextul tehnologiei financiare existente la nivel global	58
2.3. Coeziunea economică, socială și teritorială prin intermediul instrumentelor financiare în perioada 2021-2027 și identificarea unor modele sustenabile privind consolidarea mediului de afaceri	63
Capitolul 3. Prezentarea planului de cheltuieli al Uniunii Europene, prioritățile acestora și impactul instrumentelor financiare la nivel național și european în contextul provocărilor actuale existente la nivel global, pentru perioada de programare 2021-2027	88
3.1. Prezentarea planului de cheltuieli al Uniunii Europene și prioritățile acestuia, pentru perioada 2021-2027	88
3.2. Impactul măsurilor temporare de ajutor de stat asupra economiei naționale prin intervenția statului și a Comisiei Europene în perioada ianuarie 2020 – decembrie 2020	94
3.3. Măsuri fiscale în criza COVID 19 și norme temporare privind ajutoarele de stat în România, aprobate de Comisia Europeană	97

Concluzii și remarci finale	105
Bibliografie selectivă	111

Index tabele:

Tabelul 1. Evoluția obiectivelor conform strategiei U.E. în perioadele de programare 2007-2013, 2014-2020, 2021-2027	9
Tabelul 2. Rata de cofinanțare (%) pentru obiectivul „investiții pentru ocuparea forței de muncă și creștere economică”	17
Tabelul 3. Rata de prefinanțare (%) pentru obiectivul „investiții pentru ocuparea forței de muncă și creștere economică” și „cooperare teritorială europeană” (Interreg) stabilit în strategia U.E. pentru perioada 2021-2027	17
Tabelul 4. Prognoza principalilor indicatori la nivelul Comisiei Europene	19
Tabelul 5. Definiția IMM-urilor conform reglementărilor Uniunii Europene	20
Tabelul 6. Dinamica cifrei de afaceri medii în perioada 2007-2019* pentru societățile comerciale grupate pe ramuri ale economiei naționale	21
Tabelul 7. Repartizarea fondurilor U.E. între obiectivele de politică în perioada 2007-2013 și categoriile pe regiuni în perioada 2014-2020	22
Tabelul 8. Valoarea fondurilor europene alocate României în perioada de post-aderare ...	26
Tabelul 9. Impactul efectelor COVID-19 asupra economiilor	36
Tabelul 10. Defalcarea indicativă a creditelor finanțate în cadrul CFM 2021-2027	42
Tabelul 11. Defalcarea indicativă a cheltuielilor din veniturile alocate externe	42
Tabelul 12. Prezentarea bugetul multianual al Comisiei Europene pentru România pe 7 ani, plus Fondul de relansare numit Next Generation EU	47
Tabelul 13. Caracteristici specifice perioadelor de programare 2014-2020, respectiv 2021-2027	54
Tabelul 14. Anvelopa bugetară pentru FEDR, FC și FSE+ în Cadrul Financial Multianual perioada 2021-2027	65

Tabelul 15. Politica de Coeziune – alocările de finanțare propuse pentru fiecare stat membru al Uniunii Europene (pentru UE27)	66
Tabelul 16. Etape de implementare al planurile strategice naționale la nivel european Mecanismul de Redresare și Reziliență (MRR)	94
Tabelul 17. Măsurile discreționare adoptate ca răspuns la criză generate de pandemia COVID-19 în anul 2020	102
Tabelul 18. Garanții adoptate ca răspuns la COVID-19	102
Index figuri:	
Figura 1. Indicele accesului la finanțare al IMM-urilor (ESAF)	24
Figura 2. Indicele de finanțare al IMM-urilor la nivel european: comparație de țară și evoluție în timp	25
Figura 3. Rata de contractare a fondurilor europene în România pentru perioada 2014-2020	27
Figura 4. Absorbția fondurilor europene pentru perioada 2014-2020 la data de 30 octombrie 2020	28
Figura 5. Sumele primite de România pe fiecare Program Operațional	28
Figura 6. Cadrul Financiar Multianual al Uniunii Europene	30
Figura 7. ESIF 2014-2020: Buget total pe teme, miliarde EUR	31
Figura 8. ESIF 2014-2020: perioade de implementare financiară (cost total)	32
Figura 9. ESIF 2014-2020: Implementare financiară (cost total) pe fiecare program	32
Figura 10. ESIF 2014-2020: Implementare financiară (cost total) pe țări	33
Figura 11. Rata de absorbție a fondurilor europene pentru perioada 2014-2020	34
Figura 12. Prezentarea firmelor la nivelul U.E. planificate a fi finanțate, cu contractate de finanțare și cele care au implementat proiecte pentru perioada 2014-2020	34
Figura 13. ESIF 2014-2020: Total plăți U.E. Toate fondurile ESI - serii temporale cumulate la sfârșitul fiecărui an (actualizare zilnică): România	35
Figura 14. Deficitele bugetare guvernamentale ca o problemă pentru nivelurile de datorie anterioare	37

Figura 15. Elemente de finanțare care constituie cel puțin 1 trilion de euro în perioada 2021-2030 în cadrul Planului european de investiții pentru tranzacțiile ecologice	40
Figura 16. Volumul de instrumente financiare (ESIF) aprobate de statele membre în EUR 2014-202	46
Figura 17. Structură buget și domenii de intervenție Pilon I	48
Figura 18. Structură buget și domenii de intervenție Pilon II	49
Figura 19. Structură buget și domenii de intervenție Pilon III	49
Figura 20. Cadrul Financiar Multianual 2021-2027 pe domenii de intervenție (miliarde EUR-prețuri curente)	53
Figura 21. Implementarea Programului Orizont Europa 2021-2027 (trei piloni)	57
Figura 22. Mecanismul de funcționare al Fondului InvestEU în perioada 2021-2027	57
Figura 23. Arhitectura programelor operaționale pentru perioada 2021-2027 – propunere a Ministerului Fondurilor Europene	59
Figura 24. Arhitectura programelor operaționale pentru perioada 2021-2027 – propunere personală	60
Figura 25. Structura autorității de management (U.E.) pentru instrumente financiare inovative.....	63
Figura 26. Harta eligibilității regionale pentru CFM 2021-2027, din punctul de vedere al criteriului PIB/locuitor, calculat conform mediei anilor 2014-2015-2016 ...	65
Figura 27. Propunerea bugetară privind programul Europa Orizont 2021-2027	76
Figura 28. Planul de cheltuieli al U.E. pentru perioada de programare 2021-2027	89
Figura 29. Cheltuieli defalcate ale U.E. în perioada de programare 2021-2027	90
Figura 30. Bugetul U.E. pentru 2020 prezentat pe domenii principale de activitate (miliarde euro)	91
Figura 31. Prezentarea Mecanismului de Redresare și Reziliență (MRR) la nivelul Uniunii Europene pentru perioada 2021-2023	92

Figura 32. Prezentarea domeniilor prioritare incluse în Planurile de redresare și reziliență la nivel național în perioada 2021-2023	93
---	----

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE CERCETĂRI FINANCIARE ȘI MONETARE
„VICTOR SLĂVESCU”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.6. Instabilitatea economică și politici de stabilizare în condițiile
financiarizării economiilor și creșterii complexității și vulnerabilității
proceselor economico-sociale și sistemelor instituționale

Tema de cercetare:

6.6.2. – Starea financiară a României

Coordonator: CS II Dr. Constantin Marin

Colectiv de autori: CS III Dr. Ionel Leonida; CS III Dr. Alina Georgeta Ailincă;
CS Drd. Monica Dutcaș; ACS Denisa Grosu; CS I Dr. Iulia Lupu;
CS II Dr. Tudor Ciumara; CS III Dr. Camelia Milea; Dr. Mihail
Dimitriu; CS III Dr. Nicoleta Mihăilă; CS Dr. Otilia Elena Manta;
Dr. Silviu Marius Șeitan; CS II Dr. Gabriela Cornelia Piciu;
CS Georgiana Chițiga; CS Cătălin Drăgoi; CS I Dr. Emil Dinga;
CS II Dr. Adina Criste; CS Camelia Băltărețu

CUPRINS

Cuvânt înainte	4
Partea I. Evaluare generală	18
Capitolul I. Evoluții fiscal - bugetare	19

Lista abrevierilor utilizate	20
1. Structura veniturilor bugetare	21
2. Structura cheltuielilor bugetare	30
3. Structura principalelor categorii de impozite	38
4. Relația financiară a României cu Bugetul Uniunii Europene	44
5. Soldul bugetar convențional contabil și soldul bugetar convențional primar ale bugetului general consolidat	48
6. Soldul bugetar structural al bugetului general consolidat	50
7. Poziția fiscală și impulsul fiscal	52
8. Stabilizatori automați	54
9. Presiunea fiscală brută și presiunea fiscală netă	56
10. Profilul fiscal al României	59
Evaluarea generală a indicatorilor fiscali - bugetari analizați	64
Precizări metodologice	44
Capitolul al II-lea. Evoluțiile pieței de capital	71
1. Evoluția ponderii capitalizării bursiere în PIB	72
2. Evoluția poziției României în UE27 privind ponderea capitalizării bursiere în PIB	73
3. Evoluția ponderii valorii tranzacțiilor bursiere în PIB	73
4. Evoluția lichidității relative a pieței bursiere	74
5. Evoluția volatilității pieței bursiere	74
6. Evoluția amplitudinii pieței bursiere	75
Concluzii	76
Precizări metodologice	78
Capitolul al III-lea. Evaluarea echilibrului extern	82
1. Introducere	83

2. Analiza balanței de plăți externe	83
3. Analiza poziției investiționale internaționale	96
Concluzii	110
Bibliografie	113
Partea a II-a. Evoluția indicatorilor de stare privind economia reală	114
Capitolul I. Evaluarea stării agenților economici din economia reală	115
1. Potențialul economico-financiar	116
2. Utilizarea potențialului economic	128
3. Rezultatele economico - financiare în economia reală	134
4. Performanțele economico - financiare în economia reală	150
5. Corelarea unor indicatori de stare din economia reală cu P.I.B. – ul nominal din perioada 2007-2017	153
6. Unele precizări metodologice	155
Capitolul al II-lea. Evoluția indicatorilor financiari pentru societățile bancare	159
1. Indicatori ai stării de lichiditate	160
2. Indicatori de solvabilitate	163
3. Calitatea creditării	164
4. Poziția de operator pe piața monetară	167
5. Rata intermedierei financiare	168
Capitolul al III-lea. Evaluarea stării instituțiilor financiare nebancare	171
1. Introducere	172
2. Indicatorii de evaluare: explicitare și interdependențe	174
3. Evaluarea empirică a IFN (calcularea indicatorilor)	174
Capitolul al IV-lea. Evoluția indicatorilor financiari ai populației	179

Lista abrevierilor	180
1. Scopul și obiectivele capitolului	182
2. Calcularea valorilor indicatorilor	182
3. Evoluția indicatorilor relevanți cu influență directă asupra stării financiare a populației la nivel național și european	207
4. Analiză comparativă a activelor și pasivelor financiare ale gospodăriilor din România și Uniunea Europeană	214
5. Concluzii	224
Precizări metodologice	226
Partea a III-a. Evaluarea riscurilor și vulnerabilităților	246
Capitolul I. Evaluarea gap-ului privind sustenabilitatea și convergența economică ...	247
I. Sustenabilitatea economică	248
II. Convergența economică nominală	263
III. Convergența economică reală	266
IV. Poziția ciclică a economiei României	271
Capitolul al II-lea. Evaluarea convergenței economice	279
Introducere	280
1. Convergența economică nominală	280
2. Convergența economică reală	287
3. Precizări metodologice	289
Capitolul al III-lea. Tabloul de bord al procedurii privind dezechilibrele macroeconomice (PDM) pentru România 2020	290
Introducere	291
1. Concluziile Raportului privind mecanismul de alertă 2020	291
2. Principalele provocări din statele membre și implicațiile lor asupra supravegherii	295

3. Progresele înregistrate în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor specifice adresate României în anul 2019	296
4. Tabloul de bord al PDM – principalele evoluții pentru statele membre	298
5. Tabloul de bord al PDM pentru România, în perioada 2011-2018	305
Dezechilibre externe și competitivitate	306
Dezechilibre interne	311
Indicatori privind ocuparea forței de muncă	313
6. Concluzii	315
Bibliografie	318

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE CERCETĂRI FINANCIARE ȘI MONETARE
„VICTOR SLĂVESCU”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.6. Instabilitatea economică și politici de stabilizare în condițiile
financiarizării economiilor și creșterii complexității și vulnerabilității
proceselor economico-sociale și sistemelor instituționale

Tema de cercetare:

6.6.5. – Integrarea fiscală în Uniunea Europeană în context național și global

Coordonator: CS III Dr. Ionel Leonida

Colectiv de autori: CS III Dr. Ionel Leonida; CS III Alina Georgeta Ailincă;
CS III Nicoleta Mihăilă

CUPRINS

Listă abrevieri	4
Introducere	5
Capitolul 1. Abordări teoretice și empirice privind procesul de integrare fiscală și perspectiva unei uniuni fiscale în UE/UEM	7
1.1. Context	7

1.2. Prezentarea conceptelor de integrare fiscală și uniune fiscală	9
1.2.1. Integrarea (în sens general), integrarea economică și integrarea fiscală	9
1.2.2. Uniunea fiscală	14
1.3. Parcursul procesului de integrarea fiscală și calea către cristalizarea uniunii fiscale	16
1.3.1. Despre localizarea uniunii fiscale în spațiul U.E.	20
1.4. Concluzii	22
Capitolul 2. Repere și modele de construcții fiscale unionale la nivel internațional – posibile influențe asupra procesului de integrare fiscală și de construcție consolidată a uniunii fiscale în UEM	24
2.1. Caracteristici actuale ale cadrului fiscal din Zona euro	24
2.2. Practici și experiențe ale unor uniuni fiscale existente la nivel internațional	28
2.3. Posibile „transferuri de experiență” către Zona euro pentru consolidarea procesului de integrare fiscală	30
2.4. Concluzii	31
Capitolul 3. Evaluarea stadiului integrării fiscale a României în Uniunea Europeană	32
3.1. Modalități de evaluare a stadiului integrării fiscale a României în Uniunea Europeană	32
3.2. Evaluare a stadiului integrării fiscale a României în Uniunea Europeană după metoda abaterii de la criteriile fiscal-bugetare de convergență și de la medie, precum și de la deficitul și datoria publică obținute conform relațiilor formării și utilizării PIB	37
3.3. Stadiul și evaluarea implementării proceselor cadrului fiscal european în politica fiscal-bugetară națională – analiză integrativă	42
3.4. Concluzii	53
Capitolul 4. Direcții și perspective fiscal-bugetare pentru România în contextul consolidării integrării fiscale în Uniunea Europeană	56

4.1. Direcții fiscal-bugetare pentru România în contextul consolidării integrării fiscale în U.E.	57
4.2. Tendințe fiscal-bugetare dinspre U.E. spre România, în contextul integrării fiscale	61
4.3. Tendințe fiscal-bugetare dinspre România spre U.E., în contextul integrării fiscale	63
4.4. Perspective fiscal-bugetare pentru România în contextul consolidării integrării fiscale în U.E.	64
4.5. Concluzii	65
Capitolul 5. Concluzii generale	66
Bibliografie	69
Listă figuri	74
Listă tabele	74
Anexe	75

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE CERCETĂRI FINANCIARE ȘI MONETARE
„VICTOR SLĂVESCU”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.6. Instabilitatea economică și politici de stabilizare în condițiile
financiarizării economiilor și creșterii complexității și vulnerabilității
proceselor economico-sociale și sistemelor instituționale

Tema de cercetare:

6.6.6. – Indicatori relevanți ai flexicurității și impactul asupra bazei de impozitare a muncii

Coordonator: CS drd. Monica Florica Dutcaș

Autor: CS drd. Monica Florica Dutcaș

Echipa de cercetare: CS drd. Monica Florica Dutcaș (coordonator proiect); Irina Maria
Nechita – Masterand, Universitatea Politehnică București; Denisa-
Gabriela Grosu – Masterand, Universitatea București (colaboratori)

CUPRINS

a) Lista principalelor abrevieri	4
b) Lista figurilor	5
c) Lista tabelor	5

Introducere	6
Capitolul 1. Cadrul conceptual și contextual al cercetării	9
1.1. Privind conceptualizarea flexicurității	10
1.2. Referitor la politicile privind piața muncii	15
Capitolul 2. Analiza calitativă a indicatorilor relevanți ai flexicurității	21
2.1. Revizuirea studiilor empirice și metodologice privind definirea indicatorilor flexicurității	21
2.1.1. Scurte considerații asupra indicatorilor-cheie ai pieței muncii	21
2.1.2. Cu privire la (1EPL)	22
2.1.3. Indicatorul compozit EMCO	24
2.1.4. Indicatorul rigidității ocupării forței de muncă	25
2.2. Criterii de stabilire a indicatorilor de flexicuritate pe piața muncii	27
2.2.1. Propunere de criterii pentru stabilirea indicatorilor flexicurității	27
2.3. Evaluarea calitativă a indicatorilor relevanți ai flexicurității	32
Capitolul 3. Model logic al relației funcționale dintre variația setului de indicatori ai flexicurității pieței muncii și variația bazei de impozitare	34
3.1. Semnificația veniturilor din muncă	34
3.1.1. Problema salariului minim	40
3.2. Capacitatea flexicurității de îndeplinire a funcției de ajustare macroeconomică a pieței muncii	46
Capitolul 4. Manifestări ale flexicurității sub influența a două crize	49
4.1. Salariile minime componentă a flexicurității ca răspuns la criza financiară globală	49
4.2. Un nou șoc pentru piața muncii COVID-19	51
4.2.2. Aspecte ale situației din Uniunea Europeană	53
4.2.3. Cazul România sub amenințarea Pandemiei Covid-19	55
Concluzii, Recomandări și Limitări	63

Contribuția studiului la dezvoltarea cercetării în materia flexicurității	64
Direcții de continuare și dezvoltare a cercetării	65

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE CERCETĂRI FINANCIARE ȘI MONETARE
„VICTOR SLĂVESCU”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.6. Instabilitatea economică și politici de stabilizare în condițiile
financiarizării economiilor și creșterii complexității și vulnerabilității
proceselor economico-sociale și sistemelor instituționale

Tema de cercetare:

6.6.7. – Formalizare și testare a unei funcții de reacție fiscală

Coordonator: CS I Dr. Emil Dinga

Echipa de cercetare: CS I Dr. Emil Dinga (autor); Diana Drigă – doctorand SCOSAAR;
GrațIELA Iordache – doctorand SCOSAAR; Gabriela Ionescu –
doctorand SCOSAAR; Mihai Trandafir – doctorand SCOSAAR;
Mirel Berechet – doctorand SCOSAAR; Simona Becherescu
doctorand SCOSAAR (Colaboratori asociați – doctoranzi ai
autorului proiectului); Sebastian Bodu – consilier de stat la
Cancelaria prim-ministrului (alți colaboratori asociați)

CUPRINS

Capitolul 1. Prolegomenon – scurt excurs bibliografic	4
1.1. Preambul	4
1.2. Alte evaluări punctuale ale status-quo-ului	7

Capitolul 2. Aspecte teoretice ale funcției de reacție fiscală	10
2.1. Conceptul de reacție	10
2.2. Criterii de clasificare a reacției	12
2.3. Clase de funcții de reacție fiscală	12
2.4. Conceptul de funcție de reacție	13
2.5. Conceptul de funcție de reacție fiscală	15
2.5.1. Ținta funcției de reacție fiscală	15
2.5.2. Conceptul de țintă a funcției de reacție fiscală	15
2.5.3. Tipologia țăintelor funcției de reacție fiscală	18
Capitolul 3. Aspecte metodologice ale funcției de reacție fiscală	35
3.1. Preambul	35
3.2. Precizări și amenajări metodologice	36
Capitolul 4. Construirea seriilor empirice	46
4.1. Produsul intern brut	46
4.2. Baza de impozitare privind impozitul pe venitul personal	46
4.3. Baza de impozitare privind impozitul pe profitul corporativ	47
4.4. Baza de impozitare privind impozitul pe valoarea adăugată	48
4.5. Baza de impozitare privind impozitul pe import	49
4.6. Baza de impozitare privind acciza	51
4.7. Datoria publică responsabilă	53
4.8. Multiplicatorul datoriei publice responsabile	54
4.9. Venitul fiscal	55
4.10. Rata medie implicită de impozitare	57
4.11. Rata bazei de impozitare suplimentare	58
4.12. Coeficientul de fructificare a datoriei publice responsabile	59

Anexa 1. Determinarea ratei medii legale de impozitare pentru cele cinci tipuri de venituri fiscale	61
Capitolul 5. Modelul cantitativ al funcției de reacție fiscală pentru România	62
5.1. Preambul	62
5.2. Raționamentul calitativ de formalizare	62
5.3. Raționamentul cantitativ de formalizare	63
Capitolul 6. Post-dicții ale sustenabilității fiscale în România pentru perioada 2003-2013, utilizând funcția de reacție fiscală	66
6.1. Determinarea seriei empirice	66
6.2. Determinarea seriei teoretice	66
6.3. Analiza comparativă	67
6.4. Rezultate	69
6.5. Concluzii cantitative	70
6.6. Concluzie teoretică	70
6.7. Direcții de continuare a cercetării	70
Referințe bibliografice selective	72
Indice de termeni și de nume	73
Indice de figuri	75
Indice de tabele	76

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE CERCETĂRI FINANCIARE ȘI MONETARE
„VICTOR SLĂVESCU”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.6. Instabilitatea economică și politici de stabilizare în condițiile
financiarizării economiilor și creșterii complexității și vulnerabilității
proceselor economico-sociale și sistemelor instituționale

Tema de cercetare:

6.6.8. – Remodelarea fiscalității în condițiile globalizării și a revoluției tehnologice și industriale

Coordonator: CS III Dr. Nicoleta Mihăilă

Colectiv de autori: CS III Dr. Nicoleta Mihăilă; CS III Dr. Ionel Leonida;
CS dr. Otilia Elena Manta

CUPRINS

Listă tabele	4
Listă figuri	5
Listă abrevieri	6
Introducere	7
Capitolul 1. Contextul fiscal internațional actual	9

1.1. Evoluția veniturilor fiscale din impozite directe, indirecte și contribuții sociale în perioada 2018- 2019, la nivel internațional	10
1.2. Tendințe fiscale la nivel European în contextul crizei COVID-19	15
1.3. Concluzii	22
Capitolul 2. Fiscalitatea, globalizarea și revoluția tehnico-industrială – efecte asupra companiilor și a mediului social	24
2.1. Indexul de globalizare KOF	24
2.2. Aspecte privind globalizarea și impozitarea companiilor. Rata implicită de impozitare	25
2.3. Câteva aspecte economico-sociale induse de globalizare prin intensificarea concurenței fiscale și a celei de pe piața muncii	31
2.4. Asigurarea unui mediu prietenos pentru firme în contextul globalizării	38
2.4.1. Bariere de intrare-ieșire pe piață. Indicatorii raportului Doing Business	38
2.4.1.1. Indicatorii Doing Business	38
2.4.1.2. Bariere investiționale pentru firmele din România	42
2.4.2. Facilități fiscale în vederea susținerii activității firmelor în contextul globalizării și revoluției industriale	44
2.5. Concluzii	49
Capitolul 3. Propuneri de reconfigurare a fiscalității pentru susținerea creșterii economice și evitarea drenării profiturilor	51
3.1. Câteva aspecte teoretice privind propunerile OECD	51
3.2. Viitorul politicii fiscale în condițiile globalizării, în cadrul Uniunii Europene	53
3.3. O analiză a propunerilor OECD privind transferul profiturilor și impozitul minim global	55
3.3.1. Aspecte privind transferul profiturilor și competiția fiscală internațională	56
3.3.2. Nivelul minim de impozitare a profitului la nivel global (Pilonul II)	61

3.4. Orientarea către impozitarea consumului (TVA) în vederea creșterii veniturilor fiscale	68
3.4.1. Înlocuirea impozitării profiturilor companiei cu taxa pe valoare adăugată	70
3.4.2. Scenariu privind utilizarea taxei pe consum (TVA) în vederea creșterii veniturilor fiscale	71
3.4.3. Creșterea veniturilor fiscale prin modernizarea administrației fiscale	78
3.5. Concluzii	78
Concluzii	81
Bibliografie selectivă	85
Anexe	89

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE CERCETĂRI FINANCIARE ȘI MONETARE
„VICTOR SLĂVESCU”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.6. Instabilitatea economică și politici de stabilizare în condițiile
financiarizării economiilor și creșterii complexității și vulnerabilității
proceselor economico-sociale și sistemelor instituționale

Tema de cercetare:

6.6.9. – Sectorul energiei și stabilitatea financiară

Coordonator: CS I Dr. Iulia Lupu

Autori: CS I Dr. Iulia Lupu; CS II Dr. Adina Criste

CUPRINS

Listă abrevieri, acronime, notații	5
1. Introducere	6
2. Despre sectorul energetic și stabilitatea financiară	9
2.1. Scurtă introducere	9
2.2. Despre sectorul energetic	16

2.2.1. Organizarea pieței	16
2.2.2. Situația globală privind capacitatea țărilor de a furniza energie cu efecte minime asupra mediului	20
2.2.3. Efecte ale introducerii surselor regenerabile de energie	23
2.3. Identificarea legăturilor dintre sectorul energetic și aspecte ale stabilității financiare	24
2.4. Sectorul energetic și stabilitatea financiară – criza COVID-19	26
3. Energia din surse regenerabile, schimbările climatice și stabilitatea financiară	30
3.1. Acțiuni la nivelul instituțiilor financiare internaționale	31
3.2. Influența energiei din surse regenerabile și a schimbărilor climatice asupra unor aspecte ale stabilității financiare	33
3.2.1. Energia din surse regenerabile și riscurile financiare	34
3.2.2. Schimbările climatice și riscurile financiare	35
4. Influența sectorului energiei asupra stabilității financiare la nivel european. Aplicații empirice	42
4.1. Despre stabilitatea financiară	42
4.2. Repere din literatura științifică	44
4.3. Date și metodologie	47
4.3.1. Descrierea datelor statistice utilizate	47
4.3.2. Descrierea metodologiei	48
4.4. Rezultate obținute și remarci finale	50
5. Concluzii finale pe baza cercetării realizate	56
Referințe bibliografice	61
Listă figuri	67
Listă tabele	68
Listă anexe.....	68

Anexe	69
-------------	----

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE CERCETĂRI FINANCIARE ȘI MONETARE
„VICTOR SLĂVESCU”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.6. Instabilitatea economică și politici de stabilizare în condițiile
financiarizării economiilor și creșterii complexității și vulnerabilității
proceselor economico-sociale și sistemelor instituționale

Tema de cercetare:

6.6.10. – Dezvoltarea financiară și reglementările prudențiale în Uniunea Europeană

Coordonator: CS II Dr. Adina Criste

Autori: CS II Dr. Adina Criste; CS I Dr. Iulia Lupu

CUPRINS

Introducere	4
Capitolul 1. Dezvoltarea financiară – delimitări conceptuale și caracteristici la nivelul Uniunii Europene	7
1.1. Dezvoltarea financiară. Determinări, relații, influențe	7
1.1.1. Raportul dezvoltare financiară-stabilitate financiară	9
1.1.2. Raportul dezvoltare financiară-integrare financiară la nivelul Uniunii Europene	10
1.2. Dimensiunile dezvoltării financiare. Indicatori de măsurare	13

Capitolul 2. Dinamica dezvoltării financiare în Uniunea Europeană	18
2.1. Precizări metodologice	18
2.2. Rezultate și interpretare	20
2.2.1. Analiza la nivelul țărilor CEE(11)	22
2.2.2. Structura sistemului financiar în țările europene	23
2.2.3. Stadiul dezvoltării financiare pe grupe de țări	25
2.3. Perspective privind dezvoltarea financiară în țările Uniunii Europene	27
Capitolul 3. Caracteristici ale politicii macroprudențiale în țările Uniunii Europene și relația cu dezvoltarea financiară	30
Introducere	30
3.1. Despre politica macroprudențială – o privire de ansamblu	30
3.2. Elemente definitorii ale cadrului de reglementare macroprudențială în Uniunea Europeană	33
3.3. Analiză comparativă a reglementărilor macroprudențiale în țările U.E.	38
3.4. Dezvoltarea financiară și caracteristicile macroprudențiale în țările U.E.	43
Concluzii	47
Anexe	51
Bibliografie selectivă	61
Abrevieri	65
Listă tabele și grafice	66

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE CERCETĂRI FINANCIARE ȘI MONETARE
„VICTOR SLĂVESCU”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.6. Instabilitatea economică și politici de stabilizare în condițiile
financiarizării economiilor și creșterii complexității și vulnerabilității
proceselor economico-sociale și sistemelor instituționale

Tema de cercetare:

6.6.11. – Sistemul financiar în contextul schimbărilor tehnologice

Coordonator: CS II Dr. Tudor Ciumara

Autor: CS II Dr. Tudor Ciumara

CUPRINS

Cuprins	3
Introducere	4
Capitolul 1. Relația dintre schimbările tehnologice și sistemul financiar	7
1.1. Elemente introductive	7
1.2. Scurtă trecere în revistă a literaturii de specialitate	8

1.3. Elemente de clasificare	15
1.4. Direcții de dezvoltare	23
Capitolul 2. Perspective asupra schimbărilor sistemului financiar în contextul schimbărilor tehnologice	25
2.1. Evoluții recente și situația prezentă	25
2.2. Posibilități de dezvoltare în viitor	29
2.3. Provocări legate de gestionarea evoluțiilor în domeniu	38
Concluzii	40
Glosar	43
Lista tabelelor	45
Lista figurilor	45
Bibliografie	46

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE CERCETĂRI FINANCIARE ȘI MONETARE
„VICTOR SLĂVESCU”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.6. Instabilitatea economică și politici de stabilizare în condițiile
financiarizării economiilor și creșterii complexității și vulnerabilității
proceselor economico-sociale și sistemelor instituționale

Tema de cercetare:

6.6.12. – Îndatorarea și gestiunea datoriilor suverane. Exigențe pentru România

Coordonator: CS III Dr. Dr. Camelia Milea

Autori: CS III Dr. Dr. Camelia Milea; CS Cătălin Drăgoi

CUPRINS

Introducere	4
1. Repere metodologice privind îndatorarea și datoriile suverane	6
2. Situația datoriilor publice pe plan internațional și în România	14
2.1. Istoria crizei datoriilor publice în Uniunea Europeană	14
2.2. Caracteristici ale datoriei publice în țările Uniunii Europene	16
2.3. Comparații și corelații între țările Uniunii Europene în privința îndatorării	22

2.4. Caracteristici ale datoriei publice în România	28
3. Evidențierea unor cauze, factori de risc, și efecte ale unui grad ridicat de îndatorare	39
3.1. Considerente generale	39
3.2. Evaluarea datoriei publice	40
3.3. Riscuri și consecințe ale îndatorării unei economii	43
3.4. Dispute privind pragurile de îndatorare și legătura dintre datorie și creșterea economică	50
4. Aspecte privind gestiunea datoriilor suverane	56
4.1. Restructurarea datoriei suverane	64
5. Unele direcții de acțiune în gestiunea datoriei suverane care să minimizeze riscurile de producere a unei crize în România	66
Bibliografie	70
Listă tabele	74
Listă grafice	75
Anexe	76

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE CERCETĂRI FINANCIARE ȘI MONETARE
„VICTOR SLĂVESCU”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.13. Calitatea vieții și evaluarea politicilor sociale

Tema de cercetare:

6.13.10. – Justiția socială – vehicul al bunăstării sociale

Coordonator: CS I Dr. Emil Dinga

Echipa de cercetare: CS I Dr. Emil Dinga; Drd. SCOSAAR Dr. Gabriela-Mariana Ionescu

CUPRINS

Cuprins	3
Capitolul 1. Bunăstare socială și capital social	5
1.1. Preambul	5
1.2. Bunăstare socială și bunăstare individuală	6
1.2.1. Conceptul de bunăstare	6
1.2.2. Bunăstarea individuală	10
1.2.3. Bunăstarea socială	11
1.2.4. Relația bunăstare individuală – bunăstare socială	13

1.3. Capital social și bunăstare	14
1.3.1. Capitalul social – concept și tipologie	14
1.3.1.1. Preliminarii	14
1.3.1.2. Ce este capitalul social?	16
1.3.1.3. Tipologia capitalului social	17
1.3.1.4. Perechile semnificative de capital social	19
1.3.2. Corelațiile logice capital social – bunăstare socială	19
1.3.2.1. Reacția directă și inversă capital social – bunăstare socială	20
1.3.2.2. Stabilitate în relația capital social – bunăstare socială	20
1.3.2.3. Implicații axiologice în relația capital social – bunăstare socială	22
1.3.2.4. Implicații de justiție socială în relația capital social – bunăstare socială ...	23
Capitolul 2. Aspecte teoretice ale modelului (funcției) bunăstării sociale ca stare finală	26
2.1. Preambul	26
2.1.1. Capital economic, capital social, bunăstare socială	26
2.1.2. Considerații teoretice	27
2.1.3. Clase de indivizi din perspectiva bunăstării individuale	29
2.1.4. O dezvoltare analitică a relației capital economic – capital social	32
2.2. Definirea bunăstării sociale	33
2.2.1. Relația capital social – bunăstare socială	33
2.2.2. Relația capital social de socializare – capital social de individualizare	35
2.3. Aspecte logice ale modelării bunăstării sociale	38
Capitolul 3. Proiectarea modelului logic al funcției bunăstării sociale din perspectiva justiției sociale	47
3.1. Preambul	47
3.1.1. Funcția bunăstării sociale	47
3.1.2. Funcția justiției sociale	48

3.1.3. Funcționala bunăstării sociale	49
3.1.4. Trecerea de la germenul bunăstării sociale la substanța bunăstării sociale	51
3.1.4.1. Conceptul de utilitate simbolică	52
3.1.4.2. Utilitatea simbolică ca utilitate a paradigmei societale sustenabile	53
3.2. Modelarea proceduralistă a justiției sociale	58
3.2.1. Este justiția socială chestionabilă din perspectivă Pareto?	58
3.2.2. Asupra unui model logic al justiției sociale proceduraliste	59
3.2.2.1. Preliminarii	59
3.2.2.2. Structura generală	59
3.2.2.3. Funcții de bază	60
3.2.2.4. Testabilitate	60
3.3. Modelarea finalistă a bunăstării sociale	62
3.3.1. Starea finală de bunăstare socială	62
3.3.2. Măsurarea bunăstării sociale	63
3.4. Un model logic co-evoluționar bunăstare socială – justiție socială	65
3.4.1. Preambul	65
3.4.2. Elaborarea modelului	66
Concluzii finale	67
1. De natură conceptuală	67
2. De natură metodologică	68
Anexa 1. Indicele progresului social	69
Anexa 2. O clasificare matricială a indivizilor din perspectiva bunăstării individuale	71
Referințe	74
Index de termeni și de nume	75
Index de figuri	77

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE CERCETĂRI FINANCIARE ȘI MONETARE
„VICTOR SLĂVESCU”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.19. Cercetări demoeconomice. Echilibrul populației în România

Tema de cercetare:

6.19.8. – Flexicurity. Comparative study on Bulgaria and Romania

Coordonator: CS I Dr. Emil Dinga

Echipa de cercetare: – România: CS I Dr. Emil Dinga; Monica Dutcaș; Gabriela Mariana Ionescu - SCOSAAR

– Bulgaria: Pobeda Loukanova – Coordinator; Vassil Tzanov

GENERAL CONTENTS

1. Concepts of security, flexibility and flexicurity of the labour market – 2019
 - 1.1. The concept of security (Vassil Tzanov, Gabriela-Mariana Ionescu)
 - 1.2. The concept of flexibility (Emil Dinga, Monica-Florica Dutcaș)
 - 1.3. The concept of flexicurity (Vassil Tzanov, Pobeda Lukanova, Monica-Florica Dutcaș, Emil Dinga)
 - 1.4. Conclusions (Vassil Tzanov, Pobeda Lukanova)
2. Macroeconomic analysis of flexicurity – 2020

- 2.1. Indifference surface of flexicurity (Emil Dinga, Gabriela-Mariana Ionescu)
- 2.2. Flexicurity indicators (Emil Dinga, Monica-Florica Dutcaş)
- 2.3. A formally quantitative modelling (Emil Dinga)
- 3. The labour market flexicurity implementation – 2021
 - 3.1. In Romania (Monica-Florica Dutcaş, Gabriela-Mariana Ionescu)
 - 3.2. In Bulgaria (Vassil Tzanov, Pobeda Lukanova)
 - 3.3. Comparisons (Pobeda Lukanova, Monica-Florica Dutcaş)
 - 3.4. Recommendations for the policy makers (Pobeda Lukanova, Gabriela-Mariana Ionescu)
 - 3.5. Conclusions (Vassil Tzanov, Pobeda Lukanova, Monica-Florica Dutcaş)

2020 CONTENT – ROMANIAN PART

General contents	5
2020 content – Romanian part	6
Chapter 2. Macroeconomic analysis of flexicurity	7
2.1. Indifference surface of flexicurity	8
Abstract	9
2.1.1. Preamble	9
2.1.1.1. On the qualitative predicates of the job flexicurity functional	9
2.1.1.2. On the polynomial order of job flexicurity functional	10
2.1.1.3. The flexicurity of flexicurity – flexicurity of order 2	11
2.1.2. On the job flexicurity explicit formal functional	11
2.1.2.1. JFF as saddle surface	12
2.2. Flexicurity indicators	20
Abstract	21
2.2.1. Preamble	21

2.2.2. The quadrilateral rigidity – security – flexibility – plasticity	21
2.2.2.1. On the job rigidity	21
2.2.2.2. On the job security	22
2.2.2.3. On the relationship job rigidity – job security	23
2.2.2.4. On the job flexibility	24
2.2.2.5. On the job plasticity	26
2.2.2.6. On the relationship job flexibility – job plasticity (JFP)	26
2.2.2.7. On the job flexicurity	27
2.2.3. Flexicurity indicators	33
2.2.3.1. Preliminaries	33
2.2.3.2. Defining of the job flexicurity indicators	35
2.2.3.3. Criteria to identify the job flexicurity indicators	41
2.2.3.4. Classes of job flexicurity indicators	41
2.2.3.5. Qualitative analysis of the job flexicurity indicators	43
2.2.3.6. On the automatic working of the job flexicurity indicators	45
2.3. A formally quantitative modelling	49
Abstract	50
2.3.1. Short introduction	50
2.3.2. Some methodological highlighting	51
2.3.2.1. The phenomenology of positional flexicurity changing	51
2.3.2.2. Notations and significations	52
2.3.2.3. A theoretical (useful) digression	53
2.3.3. Qualitative assessment	54
2.3.3.1. More about the positional normalized flexicurity	54
2.3.3.2. A qualitative judgement	56

2.3.4. Quantitative assessment	59
2.3.4.1. Preamble	59
2.3.4.2. Additional preparations	60
2.3.4.3. Resuming the quantitative model	61
2.3.4.4. Time indexing in the model	62
General references	64

ACADEMIA ROMÂNĂ

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE

„Costin C. Kirițescu”

**CENTRUL DE STUDII
ȘI CERCETĂRI DE
BIODIVERSITATE AGROSILVICĂ**

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE STUDII ȘI CERCETĂRI DE BIODIVERSITATE
AGROSILVICĂ „Acad. David Davidescu”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale

Tema de cercetare:

*6.2.3. – Biodiversitatea ecosistemelor zootehnice și bioeconomia medical-veterinară, în contextul
ecoeconomic actual și scenarii ecopatologice pentru perioada 2020-2040*

Coordonator: CS I Dr. Alexandru Bogdan, m.c. A.R

Colectiv de autori: CS I Dr. Alexandru T. Bogdan, m.c. A.R.; CS III Drd. Amalia-Gianina Străteanu; Asis. I Daniela Dobre; Conf. Dr. Lavinia Udrea; Conf. Dr. Simona Nicoleta Stan

CUPRINS

Cuprins	2
Introducere	3
I. De la fermă la furculiță – o incursiune de la producător la consumator	7
I.1. Etapa de producție (ferme și terenuri agricole)	8
I.2. Etapa de procesare	19
I.3. Etapa de distribuție	34
I.4. Etapa de consum	37

II. Îmbunătățirea securității alimentare prin reducerea pierderii și risipei alimentare și promovarea producției și a unui consum responsabil	40
III. Bioeconomia, instrument strategic pentru dezvoltarea durabilă și asigurarea securității alimentare	47
IV. Situația pieței laptelui și produselor lactate din Uniunea Europeană	53
V. Analiza indicelui FAO al prețurilor la alimente pentru anului 2020 (1 ianuarie – 1 noiembrie)	64
Concluzii	70
Bibliografie selectivă	72

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE STUDII ȘI CERCETĂRI DE BIODIVERSITATE
AGROSILVICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale

Tema de cercetare:

6.2.4. – Studii privind soluții bioeconomice pentru conservarea și dezvoltarea biodiversității zootehnice românești în contextul siguranței și securității alimentare

Coordonator: CS I Dr. George Florea Tobă

Colectiv de autori: CS I Dr. George Florea Tobă; CS I Dr. Marcel Theodor Paraschivescu;
Dr. Alexandru T. Bogdan, m.c. A.R.; Dr. Mariana Sandu; ref. Daniela
Dobre

CUPRINS

*FAZA 2020 : „ Soluții bioeconomice pentru conservarea „in situ”
și „ex situ” a biodiversității taurinelor din rasa Sură de Stepă aflate în situația critică,
prin optimizarea performanțelor de reproducție utilizând monta dirijată
și biotehnologiile de reproducție (I.A.; T.E.; F.I.V.)*

Introducere	2
Situația pe plan național și internațional	2

3. Material și metodă	3
3.1. Descrierea rasei și a sistemului de producție	3
3.2. Stabilirea obiectivului ameliorării rasei Sură de stepă	5
3.3. Programul de ameliorare genetică al rasa Sură de stepă	6
Obiectiv general	10
Obiectivele rasa Sură de stepă ca rezerve de gene	11
Metodologia de cercetare	12
4. Rezultate și discuții	13
Lucrarea 1. „Intrafollicular barriers and cellular interactions during ovarian follicle development” (Bariere intrafolliculare și interacțiuni celulare în timpul dezvoltării foliculului ovarian) [16]	22
Concluzii și perspective	22
Lucrarea 2. Reproductive physiology of the heat-stressed dairy cow: implications for fertility and assisted reproduction. (Fiziologia reproductivă a vacii lactate stresate de căldură: implicații pentru fertilitate și reproducere asistat) [37]	23
Rezumat	23
Notă finală	23
Lucrarea 3. „Oocytes, embryos and pluripotent stem cells from a biomedical perspective” (Oocite, embrioni și celule stem pluripotente din perspectivă biomedicală)[36]	24
Rezumat	24
Concluzii	24
Lucrarea 4. „Inflammation:friend or foe of bovine reproduction?” (Inflamație: prieten sau dușman al reproducerii bovinelor?) [48]	24
Concluzie	25
Lucrarea 5. „From clinics to (cow)mics: a reproductive journey” (De la clinici la micuțe (vacă): o călătorie reproductivă) [35]	25
Introducere	25

Concluzii	26
Lucrarea 6. „Ovarian antral follicle populations and embryo production in cattle” (Populațiile foliculilor antrali ovarieni și producția de embrioni la bovine) [1]	27
Abstract	27
Concluzii	27
Lucrare 7. „Intra-family and inter-genus (caprine/bovine) cloned embryos do not fail to complete their in vitro development to blastocyst stage” (Embrionii clonați intra-familiali și intergeneri (caprini / bovini) nu reușesc să-și completeze dezvoltarea in vitro până la stadiul de blastocist) [22]	28
Lucrarea 8. „Oocyte related factors impacting on embryo quality: relevance for in vitro embryo production” (Factorii asociați ovocitelor care au impact asupra calității embrionului: relevanță pentru producția de embrioni in vitro) [10]	30
Introducere	30
Pachetul 8 – Creșterea animalelor de fermă din rase locale în pericol de abandon Submăsură: 10.1 - plăți pentru angajamente privind agromediul și clima 8.2.10.3.10.1. Descrierea tipului operațiunii	34
Concluzii	38
Modul de valorificare a rezultatelor	39
Participarea la Conferințe și evenimente	40
Bibliografie	41

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE STUDII ȘI CERCETĂRI DE BIODIVERSITATE
AGROSILVICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale

Tema de cercetare:

*6.2.5. – Securizarea bazelor de date din băncile bioinformaticice destinate
conservării biodiversității*

Coordonator: CS I Dr. Cristina Gârlea

Colectiv de autori: specialiști din CSCBAS; UTCB; ANSVSA; USAMV; MADR; CCIT;
Fundația Acad. Nicolae Cajal; CS I Dr. Cristina Gârlea; Dr. Mariana
Pipirigeanu; Dr. Narcis Zărnescu; CS I Prof. univ. Dr. Nicolae
Manolescu, mc al Academiei Române; CS I Dr .Nastasia Belc –
INCDBA; Ing. Drd. Ioana Toma MADR; Dr. Ing. Cornelia Marin,
ANPM; Dr. Irina Cajal – Fundația ” Acad. Nicolae Cajal”; CS II Dr.
ing. Marcel Th. Paraschivescu, CSCBAS; Asis. I Daniela Dobre

CUPRINS

*Analiza metodelor inovative de protejarea a bazelor de date utilizate
în conservarea biodiversității și a serviciilor ecosistemice*

Introducere 4

Capitolul I. Documentare și analiza comparată a sistemelor cyber-fizice și utilizarea lor specifică în domeniile agrosilvice	4
Capitolul II. Educație și formare continuă pentru mobilizarea resurselor de sprijinirea biodiversității cu implicarea societății civile și mass-media	16
II.1 Antreprenoriat academic	16
Importanța economiei antreprenoriale	19
Relația dintre economia antreprenorială și educație	20
Investiția prioritară a fiecărei țări dezvoltate: educația	20
Misiunea educației universitare	22
Cercetare-dezvoltare în Europa: analiza comparativă	24
Educația academică și antreprenoriatul	27
Universități Generația a III-a sau Antreprenoriale (UG III)	28
II.2. Curricula pentru master	30
Obiecte cyber pentru conservarea biodiversității	30
Concluzii și recomandări referințe	35
Referințe	36
Anexa I. Termeni de referință	37
1. Importanța temei	38
2. Obiective	39
2.1. Generale	39
2.2. Specifice	39
3. Metodologia de cercetare	39
4. Rezultate finale programate	40
5. Modul de valorificare	40
Anexa II - Baze de date selecționate pentru România, Bulgaria, Ungaria	41
Anexa III – Legislație dedicată	44

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE STUDII ȘI CERCETĂRI DE BIODIVERSITATE
AGROSILVICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale

Tema de cercetare:

*6.2.6. – Cercetări bioeconomice privind biodiversitatea raselor de suine din România
pentru asigurarea necesarului de carne din producția internă*

Coordonator: CS III Dr. Mariana Sandu

Colectiv de cercetare: CS III Dr. Mariana Sandu; CS I Dr. George Florea Tobă; CS I Dr.
Marcel Theodor Paraschivescu; C.S. Drd. ing. Laurențiu Ciornei;
C.S. I Dr. Ștefan Mantea; Asist. I. Daniela Dobre

CUPRINS

*Implicații ale pestei porcine africane și pandemiei de Covid-19 asupra
sectorului creșterii suinelor din România*

Introducere	2
Obiectivele temei de cercetare	4
Metodologia de cercetare	5

Documentarea folosită	6
Rezultate obținute	6
1. Sistemele alimentare în timpul crizei pandemice COVID-19	7
1.1. Provocările cu care se confruntă sistemele agroalimentare în timpul pandemiei COVID-19	9
1.1.2. Șocuri suplimentare la adresa lanțului de aprovizionare	12
1.2. Implicații ale pandemiei de COVID-19 asupra sectorului creșterii porcinelor	14
2. Pesta Porcină Africană - o provocare la adresa securității alimentare	17
2.1. Pesta Porcină Africană la nivel global	17
2.2. Pesta Porcină Africană în România	21
3. Creșterea suinelor	28
3.1. Sectorul creșterii suinelor la nivel mondial	28
3.2. Sectorul creșterii suinelor în Uniunea Europeană	30
3.2.1. Structura fermelor de porci la nivelul U.E.-28	33
3.3. Sectorul creșterii suinelor în România	39
3.3.1. Sisteme de producție în creșterea și exploatarea suinelor	39
3.3.2. Efectivele de suine din România	43
3.3.3. Producția de carne de porc	49
3.3.4. Consumul de carne de porc în România	53
3.3.5. Comerțul cu carne de porc	56
3.3.6. Prețul mediu de achiziție pe kg greutate vie la poarta fermei	59
3.3.7. Propunere de reorganizare a sectorului creșterii suinelor din România	63
Concluzii	65
Bibliografie	69

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE STUDII ȘI CERCETĂRI DE BIODIVERSITATE
AGROSILVICĂ „Acad. David Davidescu”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale

Tema de cercetare:

*6.2.7. – Reconstrucția ecologică și economică a habitatelor din sisteme agricole
și forestiere poluate antropice*

Coordonator: CS I Dr. Cristina Gârlea

Colectiv de cercetare: specialiști din CSCBAS; UTCB; ANSVSA; MADR; OHR;
Fundația Acad. Nicolae Cajal; CS I Dr. Cristina Gârlea;
Mariana Pipirigeanu; Dr. Narcis Zărnescu; CS I Prof. univ. Dr.
Nicolae Manolescu, mc al Academiei Române; CS I Dr. Nastasia
Belc – INCDBA; Ing. Drd. Ioana Toma MADR; Dr. Ing. Cornelia
Marin, ANPM; Dr. Irina Cajal – Fundația „Acad. Nicolae
Cajal”; Dr. Marcel Matiuti, OHR; Asis. I Daniela Dobre

CUPRINS

Metode de conservare a biodiversității în condiții de criză

1. Introducere	4
----------------------	---

Capitolul I. Evaluarea critică a metodelor de menținere și refacere a ecosistemelor agricole și forestiere	7
1.1. Creșterea contribuției agriculturii și silviculturii la menținerea și sporirea biodiversității	7
1.2. Gestionarea flexibilă a strategiilor de dezvoltare durabilă în mediul rural ținând cont de schimbările climatice	15
Capitolul II. Acțiuni de instruire a populației pentru evitarea pierderii biodiversității	26
II.1. Curriculum curs Mediul de Viață și One Health	26
II.2. Conținut de emisiuni radio	39
Capitolul III. Schimbările climatice – măsuri de adaptare	40
Concluzii și recomandări	62
Referințe	63
Anexa I – Termeni de referință	65
Anexa II – Legislație dedicată	72

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE CERCETĂRI
DEMOGRAFICE
„Vladimir Trebici”

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

Centrul de Cercetări Demografice
„Vladimir Trebici”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.19. Cercetări demoeconomice. Echilibrul populației în România

Tema de cercetare:

6.19.4. – Modele de demografie. Abordări econometrice

Coordonator: CS I Vasile Preda

Autor: CS I Vasile Preda

CUPRINS

Introducere	3
1. Modele econometrice pentru analiza dinamicii fenomenelor demografice	4
2. Modele liniare dinamice	8
3. Modele dinamice ale evoluției fenomenelor demografice	9
3.1. Modele dinamice simple	9
3.2. Modele SEIR	11
3.2.1. Descrierea modelului	11
3.2.2. Metode de estimare a modelor SEIR	12
3.3. Modelul matematic SIR	15

3.4. Modelul matematic SEIR	15
3.4.1. Modelul matematic SEIR programabil	16
3.4.2. Ecuațiile modelului programat	16
3.4.3. Estimare prin metoda verosimilității maxime	17
3.4.4. Estimarea mediilor ponderate	18
3.5. Model SEIR generalizat (SEIR-QD)	19
3.6. Model SEIR generalizat (SEIR-AHQ)	20
3.7. O versiune extinsă a modelului SEIR – SEIR-travel	22
4. Cercetări recente privind modelarea econometrică aplicată în studii demografice ...	24
Bibliografie	28